Salı
3
SONKÂNUN
1939
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı Caddesi, Ankara

Telgraf: Ulus - Ankara

TELEFON
İmtiyaz sahibi 1144
Başmuharrir 1371
Yazı işleri 1062-1063
Matbaa müdürü 1061
İdare 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Bugün yedinci sayfamızda, Ankara'da karakış'a dair bir yazı ve dün foto muhabirimizin karlar altında kalan Ankara'dan aldığı güzel resimler

Fırtına yüzünden feci kazalar oldu

Yeni yıl dolayısiyle

İnönü ile Devlet Reisleri arasındaki telgraflar

Ankara, 2 a.a. — Yılbaşı münasebetiyle Reisicümhurumuz İsmet İnönü ile muhtelif devlet reisleri arasında âtideki telgraflar teati olunmuştur:

İnönü'nün teşekkür ve vatandaşlara refah dilekleri

Riyaseticümhur Umumî Kâtipliğinden:

Yeni yıl münasebetiyle, Reisicümhur İsmet İnönü, yurdun her köşesinde bulunan vatandaşlardan, yüksek ve samimî duyguları bildiren birçok telgraf ve mektup almaktadır. Bundan pek mütehassis olan İsmet İnönü sevgi ve teşekkürleriyle saadet ve refah dileklerinin iletilmesine Anadolu Ajansını memur etmiştir.

Reisicümhur İsmet İnönü
Ankara

Yeni sene münasebetiyle ekselânsınızdan gerek kendileri ve gerek müttefikimiz Türkiye hakkındaki en samimî temennilerimin kabulünü rica ederim.

CAROL

Majeste İkinci Carol
Romanya Kıralı
Bükreş

Yeni sene münasebetiyle göndermek lûtfunda bulundukları nazikâne temennilerden dolayı majestelerine hararetle teşekkür eder ve gerek şahısları ve gerek dost ve müttefik Romanya hakkındaki en samimî temennilerimin kabulünü rica eylerim.

İSMET İNÖNÜ

Ekselâns Türkiye Reisicümhuru
Ankara

Ekselânslarına gerek şahısları ve gerek memleketinin parlak refahı hakkındaki en samimî temennilerimi bil-

(Sonu 3. üncü sayfada)

Karlar altında kalan Yenişehir'den bir görünüş

Sabaha karşı telsizle:

Millet vapuru battı

Karadeniz'de dokuz vapur karaya oturdu

9 yelkenliden haber yok

İstanbul, 2 (Hususî muhabirimizden telsiz telgrafla sabaha karşı alınmıştır) — Karadeniz'de çok şiddetli bir fırtına hüküm sürmektedir. Geç vakit şehrimize gelen malûmata göre "Millet" vapuru Karadeniz'de batmıştır. İçinde yolcu yoktu. Mürettebat hakkında da henüz hiç bir malûmat alınamamıştır. Millet Ereğli açıklarında, Eregli limanından kömür almak için bekliyordu.

Gene İstanbul'a telsizle verilen malûmata göre Mete, İkbal, Tan, Kaplan, Galata ve Yunan bandıralı Suter vapurlariyle isimleri öğrenilemiyen diğer üç vapur Karadeniz'de karaya oturmuşlardır. Bunlardan başka denize açıldığı bilinen dokuz yelkenliden de hiç bir haber alınamamıştır.

Şehrimizde çok şiddetli bir soğuk dalgası hüküm sürmektedir. Boğaz şiddetli dalga yapmakta, vapurlar limandan bir tarafa ayrılmamaktadırlar. Trabiye önünde bir yelkenli batmış, mürettebatı kurtarılmıştır. Ayvansaray'da da fırtınanın tesiriyle bir ahşap ev yıkılmıştır.

Bilenlerin söylediğine göre Karadeniz otuz senedenberi bu kadar akur ve tehlikeli bir fırtına görmemişti.

Meteoroloji Umum Müdürlüğüne gelen malûmat

Ankara Meteoroloji umum müdürü B. Tevfik'ten sabaha karşı aldığımız malûmata göre, malesef bu haberler teyit edilmektedir. Meteoroloji U. Müdürlüğünün Yeşilköy rasat merkezinden aldığı iki telsizde de aynı malûmat vardır. Bu telsizlerde Millet vapurunun Karadeniz Eregli'sinde bu sabah battığı, ve gene Ereğli'de Mete, İkbal, Can, Şadan, Galata, Kaplan, Samsun vapurlariyle iki yunan vapurunun karaya düştükleri bildirilmektedir. Bu malûmat İstanbul liman reisliğinden alınmıştır. Vaziyet vapur sahiplerine gelen telsizlerden öğrenilmiştir. Telgraf ve telefon muhabereleri fırtınadan kesilmiş olduğundan henüz mahallî liman reisliklerinden bir haber gelmemiştir.

Bir yıldönümü

F. R. ATAY

İskele üstünde bir sürü sandık, küfe, torba ve teneke var. Bir hamal adresleri okuyarak, içeri mahallelerden gelen esnafın adamlarına mallarını teslim ediyor. Bir aralık sesi durdu, gözleri bir küfe üstüne takıldı, sonra arkasını dönerek: "— İçinizde bu yazıdan anlıyan var mı?„ diye sordu. Baktım: eski harflerle bir adres! İskele üstünde dolaşanların hiç biri bilmiyordu; ben mükemmel okuyorum ama, sıkıldım, duymazlıktan geldim.

Bu ayın birinci günü millet mektebi dersanelerinin onuncu yıldönümü idi. Gerçi netice büyük ve iş devamlı olmamıştır: yirmi küsur bin dersanede binlerce muallim, altı yüz bin kadar vatandaşa okuma yazma diploması verdiler. Fakat geri ve zalim taassup kafasına göre, şapka ile beraber, inkılâplarımızın en ilerisi addolunan lâtin alfabesi, bu dersanelerle, doğrudan doğruya halka malolmuştur. İyi matbaa mürettipleri ancak on iki senede yetişen eski harflerle okuma yazma, bir ekalliyetin imtiyazı, hele eyisi, âdeta bir ilim, bir ihtisastı. Yazdığını doğru okuyan edip ve şair bile, hele son devirlerde, nâdir olmuştur.

Atatürk: *"— Türke müspet ve iyi bir şey veriniz; onu reddetmesine ihtimal yoktur!„* diyordu. Lâtin harfleri hakkında nasıl cinâî telkinler yapılmış olduğunu hatırlarız. İnkılâpları benimsemekte en katı şuurlu zannolunan halk, lâtin harfini iptida, bir çok münevverlerden dahi önce kabul etmiş ve canına basmıştır. Eski okuyup yazma bilenler nispetini artıran büyük âmil [on senede yüzde yüz yirmi!] hiç şüphesiz lâtin harfleri olmuştur. Halk dersanelerinden sonra, ordu, pek esaslı bir yayım vasıtası teşkil etti. Netekim eğitmenlerimizi bile orduda okutulan köylülerimiz arasından seçiyoruz.

Lâtin harfleri dâvasının ikinci fârikası, Kemalizm'in muvazaalar ve yarım tedbirler düşmanlığına eneyi misallerden biri olduğunu hatırlarız. İnkılâpları benimsemekte en katı şuurlu zannolunan halk, lâtin harfini iptida, bir çok münevverlerden dahi önce kabul etmiş ve canına basmıştır. Eski okuyup yazma bilenler nispetini artıran büyük âmil [on senede yüzde yüz yirmi!] hiç şüphesiz lâtin harfleri olmuştur. Halk dersanelerinden sonra, ordu, pek esaslı bir yayım vasıtası teşkil etti. Netekim eğitmenlerimizi bile orduda okutulan köylülerimiz arasından seçiyoruz.

Lâtin harfleri dâvasının ikinci fârikası, Kemalizm'in muvazaalar ve yarım tedbirler düşmanlığına eneyi misallerden biri olduğunu hatırlarız. İnkılâpları benimsemekte en katı şuurlu zannolunan halk, lâtin harfini iptida, bir çok münevverlerden dahi önce kabul etmiş ve canına basmıştır. Eski okuyup yazma bilenler nispetini artıran büyük âmil [on senede yüzde yüz yirmi!] hiç şüphesiz lâtin harfleri olmuştur. Halk dersanelerinden sonra, ordu, pek esaslı bir yayım vasıtası teşkil etti. Netekim eğitmenlerimizi bile orduda okutulan köylülerimiz arasından seçiyoruz.

(Sonu 8 inci sayfada)

Devlet eliyle işliyen Demiryollarımız

Satın alınan Avrupa hattındaki inkişaf

Prensip şu olmuştur: Asgarî ücret zarurî masraf hadleriyle ayarlandırmak

Nafıa Vekilimiz B. Ali Çetinkaya'nın, son Erzincan seyahati esnasında, Fırat üzerinde refakatinde bulunan zevatla beraber alınmış bir resmi

Alelumum nakliyat işlerinin, bilhassa demoryol münakalâtının millî, içtimaî ve iktısadî faaliyet mevzularında haiz olduğu müstesna ehemiyet malûmdur. Demiryollarının memleketin yüksek menfaatlerine uygun bir şekilde çalışabilmesi için bunların devlet eliyle işletilmesindeki mutlak zaruret cümhuriyet hükümetimizce zamanında takdir edilmiş ve ecnebî sermaysi ile imtiyaz şeklinde çalışan hatlar sırasiyle hükümetimizce mübayaa edilmişti.

Devlet Demiryolları Umum Müdürü B. Ali Rıza Eren bir nutuk söylerken

Eski Şark demiryolları

Eski şark demiryolları işletici kumpanyası da yukarıdaki zaruretlerin sevkiyle 1936 senesi nihayetinde devlete intikal eylemiş bulunmaktadır ve halen türk devlet demiryolları Avrupa hattı namı altında çalışmaktadır.

Gerek bu tarihtenberi mezkûr hat üzerinde teessüs eden yeni devlet rejimi ve gerek Balkanlı komşularımızla münasebet bakımından alınan veya alınması düşünülen tedbirler etrafında Nafıa Vekâletimizin alâkalı dairelerinden ajansımıza malûmat vermeleri ricasında bulunduk. Aldığımız notları aşağıya sıralıyoruz :

İşletme tarzı ve dahilî hizmet münasebetleri devlet demiryoları usulüne tamamen intibak ettirilmiştir. Halk münasebetlerini idare eden işletme nizamnamesi Anadolu kısmındaki hat -

(Sonu 8 inci sayfada)

Fransız Başvekili Daladiye dün Korsika'ya gitmiş ve orada siyasî bir nutuk söyliyerek Korsika'nın fransız olduğunu ve fransız kalacağını bildirmiştir.

Daladiye Korsika'da büyük tezahürlerle karşılanmıştır. Akşam gene Foş zırhlısı ile Tunus'a hareket etmiştir. Bu hususdaki haberlerimiz 8 inci sayfamızdadır.

Soğuk dalgası Ankara'yı çok ânî şekilde bastırdı

Kar fırtınası

Ankara ile İstanbul ve diğer bazı şehirler arasında muhabereyi durdurdu

İZMİR'DE BİR MOTÖR PARÇALANDI

Dün sabah gözlerini açanlar Ankara'yı kar altında bulmuşlardır. Bu manzara öğleye kadar şeklini muhafaza etmiş, öğleden sonra da kar, yerini şiddetli ve kavurucu bir soğuk fırtınasına bırakmıştır. Kar rüzgârı şehrin açıklarındaki bembeyaz dekoru dağıtmıştır. Ancak, soğuk fırtınası bütün gün şiddetini muhafaza etmiştir.

Kar rüzgârının hızı, bu yıl şimdiye kadar görülmemiş bir dereceye çıkmış, saniyede 17 metreyi bulmuştur. Soğuk dalgası Ankara'yı pek ansız bastırmıştır. Ancak ikincikânuna kadar kendisini hissettirmemiş olan kışın böyle kar ve tipi şeklinde ortaya çıkışını da fevkalâde bir vaziyete hamletmemek lâzım gelmektedir.

Meteoroloji Enstitüsünün verdiği malûmattan anladığımıza göre dün termometrenin yükselebildiği azamî had sıfırın altında iki derecedir. Termometre sıfırın altında 6 dereceye kadar da düşmüştür. Memleketin birçok yerlerinde yağmur ve kar yağmış ve fakat bütün memleket dünü soğuk içinde geçirmiştir.

Fırtına dün o kadar şiddetli olmuştur ki şehrin birçok yerlerinde ağaçlar devrilmiş, direklerdeki otobüs levhaları yerlere düşmüştür. Fırtına aynı zamanda direkleri devirmek suretiyle telgraf ve telefon hatlarını da bozmuştur. Dün gece bu yüzden İstanbul'dan bu hatlar üzerinde muvasala temin edilememiş, yalnız telsiz vasıtasiyle haber alınabilmiştir.

Gene dün gece Karadenizde bir fırtına çıktığı ve bu yüzden yoldaki vapurların çoğunun ciddî tehlikeler geçirdiği duyulmuştur. Bunun üzerine

(Sonu 7. inci sayfada)

ERGANİ BAKIR MADENİNDE MUAZZAM TESİSATA BİTMİŞ GÖZİYLE BAKILABİLİR

Senede 8-10 bin ton bakır istihsâl edilecek

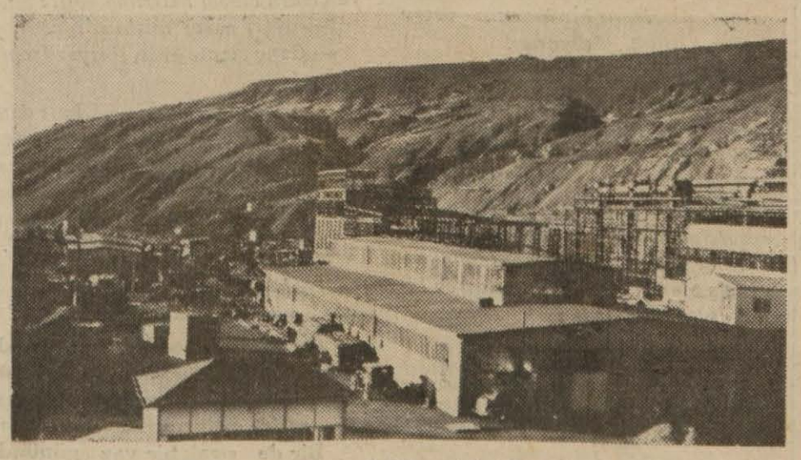

Ergani bakır mâdenindeki tesislerden bir görünüş

Bu hususdaki haberleri 8 inci sayfamızda bulacaksınız.

İnsan ve kültür :

MAKİNA

Her türlü hareket ve amelimizin, mekanik ve daima fayda gayesine matuf bir terkibini temsil eden makina'yı kendisinden beklediğimiz işe göre tasavvur edip yapıyoruz. Fakat bu tasavvur, alelâde bir tasavvur değildir. Çünkü, bugünkü müterakki makina, bizim esas melekelerimizin birçoklarına malik olduğu gibi bizim insan uzviyetimizin dışında teşekkül ve tekemmül etmiş bir ikinci uzviyetimiz olmuştur. Bizim iki gözümüze mukabil o uzun bir göz listesine maliktir. Elimiz, onda bazan bütün bir atelyeyi dolduracak hacimdedir. Ve hareketlerini mekanik yoldan yaparken, elimizin dokunma, yakalama yahut kapma hassalarını, elektrik yahut magnetik yoldan, riyazî bir ayarlılık ile temin eylemektedir. Öyle ki, muayyen bir iş için muayyen bir makine yahut makine parçasını tasavvur etmemiz demek, hiç olmazsa şunlara bağlıdır:

1 — Bu iş, el ile yapılırken elimizden başka kendimize ne gibi vazifeler düşer. Binaenaleyh tam bir insan bilgisi.

2 — Kendi insan uzviyetimize göre düşündüğümüz bu işi, kendi dışımızda imal etmiş olduğumuz mekanik uzviyet eda edebilecek midir? Buna lâzım uzviyet parçalarına ve melekelere tamamen malik midir? Binaenaleyh, tam bir makina bilgisi.

3 — Malik değilse, bu uzuvları ve bu melekeleri iyi şematize etmek ve mekanik uzviyete ilâve eylemek lâzımdır. Binaenaleyh, yukarıki iki bilgiyi yeni bir terkibe götürmek kudreti.

4 — Ancak bundan sonradır ki, makinanın, kendisine verilmiş olan işi, en iyi, en tesirli ve en ucuz bir şekilde yapması mevzuu bahis olacaktır. Yani, mekanik âhenge girilmiş olacaktır.

Makina asrının insanı, bu tahlil ve terkipleri yapabilirse, bunu yapanlarla beraber yürüyebilecektir. Yapamazsa, makinayı belki kullanacak fakat ne tasavvur ne de imal edebilecektir.

Dünyanın bu hususta ileri gitmiş olan memleketleri, yukarıda dört maddede hülâsa etmiye çalıştığımız akıl ameliyesini, hem bilgi hem terbiye olarak tedvin etmişlerdir. Öyle ki, bu memleketlerde, makina üzerinde daima yeniden ve daima verimli bir surette düşünebilmek hassasında bir rol dağıtımı yapılmıştır. Makina'ya verilecek iş üzerinde, âlim kendine göre, mühendis kendine göre, işçi ve usta keza kendine göre çalışmaktadır. Ve bunların hepsi, hem insan vücudunu, hem, insan vücudunun insan dışında bir terkip ve tekrarı olan makinayı tanımaktadırlar. Bunun içindir ki, bu memleketlerde, teknik durmadan ilerlemekte ve terakkiler kaydetmektedir.

Bu bakımdan, asrımızın makina medeniyetini iyice kavramamız, ilim adamlarımızdan basit mekanik ustalarımıza kadar, bir tek hassanın taammüm etmesine bağlı kalmaktadır. Bu hassa, empirik bilgimizi ilimde sistemleştirebilmek ve bunun arkasından, tekniğin uzviyet dünyasına tercüme ve nakleylemektir. Bununla, iki esas ameliye yapıyoruz ki, birincisinde ilmin obstraksyonuna giriyoruz ikincisi ile de ilmin bu obstret fakat sistemli dünyasından çıkarak tekniğin konkret sahasına giriyor yani kendi normal dünyamıza avdet etmiş oluyoruz. Bu suretle ilim kendimizi kendimize irca etmiş oluyor. Şu var ki, birinci kendimiz organik vücudumuzla mukayyet iken ikinci kendimizin mütemadiyen artan verimine bir türlü bir son bulamıyoruz. Bu mucize, ilmin eseridir. İlim, bizde esasen mevcut bilgi ve tecrübenin sistemli bir hasılası olduğuna göre, mucizenin sahibi, gene bizler oluyoruz.

Burhan BELGE

Dolmabahçedeki feci hadisenin tahkikatı bitti

Bazı idare amirlerinin ihmalleri görülüyor

Dolmabahçe'de izdiham yüzünden 11 vatandaşımızın ölmesi üzerine İstanbul'da yapılmakta olan tahkikat sona ermiştir. Tahkikata memur edilmiş bulunan mülkiye müfettişlerinden BB. Ali Seyfi Tulumen ve Saim Hazer ile emniyet müfettişi Şerif Nimet tahkikata ait evrakı ve fezlikeyi İç Bakanlığa takdim etmişlerdir. Müfettişler fezlikelerinde bazı idare âmirlerinin hâdise esnasında vazifelerinde ihmalkâr hareket ettiklerini gördüklerini beyan etmektedirler. Vazifelerinde, ihmalleri görülenler arasında eski İstanbul valisi Muhittin Üstündağ, eski İstanbul emniyet müdürü ve Çorum valisi Salih Kılıç, Beşiktaş kaymakamı Rıza Ünal, eski Beyoğlu ve yeni Çankaya kaymakamı Daniş Yurdakul, eski İstanbul emniyet müdür muavini Kâmuran Çoruk da vardır.

Tahkikat evrakı ve fezlikeleri İç Bakanlıkça tahkikatın tekemmülü noktasından tetkik olunmaktadır. İç Bakanlığın tetkikleri bi riki gün içinde bitecek ve evrak ile fezlike Devlet Şûrasına verilecektir.

Kamutay'a gelen projeler

Kamutaya dün hükümetten altı kanun projesi gelmiştir. Bunlar arasında arttırma, eksiltme ve ihale kanununa ek olan proje de vardır. Lâyiha, tetkik edilmek üzere maliye ve büdçe encümenlerine gönderilmiştir. Proje; münakasa işlerine ait yeni hükümler koymakta, teminat şekillerini, ihale formalitelerini, nisbetleri değiştirmektedir.

Diğer projeler şunlardır:

Askerî memurlar hakkındaki 1455 *kanun projesi;*

Devlet hava yollarında vazife uçuşu esnasında şehit düşen pilot Ekrem Ermek ile makinist Sami Demirel'in dul ve yetimlerine aylık tahsisi hakkında kanun projesi;

İnhisarlar umum müdürlüğü 938 malî yılı büdçesinde 150.000 liralık münakale yapılması hakkında kanun projesi;

Türk - romen ticaret anlaşmasına müzeyyel anlaşmanın tasdiki hakkında kanun projesi;

Vakıflar Umum Müdürlüğü 938 malî yılı büdçesinin muhtelif fasıllarında 73.000 liranın munzam tahsisat olarak ilâvesine ve 12 bin liralık münakale yapılmasına dair kanun projesi.

Projeler alâkalı encümenlere tetkik edilmek üzere gönderilmişlerdir.

Dünkü Kamutay

Kamutay dün B. Tevfik Fikret Sılay (Konya) nın reisliğinde toplanmıştır.

İktısat Vekili B. Şakir Kesebir'in rahatsızlığı dolayisiyle istifası üzerine yerine İzmir mebusu B. Hüsnü Çakır, ve Maarif Vekili B. Saffet Arıkan'ın gene aynı sebeplerle istifası dolayısile yerine İzmir mebusu B. Hasan - Âli Yücel'in tayin edildiği hakkındaki Cümhurreisliği tezkereleri okunmuştur. Kamutay, yeni vekillerimize başarılar temenni etmiştir.

Devlet hazinesi aleyhine verilip katileşen ilâmların icrasına dair olan kanun projesiyle, hukuk usulü muhakemeleri kanununun 569 uncu maddesinin değiştirilmesi hakkındaki kanun projesi ve yangınbas (itfaiye) kanunu projesinin geri verilmesi hakkındaki hükümet tezkereleri okunmuş; bu lâyihalar iade edilmiştir.

İlk görüşmesi yapılacak maddeler arasında bulunan ordu deniz ve jandarma subaylariyle memurları hakkındaki 912 sayılı kanunun 4 üncü maddesinin tefsiri hakkındaki Büdce Encümeni mazbatası kabul edilmiş ve ikinci müzakeresi yapılacak maddelere geçilmiştir.

Askerî ve mülkî tekaüd kanununun 66 ıncı maddesine bir fıkra eklenmesine dair olan proje ile, gene aynı kanunun 14 üncü maddesinin son fıkrasının tadili hakkındaki kanun projesi; kaçakçılıktan başka inhisar suçlarından doğan para cezalarından vazgeçilebilmesine izin verilmesi hakkında kanun projesi; mübadil ve teffiz işlerinin katî tasfiyesi ve intacı hakkındaki 1771 sayılı kanuna ek kanun projesi; idare heyetinin Kamutay memurlarının teşkilâtı hakkındaki kanun teklifinin ikinci görüşmeleri yapılarak kabul edilmiştir.

Adlî evrakın Posta, Telgraf ve Telefon idaresi vasıtasiyle tebliğine dair olan kanun projesinin ilk müzakeresi de yapılmıştır.

Kamutay yarım saat on beşte toplanacaktır.

Devlete ait matbaalar Ankara'da birleştiriliyor

PROJE KAMUTAY RUZNAMESİNE ALINDI

Develte ait matbaaların birleştirilmesi hakkında hazırlanmış olan kanun projesi, Kamutay Millî Müdafaa, Maarif, Maliye ve Bütçe encümenlerinden geçerek ruznameye alınmıştır.

Projenin ilk maddesine göre, masrafları umumî muvazeneden temin olunan matbaalardan Genel Kurmay, Harita Umum Müdürlüğü, ve Deniz matbaaları hariç olarak bütün askerî matbaalar Ankara'da kurulmak üzere askerî matbaa adı altında birleştirilmiştir. Bu matbaa Millî Müdafaa Vekâletince idare olunacak, masrafları bu vekâletin kara kısmı bütçesinden temin edilecektir.

Projenin ikinci maddesine göre, masrafları umumî muvazeneden temin olunan ve birinci madde dışında kalan matbaalardan, Büyük Millet Meclisi, Darpane ve Damga matbaaları hariç olarak diğer bütün (jandarma matbaası dahil) matbaalar da gene Ankara'da kurulmak üzere Devlet matbaası adı altında birleştirilmiştir. Bu matbaa Başvekâletçe idare olunacak ve masrafları Başvekâlet bütçesinden temin edilecektir.

Devlet matbaası, Maarif matbaası oluyor:

Projenin üçüncü maddesine göre, 968 sayılı kanuna göre idare edilmekte ve Devlet Basımevi adını taşımakta bulunan matbaa yalnız okul kitaplariyle talim ve terbiyeye ve millî kültür için lüzumlu görülen yayınlara ait diğer baskı işlerini yapmak ve bu matbaaya ait olup halen merî bulunan kanunlara göre idare edilmek üzere "Maarif matbaası,, adı altında ve Maarif Vekâleti emrinde olarak faaliyetine devam edecektir.

Bu proje ile matbaaları birleştirilmiyen askerî dairelerin baskı işleri askerî matbaada ve Büyük Millet Meclisi işleri hariç olmak üzere umumî muvazeneye dahil bütün dairelerin baskı işleri Devlet matbaasında parasız yapılacaktır. Bu daireler Maarif matbaasının iştigal sahasına giren işlerini tahakkuk edecek maliyet bedelleri mukabilinde Maarif matbaasında yaptırabilecekleri gibi İcra Vekilleri Heyeti kararile başka matbaalarda da yaptırabileceklerdir.

Askerî matbaa ile Devlet matbaasında yapılacak baskı işlerine yarıyan ve Maliye Vekâleti kırtasiye deposunca temin edilen her nevi malzeme, bedelleri daireleri bütçelerinden mahsup edilmek üzere Maliye Vekâletince bu matbaalarda açılacak şubelerden verilecektir.

Askerî matbaa ile Dvlet matbaasının yapacağı ücretsiz işlerin nevi ve miktarı her malî yıl başında Bakanlar Heyetince tesbit olunacaktır.

Umumî muvazeneye dahil bilumum dairelerin bütün kıymetli evrakı tahakkuk ettirilecek olan maliyet bedelleri mukabilinde Darpane ve Damga matbaasında bastırılacaktır. Bu nevi evrakın başka yerde basılabilmesi İcra Vekilleri Heyeti kararına bağlı bulunmaktadır. Bu matbaa, asıl vazifesine zarar vermemek şartiyle dışardan iş alabilecektir.

Bu projeye göre birleştirilmiş olan matbaaların tesisat, makine, hurufat ve sair her türlü levazımı askerî matbaaya ve Devlet matbaasına devrolunacaktır. Darpane ve Damga matbaası ile Maarif matbaasının bu kanuna göre iştigal edeceği işler için lüzumu kalmıyan âlet ve makineler de Devlet matbaasına devrolunacaktır.

Beş yıllık müddet:

Bu proje ile birleştirilmiş olan matbaaların Ankara'ya nakilleri ve birleştirilmeleri en çok beş yıl içinde ikmal edilecektir. Her matbaa Ankara'ya gelinciye ve birleştirilinciye kadar eski şekilde faaliyetine devam edecektir.

Bu proje ile kurulacak olan askerî matbaa ile devlet matbaasının faaliyet ve idare şekilleri birer nizamname ile tesbit edilecektir.

Proje bir haziran 939 tarihinden itibaren yürürlüğe girecektir.

Dün Ankara'da kar yağdı

Şehrimizde hava öğleye kadar karlı sonraları da kapalı geçmiştir. Geceden başlıyan kar rüzgârı şiddetini arttırmış saniyedeki hızı 17 metreye kadar yükselmiştir. En düşük ısı sıfırın altında 6, en yüksek ısı da sıfırın altında 2 dereceye kadar yükselmiştir.

Yurtta Trakya bölgesinde hava kapalı, Ege'nin cenup taraflarında çok bulutlu, Karadeniz kıyılariyle cenup bölgelerinde yağmurlu diğer yerlerde karlı geçmiştir.

24 saat içindeki karla karışık yağışların kare metreye bıraktıkları su miktarı Bursa'da 42, İzmir'de 11, Eskişehir ve Ankara'da 10, Afyon'da 9, İstanbul'da 5, Sinop'ta 2 kilogramdır.

Yurdun cenup bölgeleriyle Ege'nin cenup kısımlarında ve Karadeniz kıyılarından başka bölgeler karla örtülüdür. Karın bu bölgelerde kalınlığı Bolu'da 35, Ulukışla'da 7, Bilecik'te ve Erzurum'da 5, İstanbul'da 2, Afyon da 1 santimetredir.

Rüzgârlar bütün bölgelerde şimal istikametinden saniyede en çok 17 metre kadar hızla esmiştir. Karadeniz ve Ege denizinde rüzgârla fırtına şeklinde Akdeniz'in şark bölgesinde ise kuvetlidir.

Yurtta en yüksek ısılar İzmir'de 7, Bodrum'da 8, Trabzon'da 10, Adana'da 11 derecedir.

En düşük ısılar da sıfırın altında Bursa'da 1, İstanbul'da 2, Bolu'da 4, Erzurum ve Afyon'da 5, Eskişehir'de 6 derecedir.

Tâbiyetimize alınan millettaşlarımız

Romanya, Bulgaristan ve Yuğoslavya'dan hicret ve iltica suretiyle yurdumuza gelen 2474 milletdaşımızın türk vatandaşlığına alınması Bakanlar heyetince kabul olunmuştur. 4868 millettaşımızın da vatandaşlığımıza alınması hakkındaki kararname projesi Bakanlar Heyetinin tasvibine arzolunmuştur.

Acı bir kayıp

Eski Ziraat Vekili Kütahya mebusu ve C. H. P. Genyönkurul üyesi B. Muhlis Erkmen'in valdeleri Bayan Leman Erkmen'in dün sabah vefat ettiğini büyük bir teessürle haber aldık. Bayan Leman'ın cenazesi bugün Nümune hastanesinden kaldırılarak Hacıbayram camiine getirilecek ve burada namazı kılındıktan sonra Cebeci'ye götürülerek defnedilecektir.

Bu acı ölümden büyük bir teessür düyarak sayın Muhlis Erkmen'in kederine iştirak eder; kendilerine ve yakınlarına başsağı dileriz.

Yeni Nafıa tayinleri

Nafıa Vekâleti birçok memurları arasında yeniden bazı terfi ve nakiller yapmıştır. Terfi eden ve naklolunan nafiacılarımızı yazıyoruz:

Yüksek Mühendis mektebinin 937 senesi mezunlarından Naci Bengisu 150 lira ücretle Bursa su işleri birinci şube ikinci kısım mühendisliğine, yüksek mühendis mektebi 936 senesi mezunlarından Mehmet Sumran 150 lira aylık ücretle Seyhan su işleri altıncı şube mühendisliği emrinde kısım mühendisliğine Seyhan vilâyeti nafıa müdür vekili mühendis Enver Gürsel 200 lira ücretle Nafıa müdürlüğü işlerini de görmek üzere Malatya vilâyeti mühendisliğine, zat işleri ve sicil müdürlüğü muamelât kalemi birinci sınıf memurlarından Raşit Erol 35 lira maaşla sicil şefliğine ve ondan açık kalan birinci sınıf memurluğa da 30 lira maaşla memur Ali Ulvi Tandoğan naklen ve terfian, Yapı işleri umum müdürlüğü muamelât kalemi kâtipliğine namzet olarak 20 lira maaşla Ragıp Kutun, Kayseri vilâyeti dördüncü sınıf fen memurlarından Necati Dağdelen 25 lira maaşla Burdur vilâyetine nakil, İzmir vilâyeti birinci sınıf mühendisliğinden Nüzhet 55 lira maaşla nafıa işleri müdürlüğü işlerini de görmek üzere Mardin vilâyetine, Manisa vilâyeti ikinci sınıf mühendislerinden Şükrü 45 lira maaşla nafıa işlerini de görmek üzere Isparta vilâyetine nakil, Sinop vilâyeti ikinci sınıf mühendislerinden Hamdi 45 lira maaşla Manisa vilâyetine, Çorum vilâyeti mühendislerinden Cevat Arasanu 150 lira ücretle Bursa vilâyeti mühendisliğine naklolunmuşlardır.

1939 Döviz cetvelleri

Finans Bakanlığı, 1939 takvim yılı döviz cetvellerinin hazırlığını ikmal etmek üzeredir. Cetveller önümüzdeki günlerde yüksek tasdika arzedilmek üzere Bakanlar Heyetine verilecektir.

Kaplıcalar Yalova belediyesi hududu içine alınıyor

İç Bakanlık, Yalova kaplıcalarının Yalova belediyesi hudutları içine alınmasını tetkik ettirmektedir.

Samsun belediye zabıtası

Samsun şehri belediye zabıtası işlerinin Samsun emniyet müdürlüğü uhdesine verilmesi tetkik olunmaktadır.

İstanbul Belediyesi otobüs imtiyazını bizzat kullanacak

İstanbul belediyesi, belediye hudutları içinde çalışan ve belediyenin imtiyazını kullanan şahıslara ait otobüslerin eskiliğini ve halkın ihtiyacını karşılıyamadığını göz önüne alarak otobüs imtiyazını bizzat kullanmıya karar vermiştir.

İstanbul belediyesi otobüs almak üzere beş yüz bin liralık istikraz akdine lüzum görmüş ve İç Bakanlığa müracaatta bulunmuştur. İstanbul belediyesinin bu istikraz talebi bakanlıkça tetkik olunmaktadır.

İstikraz akdedecek belediyelerimiz

Lüleburgaz, Gümüşhacı köy, Sandıklı, Karabiğa, Denizli, Malkara ve Gürele belediyeleri su, elektrik ve imar işleri için belediyeler bankasından istikraz akdine teşebbüs etmişlerdir. Bu belediyelerin istikraz istekleri İç Bakanlıkça tetkik olunmaktadır.

Yeni Nafıa müsteşarı

Devlet demiryolları ticaret ve hasılât dairesi reisi ve ktisat vekâleti eski ticaret umum müdürü B. Naki Köstem Nafıa bakanlığı müsteşarlığına vekâleten tayin olunmuştur. B. Naki Köstem dün yeni vazifesine başlamıştır.

Hususî muhasebe müdürleri arasında yeni tayinler

Erzurum hususî muhasebe müdürü sebe müdürlüğüne, Erzurum hususî muhasebe başkâtibi Kasım Özer Erzurum hususî muhasebe müdürlüğüne, Konya hususî muhasebe müdürlüğünden vekâlet emrinde bulunan Kâni Akgün Niğde hususî muhasebe müdürlüğüne, Bingöl hususî muhasebe müdürü Ali Haydar Tuna Tokat hususî muhasebe müdürlüğüne, Mardin husu sî muhasebe müdürü Adnan Amikli Bitlis hususî muhasebe müdürlüğüne Bitlis hususî muhasebe müdürlüğünden vekâlet emrinde bulunan Nafi Duransoy Mardin hususî muhasebe müdürlüğüne, Ankara hususî muhasebe müfettişi Sabri Sezen Bingöl hususî muhasebe müdürlüğüne, Erzincan hususî muhasebe başkâtibi Tevfik Tüzün Ağrı hususî muhasebe müdürlüğüne tayin olunmuşlardır.

Gümrükler hasılatından belediye hisseleri her ay ödenecek

İç bakanlık gümrük tahsilâtından belediyeler hissesine ayrılan yüzde onları her üç ayda bir belediyelere tevzi etmekteydi. Bakanlık gümrük yüzde onlarının her ay belediyelere tevziine karar vermiştir.

Talim ve terbiye heyeti âzalığı

Kültür bakanlığı müfettişlerinden B.B. Kadri Yürükoğlu, Reşat Nuri Gültekin ve fizikçi B. Malik talim ve terbiye heyeti âzalığına tayin edilmişlerdir.

Çağrı

× Arzuhal encümeni bugün grup içtimaından sonra toplanacaktır.

× İktısat encümeni bugün C. H. P. grupu içtimaından sonra toplanacaktır.

Yonkulaur

Kar

— Noel gecesi karlı olursa avrupalılar, bunu uğur sayarlar.

— Haydi Noel'de yağmadı; bari yılbaşı gecesi, sabaha karşı balolardan, toplantılardan çıkanlar yerleri bembeyaz görmelidirler !

Bütün bu tahminlere rağmen kar ve soğuk dalgası Ankara'ya yeni yılın ikinci gecesi geldi: bu satırlar yazılırken hâlâ rüzgârın sesini duyuyor, damların bir kısmını örten beyaz örtüyü görüyoruz.

Edebiyatı Cedide şairleri, şiire, divan edebiyatının ihmal ettiği, mevsimi ve tabiatı sokacağız, diye, "Birer beyaz kelebek", "Bir zişei cenahi melek" gibi karların düştüğünü tasvir ederler, fakat samimiyet ve selâset itibariyle kendilerinden bu kadar yıl önce yaşamış ve ölmüş olan Nedim'in şu kıtasına bile yaklaşamazlardı :

Yaklaştı şita, ebri siyeh tuttu cihanı,
Kalmadı sabânın gezecek tabü tüvanı,
Kurbanın olam geçti Boğaz seyri zamanı,
Serd oldu hava, çıkma koyundan kuzucağım.

Her kar yağdıkça Edebiyatı Cedide üstadlarından, zekâ ve zerafeti kimseye vermiyen ve, hattâ, "istihza erbabı zekânın hukuku tabiiyesindendir,, diyen birisinin bu kaba ve çirkin cinası hatırıma gelir:

"— Karı sever misiniz ?

— Genç iseniz evet, ihtiyar iseniz hayır!,,

Her ne ise mevsimin ilk karı damlarda ve çimenler üzerindedir. Esen rüzgârın soğuğu yetişir; köhne kalemlerden istinsahlar yapıp da biz de, ayrıca, soğukluk etmiyelim!

T. İ.

Resimlerde isabetsizlik!

Gazetelere konulan resimlerde zaman zaman isabetsizlikler olur. Bunların en başta geleni, iki resmin resim altlarının değişmesidir.

Bir de sıcak bir yaz gününde paltolu ve kaşkollu bir resim, yahut kış ortasında ince bir keten elbise ile çıkmış bir resim de göze batar.

Evelki günkü bir İstanbul refikimizde de böyle bir resim isabetsizliği olmuştu. Kendi muharrirlerinin resimlerini koyan ve haklarında izahat veren bu arkadaşımız, Akagündüz'ün bula bula, hıçkıra hıçkıra ağlıyan bir resmini basmıştı.

Bu resimle, galiba, resim koymakta isabetsizliğin rekoru kırılmıştır!

Talihli bir deli!

Gazeteler, "zenginin parası züğürdün çenesini yorar,, kabilinden, yılbaşı piyangosunun talihlilerini arar, bulur; onlar hakkında izahat verirler.

İstanbul'daki akşam gazetelerinden birisi de büyük ikramiye nin bir parçasının Bakırköyü'ndeki akıl hastanesinde yatan bir deliye düştüğünü haber veriyor. Kendisine :

— Bu parayı ne yapacaksın? suali sorulunca deli,

— Mazhar Osman'a vereceğim; onun paraya ihtiyacı var! cevabını vermiş.

Delilerin değil, akıllıların da kazandıkları parayı ne yapacaklarını araştırmak bize düşmez. Fakat işin bir teselli tarafı var:

Bir takım talihliler, böyle okkalı bir para kazanınca sevinçlerinden akıllarını oynatırlar. Yukarıda kendisinden bahsettiğimiz talihlide ise, hiç olmazsa, böyle bir endişe yoktur. Adamcağız önceden çıldırmıştır.

"Mukaddes tepsi" !

İstanbul'da Kurtuluş'ta Leonida isminde birisi, Ayatanaş kilisesinin methalinde, içerisi para dolu bulunan "mukaddes tepsi" yi çaldığı için dört ay hapse mahkûm olmuş.

Acaba bu tepsiye "mukaddes tepsi,, denilmesi, içerisi para dolu olduğundan ötürü müdür?

DIŞ POLİTİKA

Fransa ve Suriye

Suriye Başvekili Cemil Mardam Bey, altı ay kadar Paris'te ikamet ettikten sonra Suriye'ye avdet etti ve kendisini Paris'te bu kadar uzun bir zaman meşgul eden meseleyi Suriye meclisinde açık bir lisanla izah etti. Suriye Başvekili, Fransa'nın 1936 senesinde imzalanan muahede ile ona bağlı olan askerî mukavele ve protokolleri tasdik etmeğe yanaşmadığını anlattıktan sonra demiştir ki:

— Fransız politikasının bu yeni veçhesi çok şayanı tenkittir. Eğer Fransa sözünü tutmak istemiyorsa, suriyeliler vatanlarının istiklâli için hayatlarını fedaya âmadedirler.

Cemil Mardam Beyin bu sözleri, Paris'te çok uzun süren ikametinin sebebini kâfi derecede vuzuhla anlatmaktadır. Ve esasen bir müddettenberi fransız gazetelerinde çıkan yazılardan 1936 Suriye muahedesine karşı Fransa'nın vaziyetinde ehemiyetli bir değişiklik husule geldiği hissedilmekte idi.

Bilindiği gibi, Fransız - Suriye muahedesi, Irak ile İngiltere arasındaki muahede gibi, Suriye'nin istiklâlini tanıyor ve müstakil Suriye devletini Fransa'ya yirmi beş sene için bir ittifak muahedesiyle bağlıyordu. Fransa Lazkiye ve Cebel'de asker ve Suriye topraklarında da tayyare kuvetleri bulundurabilecekti. Binaenaleyh 1936 eylûl anlaşması, bir ittifak ve dostluk muahedesi, bir askerî mukavele ve bir takım protokoller den ibaretti.

Suriye ile Fransa arasındaki münasebetleri tanzim maksadını istihdaf eden bu mukaveleler imzalanalı aradan iki seneden fazla bir zaman geçmiştir. Acaba bu müddet zarfında anlaşma neden tasdik edilmemiştir? Ve bugün Fransa anlaşmayı tasdikten niçin kaçınıyor?

Bir defa şunu hatırlamak gerektir ki, 1936 mukavelesi imzalandığı zaman, esasen Fransa'da buna taraftar olmıyan kuvetli zümreler vardı. Ötedenberi fransız dış politikası iki şık arasında sallanıp durmuştur: Bunlardan biri, Fransa'nın Avrupa [illegible] üzerindeki alâkalarını ya likide ederek, yahut da asgarî bir hadde [illegible] ederek müstemleke meseleleriyle [illegible] ederek müstemleke meselelerinde daha geniş davranmak.

Daladiye hükümeti, biraz da hâdiselerin tazyiki altında birinci şıkkı tercih etmiştir. Münih anlaşması bunun açık bir ifadesidir. Ve bu sayededir ki Fransa Almanya ile münasebetlerine yeni bir çığır vermiştir. Şimdi fransız hükümeti, Akdeniz, şimalî Afrika ve müstemleke işleriyle daha yakından alâkadar olacak bir vaziyettedir. Filhakika, bu, Fransa'yı İtalya ile karşılaştırmaktadır. Fakat Almanya ile münasebetlerine düzen verdiğine inanan Fransa, İtalya'ya karşı sert bir vaziyet almaktan çekinmiyor. Daladiye'nin italyan meclisindeki "Korsika, Tunus" nümayişlerine karşı yaptığı mukabil nümayişte İtalya'ya karşı öyle bir meydan okuyuş vardır ki, Münih'ten evel böyle bir jest yapılamazdı. İşte Fransa'nın Suriye'ye karşı vaziyetindeki değişikliğin izahı bu noktadadır.

A. Ş. ESMER

DÜNYA HABERLERİ

Soğuk ve tipiye rağmen

Katalonya'da Franko taarruzu devam ediyor

Bilbao, 2 a.a. — Franko taarruzu bütün Katalonya cephesinde devam etmektedir.

General Solchaya'nın sağ cenahı Vilella Alta ve Vilella Dejayı zaptederek Palsetin altı kilometre yakınına kadar yaklaşarak burasını topçu ateşi altına almıştır.

Atlı kuvetler Ebre'nin sol sahilinde Vinebre ile Garcia arasındaki mıntakayı temizlemiştir.

Diğer taraftan şimal mıntakasında Benaven - Segre yolu da tutulmuştur.

Şiddetli soğuklar ve tipiler askerî harekâtı güçleştirmektedir.

Franko kıtaatı Lerida - Taragone yolu üzerinde Juncosay'ı zaptetmiştir. Harekât devam ediyor.

Harabe halinde köyler

Saragossa, 2 a.a. — Nasyonalistler tarafından zaptedilen Granadella köyü ile Pobla de Granadella, hemen hemen bir harabe halindedir.

Navarre kolordusunun muharebeleri bütün bölgeye hâkim bir tepeden general Solchaya sevk ve idare edilmektedir.

Nasyonalist genel kurmay taarruzun başlangıcındanberi, Navarre kolordusunun yalnız 300 ölü verdiğini ve buna mukabil 5.000 esir aldığını bildiriyor.

Çemberleyn'e karşı

İngiltere'de yeni bir siyasî teşekkül

Londra, 2 a.a. — "Press Assosiation" nın öğrendiğine göre, yeni bir siyasî teşekkül vücut bulmaktadır. Bu teşekküle muhtelif partilere mensup bir çok tanınmış rical girmektedir. Bunlar, ingiliz teslihatının bozukluğundan ve başvekil Çemberleyn'in takip ettiği haricî siyasetin tehlikelerinden endişe etmektedir.

Kabinedeki vaziyet

Londra, 2 a.a. — "Press Assosiation" nın parlâmento muharriri yazıyor:

Kabinedeki genç nazırların üç millî müdafaa nazırına karşı yapmış oldukları çıkış neticesinde hasıl olan vaziyeti şimdi tesbit etmek mümkündür.

Haricî ticaret nazırı Hudson kânunuevelde başvekili ziyaret ederek silahlanma işindeki ataleti şiddetli bir lisanla tenkit etmiş ve Hore Belişha, Thomas İnskip, ve Lort Winterton'un istifalarını ısrarla istemiştir.

Mamafih, kabinedeki genç nazırlar bu mesele etrafında yapılan neşriyatın tamamiyle noktai nazarlarını ifade etmediğini tahriri olarak bildirdiklerinden mezkûr üç nazırın mevkilerinde kalacakları tahmin edilebilir.

Hudson'un vaziyeti henüz tamamiy[illegible] Çemberleyn'in harbiye nazırı Hor Belişha'ya itimadının mutlak olduğunu beyan ettiğine bakılırsa bütün bu meselenin kapandığına hükmetmek lâzımdır.

Japonya'ya giden Çin devlet adamı

Van - Çing - Vey

Vazifeden tardedildi !

Şunking, 2 a.a. — Komintang ikinci reisi Vang - Çing - Vey, dün parti daimî komitesinin yaptığı fevkalâde toplantısında partiden müebbeden tardedilmiş ve parti ve devlet çerçevesi dahilindeki bütün vazifelerinden çıkarılmıştır. Komintang ve merkezî millî hükümetin tebliğine göre, Vang - Çing Vey japonlar ile münasebete girmek üzere, Çin yüksek makamlarının haberi olmaksızın ve arzusu hilâfına Çini terketmiş bulunmaktadır. Van - Çing - Vey kendiliğinden bütün vazifelerini bırakmış ve harp zamanında memleketin itimadını suiistimal eylemiştir. Hiç bir sebeple hiç bir vatandaş millî politikada bozgunculuk yapamaz. Çin'in millî politikası, Mareşal Çankayşek'in 26 kânunueveldeki beyanatına istinat etmekte berdevamdır. Mareşal Çankayşek bu beyanatı ile Prens Konoye'nin Çin'in istiklâlini ve mülkî tamamiyetini bozmaktan başka hedef gütmiyen şartlarına dayanarak hiçbir sulh yapılamıyacağını bildirmişti.

Çunking. 2 a.a. — Millî Çin hükümeti, bugün, millete hiyanet etmiş telâkki olunacak bütün şahısların tevkifini emretmiştir.

Hitlerle Musolini arasında telgraflar

Berlin, 2 a.a. — Hitler yeni sene münasebetiyle Musolini'ye gönderdiği bir telgrafta geçen sene içinde sıkı alman - italyan işbirliğini ve iki milleti biribirine bağlıyan sıkı dostluğu tebarüz ettirmiştir.

Musolini verdiği cevapta italyan - alman tesanüdünü kaydederek iki hükümet arasındaki işbirliğinin 1938 de parlak neticeler verdiğini ve iki ihtilâlerde de böylece [illegible] dünyaya isbat ettiğini beyan eylemektedir.

İngiltere'nin deniz kuveti

Londra, 2 a.a. — Deyli Telegraf ve Deyli Herald gazeteleri, Almanya denizaltı gemilerini artırdığı takdirde, ingiliz hükümetinin de torpido muhribi inşaatını tesri edeceği kanaatindedirler.

Deyli Telegraf gazetesi, İngiltere'nin, son harpteki tecrübelere istinat ederek, orta büyüklükte torpido muhribi yapacağını ve bunlardan yirmi otuz tanesinin bu sene sipariş edilmesi muhtemel olduğunu yazıyor.

Bu gazeteye göre, bahriyeliler 800 ile 1000 ton arasında çok seri ve 4 ve 4,7 pusluk toplar ve muhtelif torpil ve denizaltı bombası tesisatiyle mücehhez 50 destroyerin inşasını derpiş eden bir programı çok iyi karşılıyacaklardır.

İngiltere'nin Ankara Büyük Elçisi Roma'ya tayin edildi

Londra, 2 a.a. — Bu akşam resmen bildirildiğine göre, İngiltere'nin Roma büyük elçisi Lord Perth bir nisanda tekaüt olacağından yerine İngilterenin Ankara büyük elçisi Sir Percy Loreine tayin olunmuştur.

Yılbaşı gecesi Nevyork'ta ölenler ve sarhoş olanlar

Nevyork, 2 a.a. — Nevyork'ta yılbaşı gecesinin bilânçosu: 12 ölü, 42 yaralıdır. Fevkalâde sarhoş olduklarından dolayı hastaneye kaldırılan 132 kişiden 43 ünün vaziyeti ağırdır.

Sıtma mücadelesi

Sıtma mücadelesinin son bir aylık faaliyeti hakkında ajansımız şu malûmatı elde etmiştir:

[illegible] mücadele mıntakalarında son ay zarfında 42,043 kişi muayene ve 62,896 kişi tedavi edilmiştir. Sarfedilen kinin miktarı 990,241 gramdır. 9,864 metre kanal açılmış, 25,003 metre uzunluğunda kanal temizlenmiştir. Açılan kanalların 4,875 metresi Konya'da, 1,486 metresi Eskişehirde, 1,088 metresi Kocaeli'nde, 910 metresi Manisa'da ve üst tarafı Kayseri ve Samsun'dadır. Ayrıca 360 metrelik yeni ark açılmış ve 53,173 metrelik ark temizlenmiştir. Doldurulan çukur 1,829 metre mikâbıdır. Kurutulan bataklıklar 80,130 metre murabbaını bulmuştur. Bunun 80 bini Kayseride, 130 metre murabbaı da Bursa mıntakasındadır. (a.a.)

Deniz müsteşarlığı lâğvedilmiyor

Ekonomi Bakanlığına bağlı deniz müsteşarlığının lâğvolunarak bir umum müdürlük haline kalbolunacağını bazı gazeteler yazmıştı. Alâkalı makamlardan alınan malûmata göre bu haberler asıl ve esastan âridir ve tekzip edilmektedir.

İstanbul'da Tozkoparan'da 3066 numaralı Fatih - Şişli otobüsü devrilmiş fakat bereket versin bu kaza büyük bir fâcia ile neticelenmemiştir. Yukarıda devrilen otobüsü görüyorsunuz.

D Ü Ş Ü N Ü Ş L E R

Hükümlerimiz

Büyük bir katiyetle ileri sürdüğümüz ve ehemiyetle itibara alınmasını istediğimiz hükümlerimizin bazan ne kadar yanlış esaslara istinat ettiğini görerek şaşmamak mümkün değildir. Öyle haklı ve dürüst bir muhakeme yürüten yazılar görürsünüz ki bunların vardığı hükümlerin isabetinden şüphe etmek bile hatırınızdan geçmez. Fakat, büyük itinalarla bina edilmiş olan o muhakeme silsilesi çok defa o kadar çürük bir temelin üzerine oturtulmuştur ki, buna sarfedilmiş olan emeklere acımak mümkün değildir.

Muhabirin biri, gayretkeşlikle gazetesine yanlış veya uydurma bir haber yetiştirmiştir. Bu haberi bir başka gazete dikkatsizlikle bir kat daha hatâlı olarak sütunlarına geçirir, derken havadis biraz daha şişirilerek diğer bir gazeteye geçer. Belki bu havadisin mevzuu memleket hesabına üzerinde durulmıya lâyık bir mevzua temas etmektedir. Bir muharrir arkadaş onu fıkrasına mevzu yapar, uzun boylu mütalealar yürütür, onun yazısını okuyan bir başka arkadaş aynı bahis üzerinde sütunlar doldurur, üzerinde uzun boylu münakaşalar açılır, en akla hayale gelmez mütalealar yürütülür. Ve nihayet günün birinde anlaşılır ki kim bilir kaç gazetenin kaç sütununu doldurmuş, bir çok kalemleri günlerce işgal etmiş olan hâdise aslında gayri mevcutmuş. Bir tekzip bütün davayı hallediverir.

Hemen her gün bir örneğine rastladığımız bu keyfiyet bizi, üzerinde kalem yürüteceğimiz hâdisenin, her şeyden önce, doğruluğunu araştırmıya sevketmeli değil midir? Hele "doğru mu bilmem, şöyle bir şey işittim..." diye söze başlıyarak, doğruluğunu bilmediği halde hâdise üzerinde sütun dolusu mütalea beyan edenlere her rastlayışımda hayret ederim; acaba bu muharrir arkadaş saatlerce uğraşıp tenkit edeceği hâdisenin doğru olup olmadığını anlamak için neden bir telefon muhaveresi zahmetine katlanmamıştır, diye insanın kendi kendine soracağı gelir.

Mütalea ve hükümlerimizi üzerine istinat ettirdiğimiz meseleleri üçüncü, dördüncü elden alacak yerde doğrudan doğruya kaynağından tahkik etmiye ehemiyet versek gayretlerimizi çok daha semereli bir vadide harcamak imkânını temin etmiş oluruz.

Yaşar NABİ

Yeni yıl dolayısiyle

İnönü ile Devlet Reisleri arasındaki telgraflar

(Başı 1.inci sayfada)

dirmeğe yılbaşını mesut bir vesile telâkki ederim.

EMİLE HACHA

Ekselâns Emile Hacha
Reisicümhur
Prag

Yeni sene münasebetiyle göndermek lûtfunda bulundukları nazik mesajdan ziyadesiyle mütehassis olarak ekselansınızdan, en hararetli teşekkürlerimi ve şahsî saadetleri ile Çekoslovakya'nın refahı hakkındaki en samimî temennilerimin kabulünü rica ederim.

İSMET İNÖNÜ

Ekselâns İsmet İnönü
Reisicümhur
Ankara

Yeni sene münasebetiyle, şahsî saadetleri ve şanlı türk milletinin refahı hakkındaki en samimî ve en hararetli temennilerimi ekselânsınıza tehalükle bildiririm.

ZOG

Majeste Birinci Zog
Tiran

Nâzik tebriklerinden dolayı majestelerine hararetle teşekkür eder ve kendilerine şahsî saadetleri ile asîl arnavut milletinin refahı hakkındaki en hararetli temennilerimi takdim eylerim.

İSMET İNÖNÜ

Ekselâns İsmet İnönü
Reisicümhur
Ankara

Yeni sene münasebetiyle, ekselânslarına en derin tebriklerimi ve şahsî saadetleri ile dost Türkiye'nin refahı hakkındaki en hararetli temennilerimi bildirmekle bahtiyarım.

BORİS

Majeste Üçüncü Boris
Sofya

Yeni sene münasebetiyle bildirmek lütfunda bulundukları nazikâne temennilerden ziyadesiyle mütehassis olarak majestelerine hararetle teşekkür eder ve yeni sene tebriklerimle beraber şahsî saadetleri ve dost Bulgaristanın refahı hakkındaki en samimî temennilerimi kabul buyurmalarını rica eylerim.

İSMET İNÖNÜ

Ekselâns Reisicümhur
Ankara

Yeni sene dolayısiyle ekselânslarına dost ve müttefik asîl türk milletinin refah ve saadeti hakkındaki en samimî temennilerimi arzederim.

GEORGES R.

Majeste İkinci Georges
Atina

Yeni sene münasebetiyle bana göndermek lütfunda bulundukları nazikâne tebriklerinden dolayı majestelerine hararetle teşekkür eder ve yeni sene tebriklerimle beraber şahsî saadetleri ile dost ve müttefik asîl Elen milletinin refahı hakkındaki en samimî temennilerimi kabul buyurmalarını rica eylerim.

İSMET İNÖNÜ

Ekselâns Türkiye Reisicümhuru
Ankara

Yeni sene hakkındaki en samimî tebriklerimin kabulünü ekselânsınızdan rica ederim.

LAZARO CARDENAS
Meksika Reisicümhuru

Ekselâns Lazaro Cardenas
Reisicümhur
Meksiko

Nâzik temennilerinden dolayı ekselânsınıza samimî surette teşekkür eder ve yeni sene hakkındaki en iyi temennilerimi kabul buyurmalarını rica eylerim.

İSMET İNÖNÜ

Hatay Dahiliye ve Millî Müdafaa Müsteşarı dün şehrimize geldi

Hatay Şark ve Cenup sınırlarını tahkim etti

Bu suretle zaman zaman Hatay'ı rahatsız eden şakilerin ayağı kesildi

Hatay devleti Başvekâletine bağlı bulunan Hatay Dahiliye ve Millî Müdafaa Vekâletleri müsteşarı B. İnayet Mürseloğlu dün sabah şehrimize gelmiştir. B. Mürseloğlu şehrimizde birkaç gün kaldıktan sonra Hatay'a avdet edecek ve şehrimizde bulunduğu müddet içinde bazı hükümet ricalimizle görüşecektir. Dün kendisini ziyaret eden bir muharririmize B. Mürseloğlu şunları söylemiştir:

"— Yakın bir mazide asayiş ve emniyetin muhtel bir hale geldiği Hatay'da bugün kuvetli bir otorite ile tessüs etmiş olan emniyet asayiş ve intizam hüküm sürmektedir. Bu sükûnu her şeyden evel Türkiye cümhuriyeti hükümetine ve onun şanlı ve kudretli ordusuna medyunuz. Fransa'nın gösterdiği hüsnü niyet ve samimiyet de kayda şayandır.

Hatay Dahiliye ve Millî Müdafaa Müsteşarı B. İnayet Müseloğlu

Dahilî teşkilâtımızı yeniden bazı kazalar teşkil etmek suretiyle tevsi ve organize eyledik. Dahiliye Vekâletine merbut bir jandarma umum kumandanlığı ile bir emniyet umum müdürlüğu teşkil edildi. Bu suretle emniyet ve inzıbat kuvetlerini hassasiyetle elimize almış bulunuyoruz.

Millî müdafaamızı ana yasanın ve statünün bahşettiği imkânlar nisbetinde tensik ettik. Sıkı emniyet ve inzıbat tedbirleri almak suretiyle şark ve cenup hudutlarımızı tahkim etmiş bulunuyoruz. Bidayeti teşekkülümüzde Suriye hudutlarından zaman zaman bizi rahatsız eden şakilerin ayağı topraklarımızdan kesilmiştir. Seyyar jandarma kıtalarımızı en seri vasıtalarla istenilen mahalde istenildiği şekilde hazır bulundurmak imkânı mevcuttur. Şimal hudutlarımıza bu kadar hassasiyet göstermiye lüzum görmüyoruz.

Son günlerde alınan bir kararla ecnebiler için Hatay'a girerken pasaport mecburiyeti kaldırılmıştır. Ana vatandan gelecekler için nüfus tezkerelerinin hudutta ibraz edilmesini kâfi addediyoruz.

Nasıl ki anavatanın bazı vilâyetlerinde şehre girerken nüfus tezkeresi ibrazı mecburiyeti varsa Hatay'a girmek için de türk vatandaşları bu kabil formaliteye tâbidirler. Suriye ile aramızda iki ayrı ve müstakil devlet arasında carî olması tabiî bulunan pasavan usulü vardır.

Bazı menfi propagandaların anasır arasına soktuğu nifak bugün tamamen zail olmuştur. Hiç bir cemaat, sınıf zümre ve mezhep farkı gözetmeksizin herkes kanun nazarında müsavi hak ve vazifelere sahiptir. Kısa bir zaman içinde Hatay'daki arap, ermeni, rum ve alevî vatandaşlar arasında eski kardeşlik bağlarının teessüs ettiğini memnuniyetle müşahede ediyoruz. Dahilî ve haricî manzarası itibariyle Hatay tek bir vücut halindedir. Muhtelif vesilelerle bu kanaatimizin yerinde olduğunu gördük ve inandık. Bu meyanda zikredilecek belli başlı hâdise millî matemimiz ve onu takip eden sevinçli günlerimizdir.

Ebedî Şef Atatürk'ün vefatiyle anavatanın duyduğu acı Hatay'da da bilâtefrik cins ve mezhep aynen hissedilmiştir. Bu acının biricik tesellisini gene aynı birlikte Millî Şef İnönü'nün yüce varlığında bulduk. Dün Atatürk'ün varlığına ve eserlerine karşı titizlikle titriyen kalplerimiz bugün İnönü'nün yüce varlığı etrafında aynı heyecan ve samimiyetle çarpmaktadır.

Büyük Millet Meclisinin Cümhurreisliğine ve Parti Kurultayının Genel Başkanlığa İnönü'nü ittifakla seçmeleri bizim kanaat ve hislerimizin birer tezahürü olmuştur.

Burada birkaç gün kaldıktan sonra tekrar Hata'ya döneceğim. Ziyaretim hususîdir."

Millî demiryol politikasının iki mesut yıldönümü

Anadolu demiryollarını: 10 Şark demiryollarını da: 2

Sene önce sonkânunda almıştık...

Türk inkılâp tarihi kronolojisinde araştırma yapanlar, şu tarih üzerinde bilhassa duracaklardır: 1 İkincikânun....

Bir ikincikânun 929 da Millet mektepleri açılmıştır,

Bir ikincikânun 928 de Anadolu demiryolları satın alınmıştır;

Bir ikincikânun 934 de inkılâp dersleri bütün yüksek tahsilde başlamıştır;

Bir ikincikânun 935 de İstanbul rıhtım şirketi satın alınmıştır;

Bir ikincikânun 937 de Şark demiryolları satın alınmıştır.

Bir ikincikânun 938 de Bursa sunğiipek fabrikası açılmıştır.

***

Eğer dikkatle arıyacak olursak, aşağı yukarı bütün yılın üç yüz altmış beş gününde, kayda değer memleket hâdiselerinin sıralandığını tespit edebiliriz. Fakat bu hâdiseler içinde öyleleri vardır ki, onların üzerinde durmak ve her sene yıldönümünde onun bir bilânçosunu yapmak millî iftihar vesilesi oluyor.

Meselâ bir ikincikânuna rastlıyan ve millî kalkınmayı alâkadar eden hâdiseler arasında, demiryolumuz için iki yıldönümüne rastlıyoruz: Anadolu demiryollarının ve Şark demiryollarının satın alınması...

Birisi, Anadolu'nun bağrından geçen; diğeri Avrupa türkiyesini garp memleketlerine bağlıyan bu iki hattın inşa tarihini biliyoruz: İstanbul'dan Ankara'ya gelenler ve Ankara'dan Kayseri'ye gidenler muhakkak soruyorlar:

"— Neden harita üzerinde mesafeler aynı olduğu halde demiryolunun geçtiği sahalar birbirini tutmuyor? İstanbul'la Ankara arasında tren, boş sahalardan lüzumsuz yerlere kıvrılmakta, devamlı olarak münhaniler çizmektedir. Ankara - Kayseri arasında ise doğrudan doğruya hedefe doğru giden bir akış var.."

Fakat bu gayeden uzaklaşma ve hedefe yaklaşma yalnız bu hat üzerinde değildi: Türkiye'nin nere - sinde yabancı sermaye, hiç bir millî kontrola tabi olmadan ray döşemişse hep bu gayeden kaçışlara rastlıyoruz. Açıktır: Kilometre kazanmak!...

İmparatorlukta ilk demiryol, 1856 da Aydın hattında yabancı sermayesiyle döşendi. Bu hattın inşasının ilk senesinde, idare meclisi raporunda, imparatorluğun derin kayıtsızlığına misal olabilecek enteresan noktalar vardı. Aydın hattının inşasındaki gaye şudur: Bu hat İzmir'den Basra'ya kadar uzanan Hindistan'a yeni bir yol açmak!

Ancak, bir müstemleke toprakları için düşünülebilecek olan bu telâkki; imparatorluğun 62 yılda yaptırdığı bütün hatlarda vakidir. İmparatorluğun demiryol tarihinde ismi sık sık geçen Baron Hirş'in hatıralarında bugün hayretle okuduğumuz bu hakikatlere sık sık rastlıyoruz.

62 yıl içinde yapılan demiryollar arasında millî teknik ve devlet parası ile bir tek santim hat yapılmamıştı.

Millî hükümetin ilk işletmeye başladığı demiryol, gene, bugün satın alınmasının dokuzuncu yıldönümünde bulunduğumuz Anadolu hattıdır. Anadolu hattı 20 mart 920 de devletçe işletilmiye başlandı.

Türk demiryolculuğu, ilk muvaffakiyetini millî mücadelenin en buhranlı senelerine rastlıyan bu devirlerde gösterdi. Vasıta yoksulluğu ve imkânsızlıklara rağmen nakliyat işini muvaffakiyetle başardı ve bilhassa askerî ihtiyaçları vaktinde karşıladı.

Cümhuriyetin ilk kuruluş yıllarında millî demiryolculuğumuzun ana gayeleri plânlaştırılırken bilhassa şu noktaların üzerinde durulmuştu:

a) Şirketlerin elindeki hatları satın alarak devletleştirmek;

b) Demiryol bakımından çok eksik olan topraklarımızı çelik ağlarla döşemek;

c) Aralarında malzeme, tarife ve işletme birliği olmıyan hatları devlet elinde ve bir arada toplamak..

Devlet kararları ve teşebbüsleri karşısında telâkki ve düşünceleri anlatan vesikalar arasında, millî demiryol politikası takip kararının muvaffak olacağına inananların az olduğunu gösterenler de vardır: Millî bankacılık, millî endüstri, millî tarih ve dil inkılâplarında olduğu gibi... Memleket içindeki olanları bir tarafa bırakınız, fakat, bilhassa bu yabancı şirketlerin işlettikleri hatlarla maddî manevî alâkası olanlar, bu devlet teşebbüsünü büyük bir soğukkanlılıkla ve hattâ itimatsızlıkla karşılıyorlardı. Şark demiryollarının satın alınmasında şirketin delegelerinden olarak bulunan Bay La Kruva, hattın satın alındığı gün ihtisaslarını anlatırken bu zihniyetini şu cümlelerle ifade etmişti:

"— Millî bir demiryol politikasını muvaffakiyetle güdmek, bir devletin yapacağı güç işlerden biridir. Bilhassa sizin memleketiniz gibi sanayide geri kalmış, topraklarında birçok yabancı şirketlerin işlettikleri hatlar bulunan bir yer olursa... İtiraf etmelidir ki, bu şirketlerle yapılmış olan mukaveleler, belki imparatorluk devrindeki şartlardan dolayı olacak, çok zaman memleketinizin millî menfaatlerine uygun olmamıştır.

İlk zamanlar, bu hatların devlet tarafından satın alınarak bir tek idare halinde işletileceği arzusunun kolaylıkla tahakkuk edeceğini zannetmiyorduk. Fakat bugün bu, artık bir emri vaki olmuştur. Türkiye'de bundan sonra iş görecek olan yabancı sermaye, ancak, bu memleketin millî sermayesi gibi halkın menfaatlerini koruyacak ve düşünecektir. Türkiye muhakkak ki iyi bir iş memleketidir ve asıl bundan sonra memleketinize gelecek olan yabancı sermaye emniyet içinde kendisine faaliyet sahası bulacaktır.

Biz garplilerde bir âdet vardır: Noel'de küçük çocukların yataklarının ucuna türlü hediyeler koyarlar. Sizin Ali Çetinkaya, bizim papuçlarımızı kapının dış tarafına doğru koydu. Yeni sene içeri, biz dışarı..."

***

Bir taraftan Anadolu Bağdat hattı, diğer taraftan Şark demiryolları gibi yabancı en büyük iki hattın millî hatlar arasına katılmış olduğu günün yıldönümünde, bu iki hat gibi millet eline geçmiş olan hatlara kısa bir bakış, zevkimizi artıracaktır.

Aydın hattı, İzmir - Kasaba ve temdidi hattı, Rumeli demiryolları, Bursa - Mudanya hattı; Anadolu - Bağdat demiryolları...

Tarihlerde şudur: Bir ikincikânun 928 de Anadolu Bağdat; bir haziran 934 de İzmir Kasaba ve temdidi; bir temmuz 935 de Aydın hattı; bir kânunusani 937 de Şark demiryolları...

Bugün iktısadî ehemiyetini kaybetmiş olan 405 kilometre uzunluğundaki Cenup demiryolu ile 28 kilometre uzunluğundaki Ilıca - Palamutluk demiryolundan başka şirket elinde hattımız kalmamıştır.

***

Demiryolculuğumuz için hususî bir kıymeti olan bugünde, bir defa da millî demiryolculuğumuza ait rakamlara göz atmak zevkimizi tamamlıyacaktır.

Senelere bakınız: Millî demiryol politikamız 920 de başlamıştı. Lozan anlaşması imzalandığı zaman devletin işletmekte olduğu hatlar, yekûn uzunluğu 1378 kilometreyi tutan Haydarpaşa - Ankara; Arifiye - Adapazarı; Alayunt - Kütahya; Eskişehir Konya; Konya - Yenice hatları idi.

925 de 204 kilometre uzunluğundaki Ankara - Yerköy hattı yapılarak demiryolumuzun uzunluğu 1585 kilometreyi buldu.

926 da 48 kilometre uzunluğundaki Samsun - Kavak hattı ilâve edilerek yekûn 1630 za çıktı.

927 de hatlarımız 630 kilometre kazandı ve yekûnu 2259 kilometre Yerköy - Kayseri; 98 kilometre Kavak - Kayabaşı; 356 kilometre Erzurum - Hudut...

928 de 69 kilometrelik Kayabaşı - Zile; 69 kilometrelik Mersin - Yenice - Adana hatlarımıza ilâve edildi ve yekûn 2398 kilometreye yükseldi.

929 da 50 kilometrelik Kütahya - Tavşanlı; 138 kilometrelik Fevzipaşa - Gölbaşı hatlarımıza ilâve edildi ve yekûn 2586 kilometre oldu.

930 da demiryollarımıza ilâve edilen hatlar ve uzunlukları şudur: 71 kilometre Filyos - Balıkısık; 39 kilometre Tavşanlı - Değirmensaz; 222 kilometre Kayseri - Sivas; 61 kilometre Zile - Kunduz; 56 kilometre Gölbaşı - Doğanşehir. 930 da yekûn 3035 kilometredir.

931 de hatlarımıza 156 kilometrelik Irmak - Çankırı; 57 kilometrelik Doğanşehir - Malatya hatları katılarak yekûn 3194 kilometreye çıkıyor.

932 de 151 kilometrelik Kelin - Kunduz; 33 kilometrelik Malatya - Fırat; 42 kilometrelik Mudanya - Bursa; 163 kilometrelik Değirmensaz - Balıkesir hatları ilâve edilerek 3533 kilometre oluyor.

934 bilhassa verimlidir: 65 kilometre Eskipazar - Balıkısık; 703 kilometrelik İzmir - Manisa - Bandırma - Afyon; 62 kilometrelik Fırat - Yolçatı; 24 kilometrelik Yolçatı - Elâzığ hatları katılarak 4737 kilometreye yükseliyor.

935 de hatlarımızın yekûnu şu hatlar katılarak 5721 kilometre olmuştur: 152 kilometre Çankırı - Eskipazar; 64 kilometre Sivas - Eskiköy; 609 kilometre Aydın hattı ve şubeleri...

936 da 15 kilometrelik Filyos - Çatalağzı; 48 kilometrelik Eskiköy - Çetinkaya; 70 kilometrelik Malatya - Hekimhan; 112 kilometrelik Afyon - Karakuyu; 13 kilometrelik Bozanönü - Isparta; 24 kilometre Baladız - Burdur hatları katılarak yekûn 6003 kilometreye yükseliyor.

937 de hatlarımızın yekûnu 6559 kilometreye çıkmıştır: 336 kilometrelik Avrupa hattı; 10 kilometre Çatalağzı - Zonguldak; 70 kilometre Hekimhan - Malatya; 35 kilometre Fevzipaşa - Meydanekbez; 65 kilometre Toprakkale - Payas...

938 de 55 kilometrelik Divriği - Ilıç ve 104 kilometrelik Ilıç - Erzincan kısımları hatlarımıza katılmış ve yekûn 6718 kilometreyi bulmuştur.

Millî demiryol tarihinin bu mesut bir yıldönümünde bu rakamlar, yurdu çelik ağlarla örmek dâvasının ne büyük bir hızla gerçekleştiğini anlatan millî zaferlerdir.

KÖYLERİMİZ

Bugün nasıldır? Dün nasıldı? Yarın nasıl olmalıdır?

H. Reşit TANKUT

VI.

Yarayı deşerek tedavi etmek en kestirme yoldur. İyi, temiz ve canlı et tabakasına varmak için yara kabuğunu ve cerahat birikintisini aradan kaldırırlar. Ben de bu yazımın neticesine varana kadar hep hatalardan ve noksanlardan bahsedeceğim. Küçük köyleri yaşatan âmillerden biri de inzibat kaygusu oldu. Meşrutiyet devrinde bile jandarma mesul bir muhatap bulmak maksadiyle her ikiden fazla ev birikintisine bir muhtaralık mühürü kazdırdı; veya hiç olmazsa bir bekçi seçtirirdi. Bu küçük köyler nöbetleme ve kuru ziraat yaparlar. Gübre vermediklerinden daima tarla değiştirirler. Meşe yapraklariyle beslenen toprak, kuvetini tam beş sene muhafaza edebildiği için meşeliği bozup tarlaya çevirmek çok rağbetlidir. Böylece, köylü aynı zamanda şehre meşe kökü de satmış olur. Bir yanı meşeliğe bitişik tarla eğer eski usul bir tapuya da bağlanırsa mesele kalmaz. Keçilerin kemirip kuruttuğu fidanlar eve, toprağın içinden sökülüp çıkarılan kökler - meşe kökleri devamlı köz bıraktığı için makbuldür. - Şehirde odun pazarına gönderilir; ve tarla daima kuvetli kalabilmek için mütemadiyen ormanın içine doğru genişlemek lâzımdır. Böyle bir tarlaya sahip olmuş bir aile elli sene zarfında koca bir balkanı söndürdüğü zaman elinde kalan elli dönümlük bir tarladır. O da son kuvetini verince rüzgârla tozan bir toprak halini alır. Yamaçlarda kına gibi, ince, ufak ufak dalgalar ve çatlaklar gösteren sarı pembe bir nevi toprak görürsünüz Şimdi üzerlerinde yemlik otu bile çıkmıyan bu toprakların bir çeyrek asır önce altlarında pınarları besliyen su depoları ve üstlerinde yağmur getiren ağaçlar vardı.

Bu köyler yemsizlik yüzünden koyun ve sığır besliyemezler. Fakat kışı meşe yaprağı ile geçirebildiği için keçiye çok kıymet verirler. Keçi bugün kü yayılma şekli ile küçük köy şekenesinden daha zararlı ise de onun bu zararını önlemek, hattâ keçiyi faydalı mal haline getirmek kabil olduğundan mevzu ile ilgisi olmadığı halde kendisine bir kaç satır tahsis etmeği gerekli gördüm.

Birçok memleketler keçiyi topraklarından çıkardılar. Bizde de keçi düşmanları çoğaldı. Halbuki bu zavallı hayvan sürü halinde yaşıyan ve çobanın her emrine itaat eden bir mahlûktur. Anadoluda eti zevkle yenilir. Kılından mutabiye, çuval, torba, kolan yapıldığı gibi, çadır bezi de dokunur. Derisi dabaklığın çok aradığı ham maddelerdendir. Sütünden de istifade edilir. Kendisine atfedilen kabahat, ağaçları dişleyip kurutması ve meşelerin en körpe sivrisini yiyerek bodur bırakmasıdır.

Fakat yalnız üç sene korunan bir meşeliğe keçi asla diş geçiremez. Hattâ bu suretle yükselmiş olan korulara keçinin faydası bile vardır. Keçi, ağaçların dibindeki piçleri kemirmek yoluyla ana ağaçlara hizmet eder. Malatya ile, Adıyaman arasında gördüğüm Hidrasor ve kâv oymakları meşe liklerini bu yolla muhafaza ettikleri için şimdi hem ölmez meşeliklere, hem zengin keçi sürülerine sahip bulunuyorlar. Eğer keçi beslemek işini bu şekilde düzenliye bilirsek yeni bir elisi ve yeni bir [illegible] Mezopotamya düzlüklerini dolduran bedevîler yalnız kıl çadırla otururlar.

***

Şimdiye kadar daima köylerin küçülüp, dağılmasındaki sebepleri araştırdım. Ve nüfusun bu şekildeki dağılıp yayılmasından hasıl olmuş zararlara işaret ettim. Gerçek, memleketin bu yüzden olan zararı pek fazladır. Eğer türk köylüsünün çok mühim bir kısmı hâlâ bugün dahi yağ yemez ve et yüzü görmesse, bu mahrumiyeti doğuran biricik sebep köylerin küçüklüğü ve evlerin tarif ettiğim şekilde bitişikliğidir. Sayım vergisine tâbi koyun servetimizin adedi o kadar az ki, şayet türk vatandaşı bir gün senede bir koyun yemeğe karar verse ilk sene zarfında memlekette bir tek koyun bile kalmıyacaktır.

Bu köylerin kalkınması ve birer istihsal birimi (unité) haline getirilmesi için ne lâzımdır. gelecek yazılarda bu cihetleri mutaleâ edeceğiz.

RADYO

TÜRKİYE RADYO DİFÜZYON POSTALARI
TÜRKİYE RADYOSU
ANKARA RADYOSU
Dalga uzunluğu :

	1639 m.	183 Kcs./120 Kw.
T. A. Q.	19,74 m.	15195 Kcs./ 20 Kw.
T. A. P.	31,70 m.	9465 Kcs./ 20 Kw.

(Türkiye Saatile)

Ankara:

Salı 3-1-939

12.30 müzik (solo Pl.) — 13.00 saat ajans haberleri, meteor - Ankara — 13.10 müzik (Riyaseti Cümhur -Başkan- bando şef İhsan Künçer) — 1 - Askeri marş N 1 (F. Şubert) — 2 - Güzel Karmensit vals (R. Volstet) — 3 - Marinarella - uvertür - (J. Fücik) — 4 - Boheme dair - Fantezi - (Puccini) — 5 - Kukuama - Estap (entermezo (P. Linke)

18.30 Türk müziği (ince saz - segâh ve hüzam faslı) — 19 15 saat, ajans, meteroloji ve ziraat borsası haberleri — 19 türk müziği (saz eserleri.) — 1 - Şehnaz peşrevi (Ali ağa) — 2 - Susi dilara saz semaisi (tamburi Cemil) — 3 - Tanbur taksimi (Mesut Cemil) — 4 - Kürdili peşrev (tanburi Cemil) — 5 - Hüzam saz semaisi (Şerif Muhittin) — 6 - Pembe kızdın (Haydar bey) - çalanlar: Vecihe, Mesut Cemil, Ruşen Kam, Cevdet Kozan — 20.0 konuşma. (Hukuk İlmini Yayma Kurumu — 20.15 müzik (radyo orkestrası - şef Praetorius) — 21.15 saat, esham, tahvilât kambiyo - nukut borsası (fiyat) — 21.2 türk müziği (şarkı ve taksim) — 1 - şarkılar (Müzeyyen Senar) — 2 - (Kemal Niyazi Seyhun) - kemençe taksim; — 3 - şarkılar (Mustafa Çağlar) — 21.55 Konuşma (Türkiye postası) — 22.10 müzik (küçük orkestra) — 1 - Tatlı meltemler - vals (Gung'l) — 2 - Asker marşı (Şubert) — 3 - mehtap isimli sonatın adacyosu (Bethoven 4 - Şen parça (Levin) — 5 - Kantabile (Sezar Küi) — 6 - ikişer ikişer - vals - (Valtöyföl) — 7 - Dülsine için (Karlis) — 8 - Barışma - Polka (Drigo) — 9 - Rus motifleri üzerine potpuri (Leopold) — 23.1 müzik (Cazband) — 23.45.24 son ajans haberleri ve yarınki proğram.

Avrupa:

OPERA VE OPERETLER : 16 Laypzig — 20.10 Berlin, Königsberg — 21 Milâno — 24 Frankfurt

ORKESTRA KONSERLERİ VE SEN- Kolonya — 14.15 Frankfurt — 16 Breslav — 19.25 Droytviç — 20.30 London - Recyonal — 21.30 Münih

FONİK KONSERLER : 12 Frankfurt.

ODA MUSİKİSİ : 15.25 Hamburg — 20.15 Frankfurt — 20.55 Viyana — 21.15 Paris

SOLO KONSERLERİ : 18 Hamburg — 18.20 Breslav, Laypzig, Münih — 19 Hamburg — 20.30 Strasburg — 21.30 Stokholm — 21.50 Beromünster

NEFESLİ SAZLAR (Marş v.s.) : 10.30 Hamburg — 12 Keza — 22.35 Königsberg

ORG KONSERLERİ VE KOROLAR : 13 Breslav

HAFİF MÜZİK : Alman istasyonları : — 8.30 Frankfurt, Münih — 12 Breslav — 14 Ştütgart — 14.15 Münih — 16 Almastasyonları — 18 Berlin — 19 Alman istasyonları — 19.15 Breslav — 19.30 Frankfurt — 20.10 Breslav, Ştütgart — 20.30 penhag — 22.30 Hamburg — 22.35 Ştüt-

DANS MÜZİĞİ : 20.30 Kolonya — 21.30 Floransa, Ren — 22.30 Sottens — 23 Floransa, Roma — 23.25 London - Recyonal — 23.45 Tuluz, Prene — 0.20 Droytviç,

İstanbul Belediye hesap işleri müdürünün vazifesine nihayet verildi

İç Bakanlık, İstanbul valisi B. Lûtfi Kırdar tarafından işten el çektirilen İstanbul belediyesi hesap işleri müdürü B. Kemal Tulgar'ın vazifesine gördüğü lüzum üzerine nihayet vermiştir.

Tortum şelâlesi

Elektrik işleri etüd idaresi Erzurum vilâyeti içinde bulunan Tortum şelâlesinden enerji istihsali için tetkiklere başlamıştır.

BALIK TUTAN KEDİ SOKAĞI

Yazan. Yolan Földes *Çeviren. Nasuhi Baydar*

— 47 —

— Sen Yani'yi, demek ki, bu kadar seversin?

— Ben seni severim, Anna.

İkisi de akşam ne yediklerini bilemiyorlar. Yemekten sonra Klari gazeteyi istiyor, ve gazeteyi herkesi taklit etmiş olmak için satın alan ve şöylece bir göz gezdiren Barabaş da hemen veriyor. Anna ile Yani ıstırap içinde kardeşlerine bakıyorlar. Klari mahut makaleyi keşfediyor, gözlerini dört açarak okuyor. Bitirince bir daha okuyor. Sonra, gazeteyi atıyor, esniyor ve ayağa kalkıyor.

— Dikkate lâyık hiç bir şey yok. Geceniz hayrolsun.

Biraz sonra, Anna odalarına girdiği zaman Klari'yi gözleri kapalı, yatmış buluyor. Anna içini çekip bir müddet dıvara dayanıyor. Klari'nin uzun kirpikleri kalkıyor — uzun kirpikleri ve büyük yeşil gözleri onun, muhakkak ki, henüz kabalığı zail olmamış çocuk çehresinin en güzel taraflarıdır — ve sükûnetle şöyle diyor:

— Eğer bu budala maymun bir daha buraya adım atarsa derhal kapı dışarı etmeni senden rica ederim. Onu tanıdığımız şayet kaşfedilecek olursa bizi bu memleketten koğarlar. — Klari gülerek ilâve ediyor — fakat, paraları cebine koyup kaçabilmişse umduğumuzdan da kurnazmış.

Anna'nın tüyleri ürperiyor. Soyunmağa karar veremiyor. Klari doğruluyor, kardeşine sakin bir istihfafla bakıyor, ve sonra, katî kararını vermiş bir insan haliyle bakıp gözlerini kapıyor.

— Sen istersen ağlıyabilirsin, ben uyuyorum.

Ve dediği gibi de yapıyor.

Sıkıntı ile dolu üç gün geçiyor. Gazeteler sahte çek hakkında uzun izahlarda bulunuyor ve çifte telgrafın nasıl kullanılmış olduğunu anlatıyorlar. Bu telgraflar, Panteon civarında küçük bir otelde oturan Marten Brüvo adında birine gönderilmişti. Eşkâli tamamiyle amerikalımınkine benzemekte ise de Istvan'ınkine katiyen tetabuk etmiyordu. Adam uzun boylu, kırmızı yüzlü, kır saçlı, kırk yaşlarında kadardı: bu İstvan değildir.

Yani mırıldanıyor:

— Belki de bunu yapan o değildi.

Fakat Anna, başını bir kere daha sallıyor.

Bu kâbusun dördüncü günü, her zaman yaptığı gibi, Pöti Pariziyen'i alıyor. Bu sabah gazetede bu işe dair bir kaç satırlık haber vardır. Polis dolandırıcının izi üzerindedir. Sahte çek defterini basmış olan matbaacı bulunmuştur. Anna gazeteyi metropolitenin sırası üzerine bırakıp arkasına yaslanıyor. İstvan kaçmıştır. Artık onu bir daha görmiyecektir. Belki de böyle olması daha iyi ise de o anda bunu takdir edemiyor. Verilen eşkâl hakkındaki izahları anlamak da oldukça güçse de şayet İstvan masum olsaydı, fikrinden istifade olunup bu işe teşebbüs edildiğinden şikâyet maksadiyle dahi olsa, bir kere evlerine uğraması lâzım gelirdi. Halbuki İstvan kaçmıştır, ve kaçmış olması da daha münasiptir, ancak Anna için bir darbedir.

Anna atelyede, bir gün evel başlamış olduğu bej rengi elbiseyi ele alıyor ve zihnini yormamağa uğraşıyor. Birdenbire adının çağırıldığını işiterek parmağına iğneyi batırıyor..

Madmazel Jaklin eşiktedir:

— Madmazel An, lütfen gelir misiniz?

Bayan Jaklin, satıcı kızlardan birini göndereceğine onu çağırmağa bizzat gelmiştir. Bunun mânası nedir? Salonun havası elektrikle meşbudur. Beyaz saçlı ve uzun boylu kadın onu mankenlerin salonuna götürüyor.

İçeri giriyor. Anna onu takip ediyor. Satıcı kızlar bir şeyler görebilmek için vücutlarını kımıldatmadan zorla boyunlarını döndürüyorlar.

Küçük odada, biribirinin karşısında, dıvara dayanıp ayakta duran iki genç kız vardır. Gretl'in yüzü kıp kırmızıdır, gözlerinden kıvılcımlar saçılmaktadır. Piya Monika ise ölü gibi sap sarıdır. Fakat sağ yanağında kırmızı bir leke görünmektedir.

Bayan Jaklin kapıyı örtüp kızlara bakıyor:

— Kontes Margörit ile matmazel Piya zannıma kalırsa, matmazel An, sizi alâkalandıran bir meseleden dolayı kavga ettiler. İşin doğrusu şudur ki Kontes Margörit matmazet Piya'yı tokatlamıştır.

Gretl, zıplıyan bir top gibi, dayandığı dıvardan birdenbire fırlıyor. Masanın üzerinde ezilip bükülmüş bir gazete vardır. Bunu yakalayıp Anna'nın eline tıkıyor.

— İşte yaptığı. İlk önce onu aşırdı, ve sonra, kendisi için hırsızlık ve dolandırıcılık etmeğe sevketti. İşte! Ona teşekkür etmeli idin!

Piya Monika, inler gibi:

— Fakat, bilmiyordum ki. Onların şöyle böyle dost olduklarını sanıyordum. Nasıl tahmin edebilirdim? Ona katiyen cesaret vermedim. Sadece buraya gelip beni bekliyor, ve evime kadar refakat ediyordu. Onu bir an bile ciddiye almadım.

Anna hiç bir şey işitmiyor. Yalnız Gretl'in kendisine uzatmış olduğu Maten gazetesine bakıyor. Gazete İstvan'ın resmini basmış ve üzerine büyük puntolu harflerle bir manşet yapmıştır: sahte çek dolandırıcısının ortağı olan ve telgraf müvezzii kılığına girerek uydurma telgrafı bankaya getiren macar tabasından Etiyen Veygan'ı polis yakalamıştır.

Gretl bağırıyor:

— Bu divane ona âşıktı. Ona âşıktı ve onu adam edebilirdi, şayet...

Piya Monika gene inliyor:

— Anna, bilmiyordum. Eğer tahmin edebilseydim... Onunla ilk defa sizin evde biribirimize rastlamıştık, hatırlıyorsunuz, değil mi? O gün beni eve götürdü ve zaman zaman görüşmek müsaadesini istedi. Buna hiç ehemiyet vermiyordum. Onunla şundan bundan bahsediyorduk. Beni güldürüyordu. Beni affediniz, Anna... Bana hiç demediniz ki..

Anna'nın etrafında oda dönüyor, hiç durmadan dönüyor, fotoğraf da, İstvan'ın fotoğrafı da gittikçe daha hızlı dönüyor.

Hafif bir sesle:

(Sonu var)

Kitaplar arasında :

Türkiye'de orta öğretim

Her vakıt aranacak kitaplar için yazı masalarına ancak bir kol uzunluğu mesafede yerleştirilen raflar, bir kıymetli kitap daha kazandı; (Türkiye'de orta öğretim "1").

Kültür Bakanlığının yüksek himmetiyle millî kütüpanemize kazandırılan bu eser, yirmiye yakın kitabı ve sayısız makaleleriyle adı etrafında, devam edecek haklı bir şöhret temin eden Hasan - Âli Yücel'in beş senelik emeği mahsulüdür.

***

Orta tedrisat denilen tahsil derecesi, kültürün temeli olduğuna göre bir milletin münevveri üzerinde en müessir derecedir. Binaenaleyh, müellif kültür tarihimizin en mühim bir meselesi üzerinde durmuş ve kıtabına böyle mühim bir mevzu seçerek, başlamadan evel bile ona bir ehemiyet kazandırmıştır.

Tarihin faydalarını kim inkâr edebilir? O, ehemiyetini muhafaza etmiş ve daima da edecektir. Biz, onun bize naklettiği geçmiş tecrübelerin aydınlığında hedefe varışlarımızı emniyet altına alır ve yollarımızı da en kısalarından seçebiliriz.

Müellif kitabında, tarihin yardımiyle orta tedrisatın, tanzimattan evelki ıslâhat hareketleriyle tanzimatta, Hâmit zamanında ve ikinci meşrutiyet devrinde nasıl köksüz ve islâmî esaslara dayanan zararlı tecrübeler geçirdiğini ve cümhuriyette de tevhidi tedrisat kanunundan sonraki hareketleri vesikalariyle anlatmakta ve tahlil etmektedir.

Yücel, bize bunları yalnız kuru vesikalar ve tahliller halinde vermiyerek, türk münevverinin hangi prensiplere dayanarak, hangi gayeler için yetiştirildiğini de incelemekte ve bu hususu tebarüz ettirmektedir.

İşte böylece tarihle el ele vererek gezdirdiği sayfalardan, Türkiye'deki siyasî rejimlerin, kendisi için nasıl bir münevver vatandaş yaratmak istediğini de etraflı bir şekilde ve bütün şümuliyle öğrenmekteyiz.

***

[illegible] sayfayı geçen "Türkiye'de orta öğretim", muazzam bir cilt halindedir ve [illegible] meselelerin tarihçe ve tahlillerini ihtiva etmektedir.

Bu kısımda, ordunun ıslâhı için açılan ilk yüksek askerî mekteplerle mevzua girilerek ortada rüşdiye mektebi yokken teşkil edilen mekâtibi rüşdiye nazırlığı ve sonra tesis olunan ilk orta mektep ve daha sonra bugüne kadar kurulan, mevzubahis tahsil derecesine dahil mektepler ve bunlara ait teşkilât ve program işleri incelenmekte ve bu arada maarif nezaretiyle maarif vekâletinin merkez teşkilâtı ve maarif komisyonları tarihçeleri ve bunlara dair tahliller de verilmektedir.

İkinci kısım, kanunî mevzuat metinlerine ve üçüncü kısım da, bugün mevcut olan liselerle muallim mekteplerinin ve orta okulların teker teker tarihçelerine tahsis olunmuştur.

Kitabın her üç kısmında da ihtisasla beraber büyük bir emeğin el ele vererek yorulduğu ve alın teri döktüğü görülmektedir. Çünkü tahlillerin vukufa dayandığı ve bu kadar çok vesikin mahzenlerden aydınlığa çıkarılmasının da uzun süren israrlı bir çalışmaya mal olduğu sarahatle meydandadır.

***

Hasan - Âli Yücel, kitabının ön sözünde ilim adamlarına yakışan mütevazi bir ifade ile şu satırları yazıyor: "Tahlil ve tetkikleri ihtiva eden birinci kısımda ele alınan bütün mevzular, objektif kalmasına çok ihtimam edilmiş bir gözle görülerek yazılmıştır. Zatî mütalealar serdinden mümkün olduğu kadar çekinilmiştir. Meselelerin nasıl olması lâzım geldiği hakkında fikir söylemekten ziyade vakıaları olduğu gibi tesbit etmeği daha pratik ve daha faydalı buldum. "Türkiye'de orta öğretim" bir idealin değil, bir realitenin kitabıdır. Bizde orta tahsilin ve onun özü olan lisenin en mükemmel şekli hakkında tek tek fikir sahibi olanlarımız elbette vardır. Bu arada benim de kendime göre düşündüklerim bulunabilir. Esaslı bir programın tesbiti, ancak bu parça parça fikirlerin bir araya gelmesi ve sistemli bir surette, bilhassa kültür mevzularında türlü görüşlerin önce çarpışıp sonra uzlaşarak ana prensiplere bağlanması yoliyle mümkün olacaktır, kanaatindeyim. Çünkü lise, gerek bünyesi ve gerek vereceği eğitim ve öğretim unsurlariyle bir memleketin medeniyet anlayışını temsil eder. Bu kadar ehemiyetli ve güç bir davayı halle fert olarak teşebbüs etmek, büyük cüret olur."

Çok çetin bir mevzuun, çetin bir çalışma neticesinde alâkadarlarının önüne, bütün vesaiki ile beraber geçmiş tecrübelerinin ve halinin esaslarını ve gayelerini seren müellifin, yukarıya aldığım satırları, "daha iyi"si için arkadaşlarını bir hayır işine de davet etmektedir.

***

Tekrar edelim ki eser, mevzuu hakkında kafalarda tek sual izi bırakmadan okuyucuyu bütün şümuliyle tenvir ve tatmin eden bir tamlıkta ve mükemmeliyettedir. Müellifin yerinde sarfedilmiş olan emeğini hürmetle karşılar ve kendisini tebrik ederken, yürünecek yolları kısaltmıya yarıya - mesleklere ve meslek kollarına da lâzım olduğunu bize hatırlatması hasebiyle de sayın Yücel'e teşekkür ederiz.

* * *

(1) Türkiye'de orta öğretim. Muharriri Hasan - Âli Yücel,. Metin sayfası 704, grafik sayfası 12, resim sayfası 96 ve bir tane renkli harita. İstanbul, Devlet Matbaası 1938. Ciltli. Fiyatı 475 kuruş.

Bahçivan

Hind'in meşhur şairi Rabindranat Tagor'dan muharrir arkadaşımız İbrahim Hoyi tarafından dilimize çevrimiş olan bu eserin kısa zamanda birinci tabı tükendiği için bu defa Remzi kitapevi tarafından ikinci defa bastırılarak neşredilmiştir. Gördüğü rağbet eserin kıymeti hakkında bir fikir verebileceğinden tavsiyeyi zait addederiz.

İyi kâğıt üzerine temiz bir şekilde basılmış olan bu 130 sayfalık esere 30 kuruş fiyat konulmuştur.

Nasyonal sosyalizm ve mülkiyet telâkkisi

Nasyonal sosyalizm mevcut ekonomik tahditlere dair yapılan bir etüd

Yazan: Jak Bonom Örop Nuvel'de

Nazi Almanya'sı, askerî diplomasisinin fasılasız zaferleri sayesinde iç meselelerinden haricin ve kendi milletinin dikkatini uzaklaştırmıya muvaffak olmaktadır. Nazist sistem hakkında ciddî etüdler, hudutlar dışında, vesikasızlık dolayısiyle, git gide nadirleşmektedir. Memleket matbuatına gelince, tabiîdir ki, bu hususta tenkitkâr mütalealar yürütmek imkânsızdır. Berlin'in tehditlerinden ürken irili ufaklı bir çok devletlerin matbuatlarını nasyonal - sosyalizm aleyhinde neşriyatta bulunmaktan menettikleri de göz önüne getirilirse, Almanya dışında, bugünkü Almanya hakkında pek az şey bilindiği kolaylıkla anlaşılabilir. Bu yüzdendir ki gamalı haç memleketi, hâlâ hakikate vakıf olmıyanların nazarında kapitalist bir memleket olarak kalmaktadır. Fransa'da ve başka yerlerde sol ve müfrit sol muhitleri nazizme kapitalizmin candarması sıfatiyle hücum etmektedirler, halbuki sağcı muhitlerde Hitler'i bolşevik şeytanını ezmiş olan bir melâike diye takdis etmektedirler. Her iki temayül de tamamiyle yanlış bir yol tutmuşlardır.

Vaymar cümhuriyeti esnasında, milyonlar harcıyarak sübvanşiyone eden büyük alman endüstrisi iki maksat güdüyordu: Kahve rengi gömlekliler vasıtasiyle işçi sendika organizasyonunu ezmek ve büyük silâh siparişleri temin etmek. Bu iki hedefe varılmıştır, fakat netice kabil olduğu kadar aleyhlerine çıkmıştır: işçi sendikalarının yerini bürokrasi ve parti müdahaleleri almıştır, silâh siparişleri boldur, fakat bunları veren devlet sağ eliyle verdiğini sol eliyle almaktadır. Nasyonal - sosyalist rejimi hakikatte askerî ve kollektivist bir rejimdir. Bütün bu faaliyetler burada devamlı surette harp patansiyelini arttırmak düşüncesinden mülhemdir. Dirijanların bir gün memleketi kavuşturacaklarını iddia ettikleri ekonomik otarşi bir ablokayı önlemekten başka maksat güdmez.

Nasyonal - sosyalizm doktrini şahsî mülkiyeti ilgaya kati - yen muhaliftir, fakat bu mülkiyeti tehdit eden bir tasavvuru ortaya koymuştur. Volksgeneischaft "halk topluluğu" ki bunun meşru veya mefruz hakları hodbince emelleri susturmak imkânını vermektedir.

Ve gamalı haç "hususî menfaatten önce âmme menfaati" prensibi altında hüküm sürer. Bütün bir milletin mevcudiyetini müdafaa ettiği harp hali müstesna, mutlak bir âmme menfaati mevcut mudur? Bunun sınırları nedir? Bu ayrı bir meseledir.

[illegible] mülkiyeti resmen ilga etmekten çekinmiştir. Bunu yaparken ferdin bir teşebbüs sahibi sıfatiyle — zengin olmak veya yakınlarının refahını temin etmek için — bir müdür memura nazaran çok daha ziyade çalıştığını göz önünde tutmuştur. Nazist devleti, müteşebbisi, kapitalisti faaliyetinde serbest bırakır. Hattâ onu kabil olduğu kadar fazla gayret sarfetmeye teşvik eder, fakat kârın kontrolünde ve kullanılmasında derhal işe müdahale eder.

Filhakika neşredilmiyen, fakat itina ile tatbik edilen kararnameler ve talimat elde edilen kârlardan serbestçe istifadeyi tahdit etmektedir. Tabiî hükümet daima "âmme menfaati" namına araya girmektedir. Yüzde altıyı geçen temettü hisseleri devlet tahviline tebdil edilmek icap ettiği gibi sınaî teşebbüsler yüksek makamlarca lüzumlu görülecek envestismanları (meselâ el emeğinden tasarruf temin edecek yeni bir rasyonalizasyon işi gibi) yapmıya her türlü sosyal işler için lâzım gelen kredileri temin etmeye, ihracat işleri için fiyatlardan fedakârlıkta bulunmaya, bitmez tükenmez devlet tahvili emisyonlarından şu kadarına yazılmaya davet edilirler. El emeği cihetinde de patronlar, parti diktatörülüğünün sendikaların nüfuzu yerine kaim olduğunu gördüler: adamları seçen parti militanlarıdır. Bunlar her fırsatta müdahele edebilirler ve itirazlar dış bakanı tarafından tayin edilen bir komisyon tarafından tetkik edilir. Sınaî teşebbüsler, ihtiyaçlarını haklı gösteren vesikalar ibraz etmek, kararnamelerin empoze ettiği ölçü dahilinde millî erzatzların kullanılmasını temin etmek mecburiyetindedirler.

Satın almalar hususundaki kontrol satışlar üzerindeki kontrolla itmam edilir. Sayısız beyannameler doldurmak ve imzalamak lâzımdır. Bunların tasnif ve tetkiki bir bürokrat ordusunu yaşatmaktadır. Bizzat doktor Şaht Laypzig fuvarında bir alman ihracat tacirinin kendisine ayrılan kısmı [illegible] için lüzumlu muhtelif formüllerle döşemiş olduğunu söylemiştir. Her patronun, her şirketin, fiyatları, stoklar ve satış şartları üzerinde dahilî bir murakabe tatbik bir hiyararşi ile çevrelenmiş olduğunu ilâve etmek lâzımdır. Liberalizmin bir tezahürü sıfatiyle reddedilen "kapitalist hareket serbestisi" ile, mustahsili kartellerin zararlı faaliyetinden kurtararak ona "millî menfaatlerin hayrına" çalışmak imkânlarını veren "istihsal serbestisi" arasındaki fark tebarüz ettirilmektedir. Rakipleriyle anlaşmak suretiyle kârlı fiyatlar tesbit etmek, ecnebî firmalariyle anlaşmalar yapmak hüriyetine sahip olduğu eski devirlere esef edecek bir endüstriyel alman milletinin yüksek menfaatlerine ihanetle itham edilmiye ve cinayet işlemiş gibi ceza görmiye maruzdur.

Nazi rejimi, satış fiyatı haddine riayet etmiyen veya resmen kabul edilmiş normu aşan bir kâr teminine çalışan patronu yıkıcı para cezalarına ve hattâ ticaretanesini kapamıya mahkûm eder. Diğer taraftan ziraatçilerin muayyen mahsulleri istihsal etmeleri ve bunları tarife mucibince mahallî satış teşkilâtına teslim etmeleri mecburidir. Ziraî sahada devletçilik belki endüstri ve ticaret sahasından daha kuvetle tatbik edilir. Hâlâ ehemiyetli kârlar temin eden Krupp gibi büyük endüstriyeller mevcut olduğu söylenecek. Büyük şirketlerin kârlı bir şekilde çalıştıkları şüphesizdir, fakat temettü hisselerinin istatistikleri pek parlak değildir, bunlar da devletin filî kontrolü altında bulunmaktadırlar. Ağır endüstrinin, ziraat mahfilleriyle birlikte gazeteleri vasıtasiyle cümhuriyetçi hükümetlere karşı gündelik şantajlar yaptığı zamanlar tarihe karışmıştır. O zamanlar, demir sanayicileri Ruhr mıntakasının fransızlar tarafından işgali tazminatı olarak Stresmann kabinesinden 800 milyon mark alabiliyorlardı. Bugün bütün bu adamlar Führer'in karşısında hazırol vaziyetinde durmaktadırlar.

Beyaz Rusya'da da Cümhuriyetin 20 inci yıldönümü

Moskova, 2 a.a. — Tas ajansı bildiriyor: Beyaz Rusya halkı bugün cümhuriyetin yirminci yıldönümünü kutlamaktadır.

Dün bütün cümhuriyette, beyaz Rusya halkının ekonomi ve kültür sahasındaki muazzam inkişafının bir bilânçosunu tebarüz ettiren bir çok toplantılar yapılmıştır.

Memleketin her köşesinden beyaz Rusya'ya tebrik telgrafları gelmektedir. Sovyetler Birliği müdafaa komiseri B. Voroşilof çektiği telgrafta ezcümle diyor ki:

"Bütün dünya biliyor ki, Sovyet Beyaz Rusya'sı, bütün Sovyet ittihadı ile birlikte, barış dâvası için mücadele etmektedir, fakat aynı zamanda, Kızılordu ile hemahenk olarak, sosyalizm için, istiklâli için döğüşmiye ve en kindar düşmanlarını ezmiye amade bulunmaktadır."

Bugün Minsk'te, bütün parti ve halk teşekkülleri resmî bir toplantı yapmışlar ve toplantıda beyaz Rusya yüksek Sovyet meclisi divanının başkanı B. Nataleviç bir nutuk söylemiştir.

1 Gün için

Yılbaşı nutukları

Yılbaşı münasebetiyle söylenen resmî nutuklar Efesli Heraklit'in felsefesini hatırlatıyor: dünyadaki âhenk biribirini tahribe uğraşan, fakat muayyen hudutlardan öteye geçemiyen tezatlar arasındaki mücadelenin hasılasıdır. Eğer *Polemos* (harb) her şeyin esası ise *Dike* (adalet) de tezatları kendi sınırları içinde tutan nâzımdır. Güneş bir yaklaşır, bir uzaklaşır, fazla harareti ile dünyayı tutuşturmamak için....,

Beşinci asırda yaşamış olan Heraklit bütün felsefesini Polemos'la Dike'ye istinat ettiriyordu. Yirminci asırda da devlet adamları, denilebilir ki, onun gibi düşünüyorlar.

Franko:

— 1939 İspanya'ya katî zaferi getirecektir. Harp çabuk sonc erecektir.

Negrin :

— ... Cereyan etmekte olan bütün muharebeler bütün milletlerin istikbalini alâkadar etmektedir. Memleketlerin haşin kuvetle mi, yoksa beynelmilel kanunlarla mı ve dünyanın totaliter devletler tarafından mı, yoksa demokrat devletler tarafından mı idare olunacağı bahis mevzuudur, diyor.

Uang - Çing - Uey resmî surette Kuomintang'dan çıkarılmıştır. Çünkü Kuomintang'ın ikinci reisi Japonya'nın sulh tekliflerini tasvip ettiği halde Çin'in nihaî zaferi kazanacağına kani olan Mareşal Çan - Kay - Şek bu teklifleri katî surette reddetmişti.

İtalya Cibuti ile Tunus'un İtalyaya ilhakını istemektedir. Fransa, topraklarından bir karışını bile kimseye vermemek kararındadır.

Dr. Göbels 1938 den çok memnundur; zira alman milleti asırlık idealini tahakkuk ettirmiştir.

Bazı memleketlerde yılbaşı vesilesiyle mutat merasim yapılmış, nutuklar söylenmiş, 1939'un sulh, saadet ve refah getireceği ümidi izhar edilmiştir.

Bütün bu sözlere dikkat edelim: harp, katî zafer, beynelmilel kanunlar, adalet, sulh, refah, ilhak, millî ideal, saadet, dua, âyin... Zannedersiniz ki henüz beşinci asırdayız, ve bazılarının felâketi diğerlerinin saadetini temin için tek çaredir.

Fakat, hakikat de budur: tezatlar arasındaki mücadele devam edecek ve dünyanın *falsolu âhenk*'i bu suretle temadi edip gidecektir. Ancak, ilim ve fen sahalarında bunca harikalar başarmış olan insan zekâsı, iktiza etmez miydi ki, Heraklit'inkinden insanî bir felsefe keşfetsin ve cihanı böyle cehenneme değil, cennete çevirsin!

1939 da iyi günler görmemizi temenni edenler işte kendi kudretine inanan bu zekânın mümessilidirler. Hayret ediyorlar: neden dünya böyledir?

Bu suali soranlar çoğaldıkça dünyamız belki Heraklit'in tezatlar mücadelesinden ibaret dünyası olmaktan yavaş yavaş kurtulacaktır.

Evet. Acaba. Belki!.. — N. Baydar

Hayatın içyüzü

— 10 —

Yazan: Filips Openhaym

Mister Masters, kâğıdı parmakları arasında evirip çevirerek sordu:

— Fakat bütün bu işleri yapabilmek için lâzım gelen parayı, allah aşkına söyleyiniz, nereden buldunuz? Senelerden beri ben de böyle bir şey düşünüyordum. Fakat ne yapayım ki lâzım gelen parayı bulamıyordum.

— Kendisine lâzım olandan çok fazla paraya malik bulunan ahmak bir sıpa tanırım. Ondan beş yüz lira borç aldım. İşte vesikası.

Blis, bunu söyliyerek sağ cebinde kalan banknotlarla altın parayı ve bozuklukları Masters'in avucuna boşaltı ve sözüne devam etti:

— Bu parayı da, faizini de sonra ödersiniz. Fakat adamın acelesi yok; sonradan senedini size gönderecek. Şimdi, artık bana müsaade!

Önünde duran bir yığın paranın içinden iki lira alıp cebine attı.

— Yarın alacağım ücretim, diye izah etti, benim acele işim var. İşte Ellerman'ın adamı da geldi. Galiba yanındaki umum müdürleridir. Bahtınız açık olsun. Allaha ısmarladık!

Mister Masters bu sefer, büs bütün sizleri hiç bir zaman unutmıyacağım.

Bu sözleri söyliyerek ayrıldı; Masters, arkasından biraz yürümek üzere idi ki cüsseli bir adamla karşılaştı. Bu adam:

— Galiba Mr. Masters'siniz, dedi, ben de Ellerman şirketi umum müdürü Burrel. Sizinle sobalarınız hakkında tüccarca bir konuşmıya geldim.

Masters, uzun bir nefes aldı. Artık talih, kendi ayağına gelmiş, kapısını çalmıştı:

— Buyurun, oturun Mr. Burrel, sizinle teşerrüf ettiğime memnun oldum.

İki adam başlarını biribirine yaklaştırıp konuşmıya başladılar. Frances bu sırada vitrine doğru uzaklaşmıştı. Kızcağız, orada toplanan kalabalığa hiç de dikkat etmiyerek üzgün gözlerle kaldırımları araştırıyordu.

Blis, sırtında gene eski elbiseleri ve koltuğunun altında bir paket, cebinde de iki lira dört peni olduğu halde şark tarafına doğru ilerliyordu.

VI

Blis, tavan arasındaki odasının penceresinden Sent Pankarnas caddesindeki kalabalığın akıp gidişini seyrederek durdu. Arkasında ev sahibi kadın, derme çatma kahvaltısının artıklarını temizliyordu. Aşağıda yağmurla ıslanmış sokaklarda ahali ve arabalar gelip geçmekte devam ediyordu. Üzerlerine duman ve sis çökmüş ağaçlar, evlerin önünde birer nöbetçi gibi dikiliyordu. Ufuk da kül rengi ve puslu idi. Blis, bu çirkin manzaralar karşısında ilk defa olarak bir huzursuzluk, bir ıstırap duyuyordu.

— Size hatırlattığımdan dolayı affınızı dilerim. Fakat saat sekizi geçiyor da.

Blis birdenbire arkasına döndü. Ev sahibi kadın, elinde tepsi olduğu halde odadan çıkmıya hazırlanıyordu. Bu küçük ve narin bir kadındı. Yüzünde zaruret ve ihtiyaç içinde geçirilmiş bir çok senelerin izi kalmıştı. Kır saçları, itina edilmeksizin alnından arkaya doğru taranmıştı. Fakat hüzünlü gözleriyle ağzında ve sesinde bir şefkat edası vardı.

Blis cevap verdi:

— Misis Hits, bu sabah acelem yok. İlk işimi bırakmıya mecbur oldum.

Kadın, göğüs geçirdi ve elindeki tepsiyi bir müddet için masanın bir ucuna bıraktı:

— Fena haber efendim, dedi.

— Felâket, diye tasdik etti Blis.

Kadın devam etti:

— Çıkıp yeni bir iş aranmıyacak kadar da kötü, pis bir hava, fena bir sabah. Baş vuracak bir yer aklınızdan geçiyor mu?

Blis, acı acı başını salladı:

— Doğrusunu isterseniz Misis Hits, dedi, ben böyle vaziyetlere pek düşmüş bir adam değilim. Şimdi ne türlü hareket etmem lâzım geldiğini de pek bilemiyorum, kiracılarınız, işsiz kaldıkları zaman ekseriya ne türlü hareket ederler?

— Arıyacakları işin nevine, mahiyetine göre iş idarehaneleriyle, kayıt yazıhanelerine başvururlar.

— Şimdi cebimde bir haftalık maaşım var. Size hiç bir borcum yok, öyle değil mi, Misis Hits?

Kadın sitem eder gibi cevap verdi:

— İlâhi Mister Blis, ben şimdi onu mu düşünüyorum?

— Her halde bu idarehanelerden birisine başvurmak isterim. Misis Hits, bunlardan hangisini tavsiye edersiniz? Bir iyisini söyleyiniz.

Kadın, bir lâhza durup düşündü:

— Bu biraz sizin arıyacağınız işin nevine göre değişebilir. Bana öyle geliyor ki siz efendice bir iş istiyebilirsiniz. Öyle ağır işlere dayanacak yaradılışta değilsiniz. Halinizden de bu anlaşılıyor. Üstünüzü iyice bir fırçalayıp yeni bir yaka taktığınız zaman herkes sizi hali, vakti yerinde bir efendi sanabilir. Onun için siz hafif bir iş ararsanız iyi olur.

— Eğer kafa ile adale biribirine rekabet etmiye kalkışırsa hangisinin galip geleceği pek de kestirilemez. Fakat haydi, ben kafa kazanır diyeyim.

— O halde Endel caddesinin köşesindeki Smitson'a bir baş vurunuz. Genç bir damın orada haftada yirmi dört şiling ücretle bir iş tuttuğunu ve bu işte iki sene kaldığını hatırlıyorum.

Blis, şapkasını kaptı:

— Mister Smitson dediniz değil mi? Haydi dua edin de muvaffak olayım Misis Hits!

Bu talih ve muvaffakiyet pek yavaş gelebildi. Çünkü Blis, biribiri ardınca dört sabah, ya sıra beklemekle, yahut da bir iş bulmak için şurada burada dolaşmakla vakit geçirdi. Beşinci günü yazıhanedeki izdiham, mutadın da fevkinde idi. Yarım saat kadar türlü türlü yaşlarda, türlü türlü kıyafette bir - çok insanların yaptığı kuyrukta sıra bekledi. Bu müddet zarfında bütün yapabildiği iş, ancak, birkaç adım ilerliyebilmek olmuştu. Nihayet sırası geldi. Orada bir yazıhanenin önünde oturan zayıf, gözlüklü ve suratsız bir gencin karşısında durdu.

Blis'in yüzüne bakıp tanıyan bu genç:

— Gene siz mi? dedi, şu son dört gün içinde size hiç olmazsa, on iki adres verdim.

— Elimden geleni yaptım. Son baş vurduğum işe beş dakika önce bir başkasının tayin olunduğunu söylediler.

Delikanlı, ismini bir kâğıt parçasının üzerine yazdı ve Blis'e uzatarak:

— Bana bakınız, dedi, eeğr bunu da ele geçiremezseniz, bundan sonra başka bir yazıhaneye baş vurursunuz artık...

Blis itiraz etti:

— Bana verdiğiniz bütün işler için müracaatlerde bulundum.. Elimde iyi referanslar var. Kaldı ki ücret mesele-

(Sonu var)

YURTTAN RESİMLER

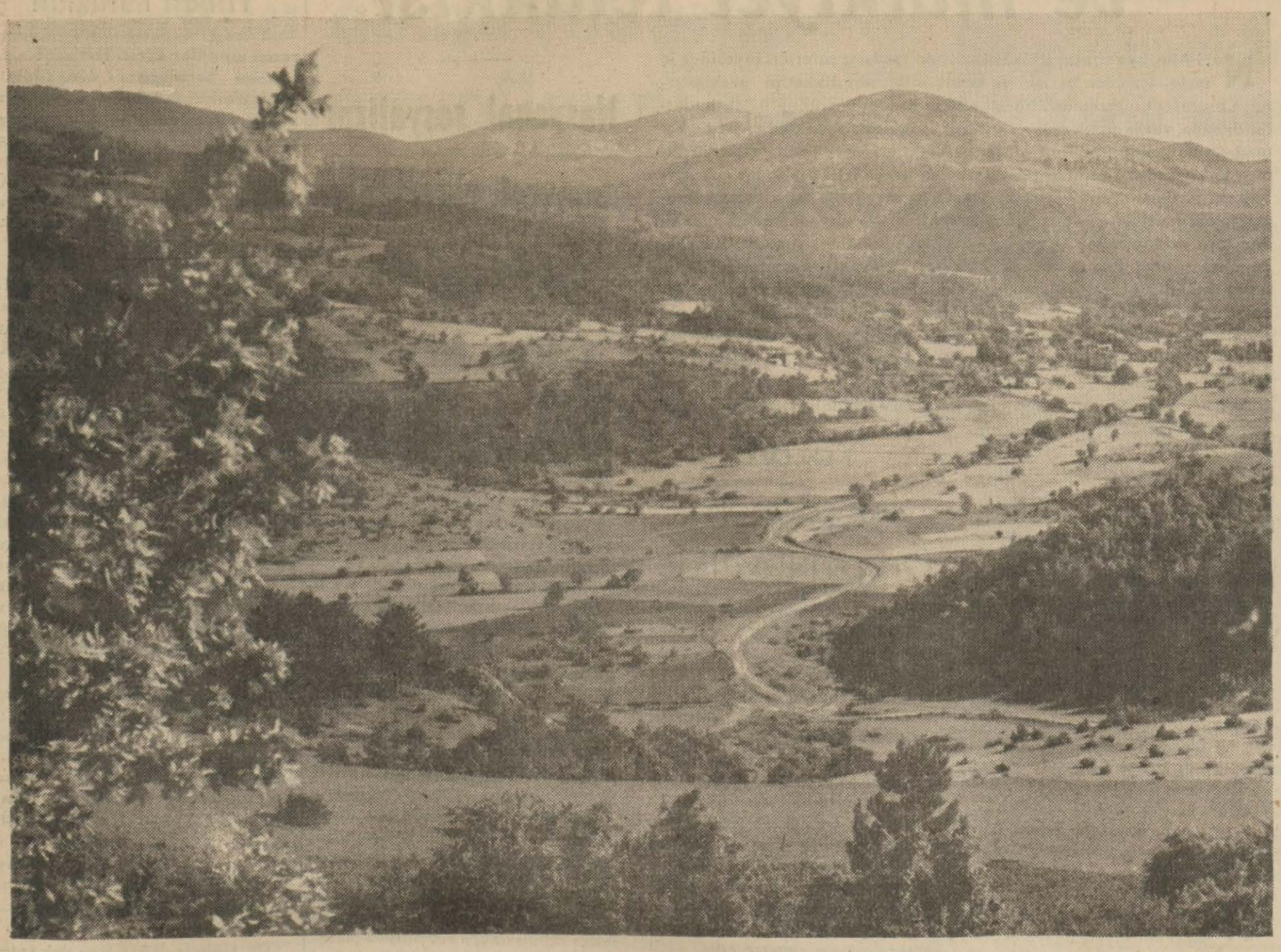

Bolu - Reşadiye arasında Köroğlu dağı

Yozgat Halkevinde çalışmalar

Yozgat, (Hususî) — Halkevinin yeni çalışma programı tesbit edilerek tatbikatına başlanmıştır. Halkevi, gençliği ve halkı sinesinde toplamak, halkın ihtiyaçlarını karşılamak için yeni tedbirler almıştır Tüccarlara haftada bir gün muhasebe usulü gösterilmekte, ticaret ve sanat hakkında konferanslar verilmektedir. Ayrıca almanca, fransızca, ingilizce, musiki kursları açılacaktır. Bundan başka ilk mektep tahsili görüp herhangi bir sebeple orta okul tahsiline devam edememiş gençlere orta okulu bitirme dersleri verilecektir. Halkevinde hiç olmazsa ayda bir defa temsil verilmesi de kararlaştırılmıştır.

Yozgat Halkevi binası ve gençlik

Ödemiş'te ve köylerinde yeni eserler yapıldı

Ödemiş, (Hususî) — Hükümet konağı binasının inşaatı ilerlemektedir. Bir de karakol kumandanlığı binası yapılmaktadır. Yakında belediye dairesinin temeli de atılacaktır.

Köylerde inşaat devam etmektedir. Bademiye'de asrî bir fırın, bir çeşme, Bezdegüme köyünde kârgir bir gazino, Mendegüme köyünde şehitler âbidesi, köy parkı yapılmıştır. Adagüme köyünün içinden geçen çaŷ üzerine kârgir bir köprü kurulmuştur.

Köylerin 939 bütçesine, yeni işler için tahsisat konmuştur. Şubat ortalarında bütün köylerde faaliyet başlıyacaktır. Adagüme köyünde birer halk okuma odası açılacaktır. Okuma odalarının mefruşatı hazırlanmaktadır. Mescitli, Çamlıca köylerinde kârgir köy konakları Pırtıcı köyünde üç dersaneli mektep inşa edilecektir. Bu sene Adagüme Kaymakçı köylerinde da Adagüme köyü [illegible] cını temin için on beş bin lira sarfiyle menba suyu getirilecektir. Bütün bu işler için lâzımgelen tahsisat bütçelere konmuş bulunmaktadır. Tabiî güzelliği ile şöhret kazanan Gölcük köyünde de bir sergi evi açılması kararlaşmıştır.

939 senesi köy bütçelerinde köy salmaları azamî altı lira olarak tesbit edilmiştir. Köy gelirleri, köy sandıkları namına arazi işletilerek temin edilecektir.

Ödemiş kaymakamı, bu sene köy ve nahiye bütçelerine otomatik telefon tesisatı için tahsisat konulmasını bildirmiştir. Adagide'nin otomatik telefon tesisatı ikmal edilmiş, konuşmağa açılmıştır. Yakın bir zamanda Ödemişin bütün nahiye ve köyleri otomatik telefonla Ödemişe bağlanmış bulunacaktır.

Köy muallimlerinin bilgilerini artırmak maksadiyle, Ödemişin nahiye merkezlerinde birer kurs açılmıştır. Kurslar, nahiye müdürleriyle gezici baş öğretmenler tarafından idare edilecektir.

Ödemiş - Adagide yolunun üç kilometrelik bir kısmı bataklık haline gelmiştir. Bu yolun derhal tamirine başlanacaktır.

Ceyhan'da feci bir yangın

Bir çocuk yandı

Ceyhan, (Hususî) — Kazamıza bağlı Asmalı köyünün Forlar mevkiinde bulunan Dr. Basri Uzel'in çiftliğinde bir kız çocuğu ile 36 baş koyun evle birlikte tamamen yanmıştır.

Dr. Basri'nin çift işlerini gören çiftçi ailesi ve çocuklariyle birlikte gece evlerinde yatmaktalarken meçhul bir şahıs tarafından eve bırakılan ateş neticesinde ev yanmağa başlamış ve nihayet alevler evin her tarafını sardığından içeride bulunan karı, koca ve kızı dışarı kaçamamışlar ve feryadlarına köy halkı koşmuşsa da yangını söndürmeğe muvaffak olamamışlardır. Ancak dışarı güç hal çıkabilen karı koca çocuklarını kurtaramamışlardır. Gerek ev gerek içeride kalan 6-7 yaşlarında bulunan bir kız çocuğu ile 36 baş koyun yanarak kül olmuşlardır.

İzmir'de yapılan son kazılarda 75 parça yeni eser bulundu

Agoradaki kazılara bu yıl da devam edilecek

İzmir, (Hususî) — Geçen yıl Burnova civarında [illegible]üccardan B. Edmon Jiro'nun bağında meydana çı[illegible]kan milâttan evelki zamana ait tarihî mozayik saha[illegible]sının Kültür Bakanlığınca istimlâk edilmesi ve mu[illegible]hafazası kararlaştırılmıştı. Mozayik, vaktiyle tama[illegible]men meydana çıkarıldıktan sonra 10 santim kalınlığın[illegible]da kum tabakasiyle örtülmüştü. (9×17) ebadında bu[illegible]unan bu eser, şarap ilâhı Baküs Diyonizos namına [illegible]inşa ettirilmiş bir âyin binası enkazına aittir.

Aydının Afrodisyas harabelerinde meydana çıka[illegible]rılan friz, başlık, bir arslan başı ve bir kadın heykeli İzmir müzesine getirilmiştir. Havalar müsait olunca bu tarihî eserler için kaideler yaptırılacaktır.

Mevsim münasebetiyle eski İzmir kazıları tâtil e[illegible]dilmiştir. Bu yıl yapılan kazılarda, uzunluğu 166, [illegible]eni 16, yüksekliği 7 metre olan ve Agora aksamından [illegible]bulunan büyük yeraltı tonozunun 60 metrelik kısmı [illegible]açılmış, tamamen temizlenmiştir. Önümüzdeki yılda İktısat Vekâleti turizm bürosunun gönderdiği 2000 ve vilâyetin vereceği 500 lira ile kazılara devam edilecektir.

Belediye tarafından Kültürpark'ta [illegible]sunî göle akıtılan Agora suyu kanalizasyon inşaatı esnasında Alaybey caddesi ile civarındaki sokakların altında birçok tarihî eserler bulunmuş müteaddit Bist ve kitabeler meydana çıkarılmıştı. Birçok kolonlar, mabet basamakları olduğu tahmin edilen basamaklar da görülmüştü. Bunlar, ilerde kazılar yapılmak üzere muvakkaten kapatılmıştır. Bulunan bir kitabeden, bu eserlerin Agora mütemmimatından ve milâdın ikinci asırlarına ait oldukları anlaşılmıştır. Bu kitabe, İyonyalı İzmirliler tarafından İzmirin büyük bir adamı adına yapılan bir kaide üzerinde bulunmuştur. Kitabe, yakında okunacaktır. Mütehassısa verilmiştir.

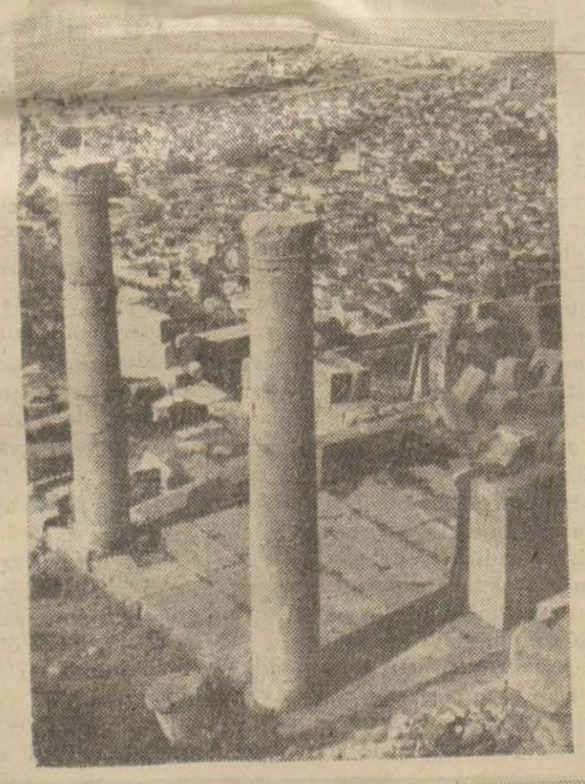

Ege'de tarih zenginliklerinden iki görünüş

İzmirde ihracat işleri

Izmir, (Hususî) — Mevsim iptidasındanberi İzmir borsasında 63705 ton üzüm satılmıştır. Son hafta üzüm satışları az olmuştur. Bunun sebebi noel ve yılbaşı münasebetiyle Avrupadaki ticaret evlerinin tâtil yapmalarıdır. Fakat borsada üzüm satışının az olmasına rağmen fiyatlar sağlamdır. Noel yortularından sonra yeni ve mühim siparişler beklenmektedir Piyasada stok azalmıştır.

İzmir acentalar birliği kayıtlarına göre mevsim başlangıcından şimdiye kadar limanımızdan dış memleketlere 65935 ton üzüm ihraç edilmiştir. Bunun yalnız 47153 tonu Almanyaya gönderilmiştir.

Mevsim iptidasından şimdiye kadar borsaya satışı tescil ettirilen incir miktarı 20733 tondur. Buna mukabil limanımızdan dış memleketlere yapılan incir ihracatı 37390 tondur. Bunun yalnız 15385 tonu Almanyaya ihraç edilmiştir.

Son hafta içinde pamuk fiyatlarında az yükseliş vardır. Hazır mallar akala 49-49,5 kuruş, vadeli mallar 50 kuruştur.

Son hafta içinde limanımızdan İtalya'ya 1036 balya pamuk ihraç edilmiştir. Mevsim iptidasından şimdiye kadar limanımızdan dış memleketlere ihraç edilen pamuk miktarı 19489 balyaya baliğ olmuştur. Geçen yıl aynı tarihteki ihracat miktarı 4573 balya idi.

Zeytinyağı fiyatları, yükselmekte, piyasa sağlam görülmektedir. Kilo başına toptan 40-41 kuruş üzerinden satışlar olmaktadır. Mevsim başlangıcı münasebetiyle henüz ihracat yoktur.

Ocakta patlıyan bir bomba!

Bir adam öldü, oğlu yaralandı

İzmir, (Hususî) — Seferihisar kazasının Orhanlı köyünde patlıyan bir bomba, bir kişinin ölümüne, bir kişinin de ağır surette yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Köy halkından Osman oğlu 30 yaşında Hasan Çokkoşar, sabahleyin evinde oğlu Ahmet Çokkoşar'la ocağı yakarak karşısında ısınırlarken ocak içinden bir bomba patlamıştır. Hasan Çokkoşar, aldığı yaraların tesiriyle derhal ölmüş, oğlu Ahmet Çokkoşar da sol eliyle sol bacağından ağır surette yaralanmış ve İzmir memleket hastanesine getirilerek tedavi altına alınmıştır.

Yapılan tahkikatta, patlıyan bombanın yıllarca evel bir ağaç kütüğüne gömülmüş olduğu ve zamanla ağacın büyümesiyle kökün bombayı içinde sakladığı, sonra Hasan Çokkoşar'ın, evde yakmak üzere kestiği ağaç kütüğünde böyle tehlikeli bir silâhın gizli olduğu, ateşin tesiriyle bombanın patladığı neticesine varmıştır. İnfilâk neticesinde bacanın bir kısmı da yıkılmıştır.

"Türk sözü,, 15 yaşında

Adana'da çıkmakta olan "Türksözü" gazetesi 15 yaşına girmiştir. Arkadaşımızı tebrik ederiz.

Pancar fiatları

Uşak, 2 a.a. — Şeker fabrikası bu sene pancar mıntakasını çok genişletmiş, Çivriş, Sandıklı, Dinar kazalarını da muhiti içine almıştır. Bu sene pancar fiyatları da otuz paradan kırk paraya kadar çıkarılmıştır. Çiftçi bu arttırmadan çok memnundur. Ekim fazla olacak ve fabrika geçen senenin iki misli çalışacaktır.

İzmir'de yer sarsıntısı

İzmir, 2 a.a. — Bu sabah saat altıyı kırk üç geçe şiddetli ve sürekli bir yer sarsıntısı olmuştur. Zayiat yoktur.

Şibinkarahisar'da parti çalışmaları

Ş. Karahisar, 2 a.a. — Bugün ilçeyönkurul heyeti toplanarak bir buçuk saat kadar halkevi işleriyle alâkadar olmuş ve parti başkanlığına eski başkan Rüştü Özsan ve halkevi başkanlığına İbrahim Ünal seçilmişlerdir.

Bir domuz iki köylüyü ağır surette yaraladı

Adana, (Hususî) — Karataş nahiyesine bağlı Hacı Hasan,köyünde bir hâdise olmuş, Mustafa ile kayın biraderi İsa çavuş tarlada bir domuzun hücumuna uğramışlardır. Domuzla iki köylü arasındaki mücadele uzun sürmüş, yaralı köylüler nihayet bitap bir halde yere yuvarlanmışlardır. Domuz köylülere son hücumunu yaparken yetişen köylüler iki adamı muhakkak bir ölümden kurtarmışlardır. Domuz öldürülmüştür.

Trakya'da hayvan islâhı işi

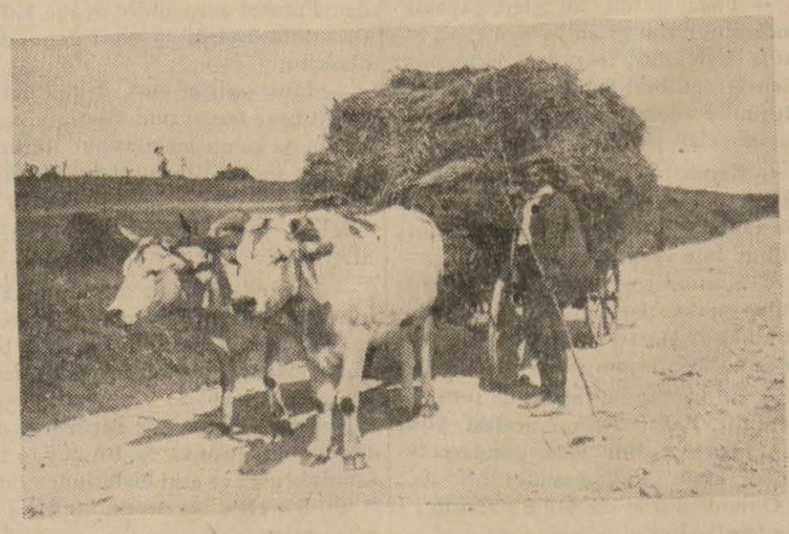

Trakya'da bir keten arabası

Edirne, (Hususî) — Trakya'da hayvancılığı ıslâh hareketine hararetle devam edilmektedir. Bu arada yeniden Çorlu'da dördüncü boğa çiftliği açılmıştır. Bu çiftlikte yüz boğa yetiştirilecektir. Inanlı'da da kırmızı koç çiftliği açılmıştır.

BİR MEVSİM YAZISI

Kara kışa dair

İlk kar Ankara'da kimleri sevindirdi?

Eski kışlar, yeni kışlar - Evliya Çelebiye göre Ankara - yakacak fiatleri - Şehirde kalorifer salğını - Çiftçiye, Kayakçıya Avcıya dair

Yazan: **Cemal Kutay**

Yıldönümlerine biraz meraklı olanlar, bilhassa son senelerde Ankara'da her yılbaşının karlı geçtiğini hatırlarlar.

Fakat tabiat, senelerdenberi alıştığımız karlı yılbaşı intıbalarını silmiye razı olmamş ki, dün sabah uyananlar Ankara'yı beyaz örtü altında gördüler. Yıl başı gecesinde kar oyunları tahayyül edenler arasında "— yazık!„ diyenler çok olmuştur.

Ankara'da iklimin değiştiğini söyliyenler, yalnız yaz günlerinde çoğalan, son ve ilkbaharda miktarı artan yağmurla gene sayısı çoğalan bulutlu günler ve şiddeti azalan kışı misal gısteriyorlar. Ankara'nın eski kışları gerçekten meşhurmuş... Kayseri tarafına araba ile sefer yapıldığı zamanlarda pastırma yazından sonra gidiş geliş dururmuş. Kalenin etrafına sığınmış ola neski Ankara'da kar, haftalar, hattâ aylarca kalkmazmış ve bu kış, nisana kadar sürermiş. "Mart içeri baktırır, kazma kürek yaktırır.„ sözü tiftik keçisi gibi, Ankara malı imiş.

İbni Batuta seyahatnamesinde bu kışa bilhassa işaret edip onu, bir kutup soğuğu gibi anlatıyor. Fakat Evliya Çelebi, methede ede bitiremediği ve "Allâh bu şehri ilâ yevmilkıyame türkler elinde müebbet kıla..„ dileğiyle tamamladığı seyahatnamesinde Ankara'nın iklimi ve ankaralı için şu cümleleri kullanıyor:

"— Beşinci iklimde olup havası mutedil, halkının rengi rûları hamret üzeredir. Dilberleri cihan ârâ; memduhu âlemdir.„

*

Kayakçılar bir tarafa, fakat Ankara'da bugünden sonra bahar günlerine kadar kışın şiddetli olacağı ihtimalinden memnun olanlar var mıdır, bilmiyoruz. Hatıra derhal şu iki isim geliyor: oduncular, kömürcüler, biraz da sobacılar... Bu sene Ankara'da yakacak sıkıntısı yoktur. Fiyatlar da günün şartlarına göre normaldir: odunu iki kuruş, 100 paraya; mangal kömürünü 5 - 6 ya tahtayı 70 para ile 100 paraya, kok kömürünü sömikok 25; al-

Bu yıl Yenişehir, hattâ Maltepe civarında perakende kömür, odun, tahta satan dükkânlar açılmıştır. Mahalle aralarında bu kilo ile yakacak satışı, daha çok İstanbul'a mahsus bir şeydi. Ankara'da nüfus fazlalaştıkça ve büyük şehir itiyatları yerleştikçe İstanbul'a benziyor.

Kış mevzuu üzerinde yeni senenin hususiyetlerinden birisi de kaloriferli bina sayısının bu sene inanılmıyacak kadar artmış oluşudur. Bu seneye kadar kiralık ev ilânlarında oda sayısından evel ve hattâ başka bir punto yazı ile şu cümleye rastlardık:

"Kalorifer ve hattâ sıcak suyu bulunan..„

Şimdi, kalorifer de "bütün konforu haiz„ tâbirinin içine yerleşmek üzere.. Yakın zamanlara kadar banyoyu lüks, elektriği fevkalâdelik sayan bir şehirde, kaloriferin de konforun, hattâ sıhî ve modern meskenin şartları arasına girişi ne büyük değişikliktir...

Ankara'da kooperatifçiliğin güzel bir örneğini vermiş olan bahçeli evler mahallesi, merkezî teshin tesisatı yaparak, bütün mahalleyi ucuzca ısıtmak suretiyle bu mevzudada öncülük yapacaktı. Fakat mahalledeki evlerin biribirinden epey farklı olarak inşa edilmiş olması ve aralarında uzunca mesafeler bulunması, bu teşebbüsün iktısadî değerini azalttığından şimdilik vaz geçilmiş.. O halde emlâk bankasının etüdlerini bitirmiş olduğu 453 evlik devlet memurlar mahallesinin bitmelerini bekliyelim: Apartıman şeklinde yapılacak olan bu mahallelerde merkezî teshinin bütün faydalarını göreceğiz.

Karlar altında emniyet âbidesi

Evine bu yıl kalorifer yaptıran bir dost, altı odalı evinin kaloriferi için bin dört yüz lira harcadığını anlatarak, Belçika'da yalnız linyit yakan, portatif tesisatlı, her yerde kolaylıkla kurulabilir kalorifer kazan ve radyatörleri yapıldığını söyliyerek:

"— O kadar ucuza çıkıyor ki bunların memlekete gelmesini beklemeyi düşünmedim değil...„ diyordu.

Orada bulunan bir ahbap şu cevabı verdi:

"— Bu nesneler memlekete gelinciye kadar bizim büyük elektrik santralları kurulur ve kilovatı iki kuruşa elektrik yakmıya başladığımız zaman evinizin her köşesine birden elektrik sobası koyabilirsiniz.„

1400 lira ödiyere kevine kalorifer yaptırmış olan; "— uzun bir istikbal!" der gibi başını sallayınca pençere kenarında duran genç arkadaşı, caddedeki asfaltı işaret ederek:

"— On sene evel bunun için de ah Belçika'dan gelse.. diyordunuz.„ dedi ve ilâve etti:

"— Hem siz gelecek seneler daha kolay yanar ve portatif kalorifer tiplerini tetkik ederken hepsinden vaz geçip Karabük'ün mallarını kullanacaksınız...„

Dışarıda sıfırın altındaki soğuğa rağmen hepimizin içi de ısındı.

*

Mevsimin ilk karının intıbaları oldukça enteresandır. Evelâ bilhassa Yenişehir sokaklarında, küçükler kardan adam yapmıya uğraşıyorlardı.

Oduncu ve kömürcülerin önleri kalabalıktı. Ihtiyarı sevdiği belki yaşlılığının tecrübesinden olan elliyi aşkın ve halinden mütekait olduğu anlaşılan bir zat, bir taraftan yüklenen kömürlere bakarken arkadaşına söyleniyordu:

"— Sahil değil ki bir lodos çıkar da karı eritir, soğuğu kırar diyesin... Mübarek rüzgâr ya İstanbul veya Mersin'den kalkacak, dağlar taşlar aşacak, Ankara'ya gelecek de bizim karlar eriyecek.. Hele şunlar da evin bir köşesinde bulunsun. Yalanın şakası olmaz...„

Yazın sıcak günlerinde yüzü gülmiyen yakacak satıcısı, kara bir sevgili gibi muhabbetle bakıyor; rüzgârın sesini serenad gibi dinliyordu. Paranın üzerini verirken şunları söylemekten kendini alamadı:

"— Bayım, biz kurt değiliz ama, gözümüz ara sıra dumanlı havayı arıyor!„

*

Kayakçılar bu hafta, gene Elmadağına ve Dikmen sırtlarına gitmiye hazırlanıyorlar. Eğer kar yağmış olsaydı, sene başına açık havada girmeyi düşünerek bu arzularına kavuşamadıkları için üzülen gençler, kim bilir belki marta kadar kalkmıyacak olan beya zhalının üzerinde diledikleri kadar düşüp kalkacaklar, hünerlerini gösterecekler...

Kar, avcıları da sevindirdi: onlar da şöyle bir Gölbaşına kadar uzanmak niyetindeler.

Fakat kar, hepimizi dolayısiyle bile olsa alâkadar eden bir iş üzerinde iyi karşılanmıştı:

Çiftçilerimiz . . .

Ziraat kongresinde toprağımızın en büyük derdinin susuzluk, yağmursuzluk, az veya çok süren kış olduğunu anlatan ihtiyar bir köylü delege, takvimi göstererek diyordu ki:

"— Yeni yıl giriyor, daha kar düşmedi. Kışlık ekim için biz karı pek ararız. Ne kadar yağsa o kadar iyidir.„

Artık ihtiyar köylü de, beyaz örtüye bakarak içindeki kara bulutları dağıtabilir...

*

Karnı tok, sırtı pek olup, ocağı tütenler için kış: bir zevk mevsimidir. Uzun gecelerinde toplantılar tatlıdır, sağlam vücutlar kar kümeleri altında sıhat ve hayat bulur.

Fakat bir de titriyenleri düşününüz!

Kış, zevk mevsimi olduğu kadar da şefkat mevsimidir de...

Gülerken ve eğlenirken, içinizde sizi sıkan bütün ıstırapları kolaylıkla dağıtabilirsiniz. Şu dövizi hiç unutmayınız: Eğer bütün türk vatandaşları günde on para verse, yoksul yüz bin türk çocuğu rahata kavuşur..

Bir kış yazısını, yoksulluğu hatırlatarak bitirmek iç açıcı bir şey değildir ama, sıfırın altındaki dondurucu soğuğun acı hakikati de budur.

Yenişehir'de kar ve çizme

Soğuk ve karda Karaoğlan caddesi

Karaoğlan caddesinde soğuk ve buz

Fırtınanın şiddetinden başını çevirenler

Karlar altında gömülü bir otomobil

Ulus meydanında kar ve fırtına

Ulus meydanındaki soğuk

Temizlik amelesi yollardaki buzları temizliyor

Kar fırtınası

(Başı 1 inci sayfada)

İstanbul ve Zonguldak'la telefon ve telgraf yoluyla muvasalâ teminine çok çalıştık, fakat muvaffak olamadık. Yegâne açık yol olan telsize baş vurduk Eğer sabaha kadar telsizle bir haber alacak olursak bunu son dakika sütunumuzda bulursunuz.

Dün gece kendileriyle temasa geçtiğimiz meteoroloji teşkilâtı bize göre çok ânî olan soğuğu kışın tabiî seyrini takip etmesi şeklinde anlatmış ve telâşa mahal olmadığını söylemiştir.

İzmir'de zelzele ve soğuk

İzmir, 2 (Hususî) — Bu sabah (dün sabah) saat 6.40 ta cenup - şimal istikametinde iki zelzele kaydedilmiştir. Zelzelelerden birincisi hafif, ikincisi şiddetli olmuş ve beş saniye devam etmiştir. Halk heyecana düşmüş ve sokaklara fırlamıştır. Zelzele Ege'nin birçok yerlerinde duyulmuş, Manisa ve Torbalı'da halkı iyiden iyiye korkutmuştur. Fakat hiç bir maddî zayiat kaydolunmamıştır.

Şehrimize gelen malûmata göre "Hüdaya emanet„ motörü Alaçatı sahillerinde karaya oturmuş ve parçalanmıştır. İnsan zayiatı ve maddî zarar hakkında henüz tam bir malûmat gelmemiştir.

Akdeniz ve Ege denizinde tehlikeli fırtınalar

Dün gece yarısından sonra, tekrar, devlet meteoroloji teşkilâtiyle temasa geçtik. Sabah sekizden itibaren yapılmış olan hava hartaları üzerinden bize verilen malûmata göre bilhassa dün öğleden sonra şiddetini artırmış olan fırtına daha evelce istidlâl edilmiş bulunuyordu. Hattâ, yollardaki vapurları haberdar etmesi için, buradan İstanbul deniz ticaret müdürlüğüne saat 10.15 te şu telgraf çekilmişti:

" Rüzgârların Karadenizde ve Egede şimalden, Akdenizde garptan fırtına şeklinde esmesi muhtemeldir.„

Saat 14 te ikinci hava hartasının tanzimi için de meteoroloij teşkilâtından telgraflar beklenmiş, fakat birçok yerlerden malûmat alınamamıştır. Bu da, fırtınanın bazı mıntakalarda telgraf hatlarını tahrip ettiğine bir delil olarak kabul edilmiştir. Bu yüzden saat 14 hartası çok eksik bir şekilde yapılabilmiştir.

Bolu'da kar

Bolu, 2 a.a. — İki gündenberi fasılalarla yağan yağmur gece şiddetini arttırmış ve gece yarısından sonra kara çevirmiştir. Fırtına ile gecedenberi devam etmekte olan kar, sabahleyin şehirde 35 santimetreyi bulmuştur. Posta münakalâtı durmuştur. Belediye yakacak için tedbir almakta, Nafıa yolları açmaktadır. Fırtına bazı telgraf ve telefon hatlarını bozmuştur. Bunlar yapılmaktadır. Şiddetli fırtına ve kar devam ediyor.

Amerika'dan çelik ciğer getirtildi

Sıhiye Vekâletince Amerika'dan "Çelik ciğer„ denilen Coilen respiratörü getirilmiş ve Ankara Nümune hastanesinde halkın istifadesine konulmuştur.

FRANSIZ BAŞVEKİLİ KORSİKA'DA

DALÂDİYE DİYOR Kİ:

Korsika Fransızdır Fransız kalacaktır

Korsika'da büyük tezahürlerle karşılanan Dalâdiye oradan Tunus'a hareket etti

Ajaccio, 2 a.a. — Başvekil Daladiye, Foş zırhlısı ile bu sabah saat 9 da buraya gelmiş ve bütün resmî zevat tarafından karşılanmıştır. Foş zırhlısına Kolbers kruvazörü, ayrıca sekiz bin tonluk üç kruvazör ve üç destroyer refakat etmekte idi.

Halkın coşkun tezahürleri arasında karaya çıkan B. Daladiye, vilâyet dairesine gitmiş ve orada balkondan, bütün meydanı dolduran halka hitaben bir nutuk söylemiştir.

B. Daladiye, bu nutkunda ezcümle demiştir ki:

"— Her tarafta bana karşı gösterilen samimî hüsnükabulden dolayı teşekkür ederim. Herhangi eyaletten olur isek olalım, bizler, her şeyden evel, fransısız. Aramızdaki fikir farkları her ne olur ise olsun, bizler, her şeyden evel, Fransa'ya merbutuz. Lüzumlu olan bu fikir farklarına rağmen bizler fransısız ve fransız kalacağız.

Bu güzel adanın mukadderatı ile meşgul olmamı istiyorsunuz. Bana emniyet edebilirsiniz.

Fransız imparatorluğuna Fransanın selâmını götürür iken buraya da uğradım. Korsikalılar, kendileri ile Fransa arasında deniz bulunduğunu ve bu denizin iki toprağı ayırdığını sanmasınlar.

Fransa, tarihin bir seri tesadüfleri ile dolmuş değildir. Fransa, bütün eyaletlerin serbest surette ve kendiliğinden vücut bulmuş vahdetidir.,,

B. Daladiye, bir müddet sonra yeniden Foş zırhlısına binmiş ve Bastia'ya hareket etmiştir.

Bastiya'da

Başvekil Daladiye, Bastia'ya saat 15 te Foş kruvazörü ile varmıştır. Ajaccio'dan itibaren bir tayyare filosu da refakat etmiş ve limandan filo demirlerken tayyare filoları uçuşlar yamıştır. Başvekili ve askerî müfreze rıhtımda selâmlamıştır.

Daladiye, Korsika ölülerinin âbidesine bir çelenk koymuş ve garnizonu teftiş etmiştir.

Bastia belediye reisinin ziyafetinde söylediği nutukta başvekil Daladiye korsikalıların ötedenberi Fransa'ya gösterdikleri sadakati tebarüz ettirmiş ve fransız imparatorluğunun temel taşı olan şimalî Afrika'ya gideceğini ehemiyetle kaydeylemiştir.

Daladiye Tunus yolunda

Başvekil Daladiye seyahatine devam ederek Tunus'a gitmek üzere bugün akşam üzeri tekrar Bastia'dan Foş kruvazörüne binerek hareket etmiştir.

Tunus seyahatında Foş kruvazörüne yalnız Colbert kruvazörü ile üç torpido muhribi refakat etmektedir. Sufren kruvazörü harbiye nazırı Campinchi'yi Toulon'a götürmek üezre Bastia'da kalmıştır.

Daladiye Tunus'a yarın sabah varacaktır. Kendisiyle beraber âmiral Darlan, General Georges ve General Villemin seyahat etmektedir. Bizert'de parlak istikbal hazırlıkları yapılmıştır.

Tunus valisinin sözleri

Tunus, 2 a.a. — Tunus valisi general Mustafa Sıfar Havas Ajansı muhabirine yaptığı beyanatta tunuslularıın Fransa'ya olan muhabbetinin bugün ittifaka dayandığını ve Fransa'dan başka hiç bir devletin hami olarak Tunus milleti tarafından kabul edilmiyeceğini söylemiştir.

İtalyan gazetelerinin yazdıkları

Roma, 2 a.a. — Fransız başvekili Daladiye'nin Korsika ve Tunus seyahatini mevzuu bahis eden "Lavaro Faşista,, diyor ki:

Yeni yıl münasebetiyle Fransa büyük elçisinin yapmış olduğu beyanat hilâfına olarak, Daladiye iki memleket arasında bir köprü kuracak yerde uçurumu büsbütün derinleştirmiştir. Öyle ki, fransız büyük elçisinin tahakkukuna memur edildiği iş hükümeti tarafından güçleştirilmiştir.

Fransız matbuatının hareketi gösteriyor ki, Fransa faşist İtalya'yı anlamak istemiyor. Fransa'da halâ latin dehasından lâtin kardeşliğinden bahsolunuyor. Şurasını açıkça anlatalım ki, İtalya bu gibi sözlerle avutulamaz. İtalya, sevilmek istemiyor. Onun istediği kendisinin anlaşılmasıdır.

İtalyaya karşı neşriyat

Paris, 2 a.a. — Paris Soir gazetesi, İtalya'ya karşı neşrettiği çok şiddetli bir makalede Tunus'ta italyanlara verilmiş olan imtiyazların derhal ve kâmilen geri alınmasını ve bunların Tunus'un ekonomik ve sosyal hayatında işgal ettiği mühim mevkiden uzaklaşkırılmasını istemektedir.

Fransız gazetelerinin fransız - italyan vaziyetine dair yazıları

Paris, 2 a.a. — Matbuat tefsirleri:

Guyon, le Jurnal'da, Fransız - İtalyan münasebetleri hakkında yazdığı yazıda bir anlaşma imkânlarını tetkik ederek diyor ki:

Karşı karşıya açık, realist ve cesaretli bir görüşmeden emin ve semereli bir anlaşma doğabilir. Ve bundan ilk kazanacak olan da İtalya'dır. Aksi takdirde? Aksi takdirde 1939 İtalya için fena bir yıl olabilir ki biz kendisi için bunu temenni etmiyoruz... Bilâkis.

Ekselsiyor gazetesinde Mille, İtalya'nın Tunus'ta bir nevi kondominyom tesisini ve bir prekonsül'ün her türlü fransız kotrolü haricinde olarak kendi milliyetinden olanları idare etmesini istemesi muhtemel olduğunu kaydederek bunun Tunus'ta dahilî harbi intaç edeceğini söylüyor.

Diğer cihetten Mille İtalya'nın Korsika, Cibuti ve Tunus'u ciddî olarak istemesinin muhtemel olmadığını bildirerek diyor ki:

İtalya'nın böyle bir teşebbüsü harbi göze alması demektir. Halbuki şimal Afrikasındaki mevzilerimiz çok kuvetlidir.

Gerni'nin le Jur gazetesinde çıkan bir makalesine göre, İtalya daha uzun müddet Almanya'yı takibe mecburdur ve bunun ilham ettiği korkudan elde edeceği faydalar, kendisine teklif edilen dostluktan elde edeceği faydalardan daha büyüktür. Bu takdirde de, ingiliz hariciye bakanlığındaki bazı memurların dedikleri gibi, mesele onlarla aramızda bir kuvet meselesidir. Bütün politik endişelerimiz bu kuvet mefhumuna müncer olacaktır. Avrupa'nın şimdiki havası budur. Fransa bunu anlamıya başlıyor, Fransa, muhasımlarının kendisine tekaddüm ettiği yolda geç harekete geçer. Fakat bir kere de hareket etti mi, kim olursa olsun, hasmından daha nefesli olduğunu göstermeğe muktedirdir.

Humanite gazetesinde Pegi yazıyor:

B. Daladiye'nin seyahatinde, Korsika ve Tunus'un hiç şüphesiz fevkalâde ehemiyet atfettiği bir mâna vardır. Bu mâna, Fransa'nın noktai nazarından vaz geçmiyeceğidir. Fransa hukukî müzakereler çarhına sürüklenmesine müsaade etmiyecektir.

İzmir köylerinde eğitmenler çalışıyor

İzmir, (Hususî) — Bergama kazasının muhtelif köylerinde vazifesine başlamış olan köy eğitmenlerini iş başında teftiş eden Külür Direktörü şehrimize dönmüştür.

İzmir köy öğretmen okulunda yetiştirilmiş olan kadın eğitmenler de köylerde çalışmakta, köy kadınlarını muhtelif sahada bilgili bir hale getirmek için gayret göstermekte, onların dikişlerini dikmekte, kadınlara ziraî sanatlar ve çocuk bakımı hakkında dersler göstermektedirler.

12 köyde faaliyette bulunan 12 kadın eğitmene lâzım olan dikiş makineleri vilâyet bütçesinden verilecek para ile temin edilecektir.

Köy eğitmenlerinin köylerde ziraî sahadaki faaliyetlerini kontrol vazifesiyle kaza ziraat memurları tavzif edilmiştir. Ziraat Vekâletinden bu husta vilâyete bir emir gelmiş, ziraat memurlarının teftiş harcarahlarının da gönderildiği bildirilmiştir.

Devlet eliyle işliyen Demiryollarımız

Satın alınan Avrupa hattındaki inkişaf

(Başı 1 inci sayfada)

larımızın aynıdır.

Devlet demiryollarımızın işletmesinde takip ettiği iktisadî sistem, hizmetlerin ifa, ve ücretlerin tayininde halkın ihtiyacını, memleketin iktisadî imkânlarını daima göz önünde bulundurmak esasıdır.

Asgarî ücret, zarurî masraf

Bu esasın yanında gene aynı dikkatle takip etmek mecburiyetinde bulunduğumuz diğer mühim prensip de asgarî ücretleri zarurî masraf hadlerimizle ayarlandırmaktır.

İşte bu esaslardan hareket edilerek şark demiryollarının mübayaasından sonra halka en ziyade sıkıntı veren banliyö tarifelerinde adî biletlerde münasebetlerin ehemiyetine göre yüzde yirmi ile otuz arasında gidiş - dönüş biletleriyle aylık ve üç aylık karne biletlerde bir ücret üzerinden ayrıca aynı derecede mütefavit tenzilât yapılmıştır.

İstanbul, Edirne ve Kırklareli arasındaki münasebetlere taallûk eden anahat yolcu tarifesinde de aynı usul takip edilerek mevcut tenzilât nisbeti adî biletlerde yüzde elliye, gidiş - dönüşte yüzde altmışa iblâğ edilmiştir. Ayrıca halk ve ticaret münasebetlerinde büyük bir rağbet görmüş olan grup aile biletleri ve maktu ücretli halk ticaret biletleri bu kısma da teşmil edilmiştir.

Bundan başka Edirne münasebetlerini kolaylaştırmak maksadiyle Kuleliburgaz Karaağaç arasındaki yunan demiryollarına ait kısım ücretleri üzerinden de dahilî yolcularımıza münhasir kalmak kaydiyle yüzde otuz ile elli arasında tenzilât temin edilmiştir.

Balkan devlet demiryollarında

Malûm olduğu üzere Avrupa hattımız balkan ve garp memleketlerine olan münasebetlerimizde hususî bir ehemiyeti haizdir. Balkanlar arasında yolcu münasebetlerini inkişaf ettirmek için ahiren Bulgaristan da dahil olmak üzere balkan devlet demir yolları arasında tezilli umumî ve müşterek bir yolcu ... [illegible] Alâkalı idarelerce bazı merasimin ikmalinden sonra bu tarife yakında meriyet mevkiine girmiş bulunacaktır.

Eşya tarifelerinde

Eşya tarifelerine gelince, her mıntakanın ve maddenin ticarî hususiyetlerine göre değişmektedir. Mübayaayı müteakip eşya tarifelerinin de Trakya'nın iktisadî ihtiyacına uygun bir şekilde tâdil ve islâhına gidilmiştir. Ezcümle her nevi nakliyata şamil bulunan ve kullanılan tonaj haddine göre değişen yüzde yirmi beş ilâ elli kuruş tenzilli grupaj ve aynı derecelerde tenzilâtlı kavun, karpuz, yaş meyva ve sebez, canlı hayvan, mesajeri, odun ve kömür, zahire ve hububat, tuz ve tâli nakliyata müteallik diğer bir çok tarifeler tedricen meriyet mevkiine vazedilmiştir.

Tahmil, tahliye işleri

Bundan başka evelce Sirkeci garında pek yüksek bir hadde bulunan ve İstanbul ticareti için cidden ağır bir yük olan tahmil ve tahliye işleri ton başına 90 - 100 kuruştan 20 - 25 kuruşa tenzil edilmiştir.

Diğer cihetten ötedenberi şirket zamanında pek durgun bir vaziyette bulunan beynelmilel ticarî eşya nakliyatını harekete getirmek ve ihracat ticaretimiz için bu yoldan da sevk imkânlarını ihzar etmek için ilk merhale olmak üzere türk, yunan, bulgar demiryolları arasında Romanya ve Yuğoslavya hudutlarına kadar müşterek tenzilli beynelmilel bir eşya tarifesi meriyet mevkiine vazettirilmiştir. Başlıca ihracat eşyamızı ihtiva eden bu müşterek tarife eski ücretlere nazaran yüzde yirmi beş ile elli arasında bir tenzilâtı ihtiva etmekte ve mallarımızın kendi vesaitimizle ve tek hamule senedi ile Avrupa merkezlerine irsaline imkân vermektedir.

Bu sahada takip ettiğimiz gaye tenzilli tarife şartlarını merkezî ve şimalî Avrupa'nın istihlâk pazarlarına kadar teşmil etmek olduğu için Yugoslavya demiryollariyle yapılmış olan iptidaî bir anlaşmada yukarıdaki esasların alman, macar ve italyan şimendifer hudutlarına kadar teşmiline prensip noktasından mutabakat hasıl olmuştur. Ücret tarifesinin önümüzdeki devrede meriyet mevkiine geçileceğini ümit etmekteyiz.

Yeni yapılacak tarife tasavvurlarına gelince

Yeni yapılacak tarife tasavvurlarına gelince, yukarda izah edildiği gibi devlet demiryolları memleketin münakalât ihtiyaçlarını adım adım takip ederek lüzum ve ihtiyaç halinde icap eden tarife tedbirlerini derhal almaktadır. Şurası da ilâve edilebilir ki Avrupa hattımız gerek kattettiği mıntakanın hususiyeti ve gerekse bağlı bulunduğu beynelmilel nakliyat münasebetleri itibariyle ana hatlarımızla tarife noktasından kısa bir zamanda mutlak bir intibaka müsait bulunmaktadır.

Bu itibarla, kendisine taalluk eden mübayaa kanununda tarifelerin zaman ile mukayyet olmaksızın tedricen intibak ettirileceği sarahattan ifade edilmiştir.

Kaldı ki, Trakya'nın iktisadî hayatiyle alâkalı bulunan bilûmum yolcu-luk münasebetleri ve başlıca ticaret maddelerinin ücret tarifeleri bugünkü şartlara tevfik edilmiştir.

Tam bir intibak için mevzuata temas eden ve kısmen haricî münasebetlerde alâkalı bulunan bazı hükümlerin her iki tarafa da seyyanen teşmili icap etmektedir.

Bu vaziyetin de Sirkeci ile Haydarpaşa arasında tesisi mukarrer feribot hizmetinin faaliyete geçirilmesinden sonra temin edileceği tahmin edilir. (a.a.)

Bir yıldönümü münasebetile

(Başı 1 inci sayfada)

masıdır.

Malûmdur ki osmanlıcada yazı meselesi dil meselesi ile birlikte başlamıştır: meselenin ilk adı "imlâ,, idi. Sonradan "münfasıl harf" ve "sesli harfleri harekeleme" gibi şekiller almıştır. Cihan harbinden bir müddet evel, "Tanin" in tutturduğu ... [illegible] mışızdır. Bir zaruret üzerinde ittifak vardı. Fakat en kolay ve en mümkün olan çare tatbik edilmemek için, imkânsız olan "mevcudu ıslâh" hayali peşinde koşuluyordu. Lâtin harflerinden bahsedecek olanlara, belki de, "— Ya halk?,, diyorlardı. Zavallı halk, onun namına ne cinayetler irtikâp edilmemiştir ve edilmez!

Şapka meselesi de öyle olmamış mıdır? Güneşe karşı bir siper lâzım. Fakat nasıl yapmalı? Halk ne der? Meşhur enveriye muvazaasının iycad olunmasına sebep, gene bu *umacı* olmuştur. Harp zamanı enveriye başlığı kumaşının katılaştırılmasını bile bir nevi "şapkalaştırma" telâkki edenler vardı. Fakat Atatürk halktan korkan münevverlerin bulduğu "siperi şemsli serpuş" - un hakiki adını da gene halk arasında ve onunla beraber koydu.

Bu memlekette inkılâp dâvaları, daima, iki münevverler, mektep ve medrese münevverleri arasında cereyan etmiştir. Sivil mektep münevveri halktan uzak yaşadığı için, halk içinden gelen ve halk içine giden medrese münevverinin elindeki: "— Ya halk?" tehdidi önünde, pısırmış durmuştur. Halbuki halk münevveri değil, daima münevver halkı reddetti. Zihninde bir salon köyü ile onun bütün hurafelerini ve evhamını tasnî etti ve kendi yalanına gene kendi inandı. Lütfen eğitmenlerin bulunduğu köylere gidiniz. Şimdi halk, nerede onu şaşırtacak müfsitlerden müdafaa olunuyorsa, ancak inkılâbın kuvetini teşkil etmektedir. Türk köyünde en büyük nam, Atatürk'tür. Halk yığınları onun sancağını taşıyacak olanların tabiî gönüllülerinden ibarettir. Eğer irticâ serbest bırakılsa, onu da derhal bir kudsiyete ircâ edeceğine şüphe yoktur. Atatürk'ü, bütün hakikatleri ile, insan olarak devam ettirebilmek, inkılâplarımızın başlıca vazifelerinden olduğu kadar inkılâplarımızın da teminatıdır.

F. R. ATAY

ERGANİ BAKIR MADENİNDE MUAZZAM TESİSATA BİTMİŞ GÖZİYLE BAKILABİLİR

Senede 8-10 bin ton bakır istihsâl edilecek

Ergani bakır mâdeni tesisatı, işlemesini temin edecek bir şekilde tekemmül etmiş bulunmaktadır.

Mevsimin güçlüklerine rağmen, geri kalan ve tâlî ehemiyeti haiz bir kısım inşaatın tamamlanmasına da azamî bir gayretle çalışılmaktadır.

Haber verildiğine göre mâdenin işletme tecrübelerine bugünlerde başlanmış olacaktır. Tecrübelerde bulunmak üzere Etibank tarafından seçilecek mütehassıs bir heyet gene bugünlerde Ergani'ye gidecektir.

Yapılacak tecrübeler her büyük ve yeni izabe tesisatında olduğu gibi üç ay kadar sürecek ve bu müddet içinde ancak az bir miktarda bakır istihsal edilebilecektir.

1939 senesinin mütebaki dokuz ayında gittikçe normal kapasiteye yaklaşmak üzere istihsal arttırılacaktır. Sene sonlarına doğru istihsalâtın normal kapasiteyi bulacağı kuvetle umulmaktadır.

Bilindiği gibi Ergani Bakır Mâdenlerinden senevî istihsâl edilecek standart bakır miktarı 8 - 10 bin ton radesinde olacaktır.

Gene Etibank tarafından işletilen Kuvarshane bakır madeninden senevî istihsal edilmekte olan iki bin beş yüz ton bakır bu mikdara ilâve edilirse, 1939 senesi sonunda bakır istihsalâtımiz on bin tonu aşmış olacaktır. Bunun da memleketimiz için ne kadar mühim bir döviz kaynağı olacağı aşikârdır.

Ergani'deki tesisat

Ergani'de vücude getirilen ve bugünlerde işletmiye açılacak tesisat arasında ezcümle şunlar vardır:

3000 kilovatlık buhar santralı, tuz cevheri akimüle etmiye mahsus büyük akimülasyon tesisatı, rafinaj fırınlar, yüzde yüz rezerveli izabe tesisatı.

Bunlardan başka muazzam ve modern nakliye vasıtaları ile stok, silo ve mağazaların inşaatı da ikmal edilmiş bulunmaktadır. Hâlen inşasına çalışılan tesisat arasında amele büroları da bulunmaktadır. Bu münasebetle şunu da kaydedelim ki; madende çalıştırılacak amelenin konforlu bir hayat geçirebilmesini temin için sinemaya varıncıya kadar her şey en ince teferruatına kadar düşünülmüştür.

Ergani bakır madeninin temel atma merasimi cümhuriyetin on üçüncü yıldönümünde yapılmış olduğuna göre, bu büyük eser çok kısa bir zamanda başarılmış sayılacak bir radeye gelmiş bulunuyor demektir. Madenin bulunduğu havalinin tabiaten ne kadar gayri müsait şartlar arzettiği düşünülürse; bu büyük eserin bu kadar kısa bir zamanda meydana getirilebilmesini türk yapıcılığı hesabına büyük ve yeni bir muvaffakiyet olarak kaydetmek yerinde olur.

Romanya Kıralının nutku

Romanya ittifaklarını muhafaza edecektir

Merasimde Nazırlar Kralı ilk defa olarak ellerini kaldırarak Roma usulü selâmladılar

Bükreş, 2 a.a. — Rador Ajansı bildiriyor:

Yeni yıl münasebetiyle Bükreş katedralinde bir âyin yapılmış ve bu âyinde kıral, veliaht başvekil, nazırlar, ve sivil ve askerî yüksek memurlar da hazır bulunmuşlardır.

Ayinden sonra kıtaat kıralın önünden geçmiştir.

Sivil memurlar bu münasebetle yeni resmî üniformalarını giymişlerdir: Mavi gömlek ve kravat, sırma apolet, mavi kemer ve bahriye kasketi.

Romanya Kıralı Karol ve Veliaht Prens Mihael

Nazırlar ve memurlar ilk defa olarak kıralı, resmen kabul edilen Roma usulü selâmla el kaldırmak suretiyle selâmlamışlardır.

Kıral ve veliaht müteakiben saraya dönerek kendilerine memleketin temennilerini bildiren hükümet âzasını kabul etmişlerdir.

Başvekil bir nutuk söyliyerek hükümetin 1933 yılındaki faaliyetinin bir blânçosunu yapmıştır.

Kıral verdiği cevapta, devletin daha rasyonel esaslar üzerine tarsini için yaptığı müracaata millet tarafından süratle ve kendiliğinden yapılan mukabeleden dolayı memnuniyetini bildirerek maliyedeki inkişafı kayıt ve mesaisinden dolayı hükümete teşekkür ettikten sonra bütün sahalarda ve bilhassa ordunun teçhizi sahasında yapılacak işleri göstermiş ve demiştir ki:

"Biz ne derecede haklarımızı müdafaa edecek vaziyette olursak barış da o derecede iyi temin edilmiş olacaktır. Romanya silâhlı kuvetlerini hiç şüphesiz taarruz maksadiyle değil, hudutlarını ve milletin haklarını her ân müdafaa edebilmek maksadiyle artırmaktadır. Ordusunun takviyesi, Romanya'nın enternasyonal vaziyetini ve prestijini temin ettiği gibi, dış politikasının istiklâl vakarını da temin etmektedir.

İttifaklarımızı muhafaza edeceğiz. Dostlarımızı seveceğiz. Yeni dostlukları takviyeye çalışacağız. Haklarımızı şiddetle müdafaa edeceğiz. İngiltere, Belçika ve Fransa'ya yaptığım ziyaretlerden memleketim için en kiyasetli politikanın bu olduğu kanaatiyle döndüm,,

Kıral, nutkunu Romanya kalkınmasını bütün milletin yardımı ile neticelendirmek hususundaki sarsılmaz kararını teyid ederek bitirmiştir.

Kıral müteakiben kordiplomatik âzasını kabul etmiştir. Hariciye nazırı B. Gafenco da bu merasimde hazır bulunmuştur.

Kordiplomatik âzasının en eskisi olan papa vekili Monsenyör Cassulo kıralı tebrik etmiş ve kıral verdiği cevapta teşekkür ettikten sonra Romanya politikasının malûm olduğu veçhile vakar içinde barışın ve iyi anlaşmanın muhafazası olduğunu bildirmiş ve 939 un bir barış, refah ve saadet yılı olacağı ümidinde bulunduğunu ilâve eylemiştir.

HİKÂYE

Bir yıl başı gecesi

Firdevs Şehsuvaroğlu

Mavi kelebek serhoş başını omuzuma dayadığı zaman gece yarısına yakındı. Gülerek bana dedi ki: — Şampanya başımı döndürdü. Onu belinden yakaladım ve: — Maskeni çıkar diye yalvardım. O dakikaya kadar mavi kelebeği az görebilmiştim. Yüzündeki siyah saten maskenin derinliklerinden iki iri mavi göz alev gibi parlıyor, çenesi ve ağzı hiç eksik olmıyan tebessümiyle bir kat daha güzelleşiyordu. Çıplak kolları, ara sıra iki mavi kanadı hareket ettiriyordu. Mavi dar kadife içindeki mütenasip, zarif bacaklarını mahcubiyetle masanın altında saklıyordu. Mavi kelebek başını salladı: — Daha sonra... Daha sonra. Dedi.

Güldü. sesi bir çocuğun sesi kadar otranım çaldığı valsı dinliyerek gözlerini kapadı. Onu kendime çektim, saçlarından öptüm. O, ürktü ve kollarımdan kaydı: — Hayır, hayır bu olamaz, dedi. Fakat birdenbire gene yumuşadı ve şampanya kadehini dudaklarına götürerek tekrar gülmeğe başladı. Ben, onun yanında ne yapacağımı şaşırmış bir halde oturuyordum.

Biribirimize o kadar yabancı idik ki. Bir saat evel koridorun tenha bir köşesinde, serhoşluğun verdiği cüretle tanıştık. O, mahzun ve yapayalnız buz gibi mermer sütunların arasında dolaşıyordu. Ona doğru beni sürükliyen kuvet ne idi? Neden ona rastgelmiştim?

Artık onu tanımıştım. Çünkü onunla konuştum ve o, ince, nazik kolunu benimkinin altından geçirdi. Salona kol kola girdik. Ben susuyordum o da çok gülüyordu. O, sebepsiz güldükçe ben de sebepsiz susuyordum. Fakat her ikimiz de hayattan, ziyade o geceden, maskeli kalabalıktan, müzikten köpük saçan şampanyadan hattâ biribirimizden zevk duyuyorduk. Belki de o, bunun için gülüyor ve ben de aynı sebeple susuyordum. Maskesini çıkarması için tekrar yalvarınca bir dakika tereddütten sonra maskesinin kurdelâsını çözmem için küçük, sarışın başını bana doğru uzattı. Ve elim bilmem neden maskenin kurdelâsına dokununca, titredi. Müphem bir korku içimi kaplamıştı. Hakikaten biz insanlar meçhul şeylerden ürkeriz; bir maskenin düşüşü, bir yüz örtüsünün açılması bizleri heyecana düşürür. İşte ben de bunun için beyhude yere siyah kordelâ ile oyalanırken maske kendiliğinden yere düştü; bir anda her ikimiz de maskeyi almak için eğildiğimiz zaman bilmem nasıl oldu, başımız biribirine çarptı ve... Dudaklarımız birleşti. Mavi kelebeği yüzünü görmeden evel öpmüştüm.

O, şaşkın, mahcup bir eliyle yüzünü kaparken gene gülüyordu. Yüzünü açmak için incecik parmaklarını yakaladım. Kendini müdafaa etmedi, bilâkis sakin, mutî bir bakışla mavi gözlerini gözlerime dikti.

A... Tuhaf şey! Onun yüzünü ilk defa gördüğüm halde bu yüz, hiç te bana yabancı gelmedi. Gözleri... bana dikkatle bakan o gözler, eski aşklarımı; o ağız, bir zamanlar öptüğüm başka ağızları hatırlattı. Hayretle güzel, nazik yüzüne baka kaldım. Mavi kelebeğin yüzü bir zamanlar çılgınca sevdiğim bir kadının yüzü idi. Onu korku ve hayretle ne kadar seyrettiğimi bilmiyorum. O, birdenbire hayretimden biraz kırılmış gibi: — Yoksa maskemi çıkardığımdan memnun olmadın mı? Dedi kendimin bile anlıyamadığım bir şeyler mırıldanmak istedim, yapamadım.

— Anlıyamadım... Dedi. Siz de sezdiniz.

— Neyi?

— Başkasına benzediğimi.

— Başkasına mı?

— Herkes böyle söylüyor. Bütün erkekler sevdikleri kadınlardan birine benzediğimi iddia ediyorlar.

— Bütün erkekler mi?

— Hattâ siz de. Yalnız siz, bana bundan açıkça bahsetmediniz. Fakat ben yüzünüzden okudum. Görüyorsunuz ya maskemi çıkarmasaydım daha iyi olacaktı.

Öfke ile bana arkasını döndü. Bir sürü vakaladım ve öptüm... — Hayır, Dön. Dön de bana bak...

— Hayır bakmıyacağım. Çünkü, sen de benim gözlerimde çok zamandır unuttuğun sevgilinin bakışlarını arıyacaksın..

Buna rağmen kurnazca beni süzüyordu. Vücudumda bir ürperme hissettim. "Bu kadın kimdi yarabbi!" Kendi kendime sorduğum bir suale mavi kelebek "Hiç kimse" cevabını verdi.

— Hiç kimse mi? Bu da ne demek? Peki adın nedir?

— Bilmiyorum. Her erkek bana istediği ismi, bir zamanlar sevdiği kadının ismini verir.

— Bırak saçmaları da ismini söyle.

— Küçükken evde beni "Melek" diye çağırırlardı.

Kalbimden vurulmuş gibi oldum. Melek bütün kadınların fevkinde sevdiğim, ona tapındığım yegâne kadındı. Mavi kelebek ismini tekrar kulağıma fısıldarken yüzünün bütün hatları değişti ve o tamamiyle benim Meleğim şeklini aldı.

— Sevgili Meleğim! Biraz küskün söylendi.

— Nihayet beni tanıyabildin.

— Buraya sana rastgelmek için geldim. Hep seni arıyordum.

Sevgili Meleğimin iki sene evel öldüğünü hiç düşünmeden konuşuyordum. Artık ikimiz de memnun ve mesuttuk.

— Ben de sana rast geleceğimi bildiğim için buraya geldim. Seni görmeği o kadar arzu ediyordum ki!...

Onu öptüm. O da beni öptü. Sesi tıpkı Meleğinki gibi idi. Ağzı Meleğin ağzının aynı idi. Birdenbire kollarımdan kaydı. O anda salon kararadı. Orkestra, yaptığı cehennemî bir gürültü ile gece yarısı olduğunu haber veriyordu. Az sonra göz kamaştıran lâmbalar tekrar yandı; herkes neşeli kahkahalarla yeni seneyi selâmlıyordu. Melek ayağa kalktı: — Gideyim artık, gece yarısı oldu. Kalbim burkuldu.

— Bu kadarcık mı?

— Müsaade ette gideyim.

— O halde evine kadar seni ben götüreyim.

— Çok... Pek çok uzakta oturuyorum.

— Ne ehemiyeti var!

— Olmaz.... Tâ Rumelihisarı'nda oturuyorum.

Ona cevap vermeden omuzlarını mantosiyle örttüm. Otomobile bindirdim, şoföre: "Rumelihisarı'na!" dedim. Meleğin yanına otururken o, ellerimi elleri içine aldı, gözlerimin tâ içine bakarak yalvardı :

— İn, Allah aşkına in! Seni evime kadar yormak istemem. Gene elbet bir gün buluşuruz.

Fakat yalvarışlarının faydasız olduğunu anlayınca güzel başını omuzlarıma bıraktı. İkimiz de bir kelime söylemeden düşünüyorduk, ben, vakit vakit, omuzumda dayalı başını bukle bukle gür saçlarını öpüyordum. Pek mesuttum.

Acı rüzgârlı, yıldızlı, parlak bir geceydi. Bir gün evel yağan karlar erimiş İstanbul'un bu dar sokaklarında çamur halini almıştı. Otomobil viran bir evin önünde durduğu zaman saat tam iki olmuştu. Melek: "Yarın saat beşte burada buluşalım." Diyerek otomobilden atladı viran evin kapısına koştu. Elinde idare lâmbası tutan yaşlı bir kadın kapıyı açtı. Lâmbanın hafif ziyası Mavi kelebeğin sararmış yüzünü aydınlattı. Onu, bir daha, son bir defa daha görebildim ve gürültü ile yüzüme kapanan kapının karanlığında gözden kayboldu, gitti. Otomobile döndüm şoföre:

— Neredeyiz?

— Rumelihisarı'ndayız.

Etrafı dinledim. Soğuk gecenin koynunda baykuşun korkunç feryatlarından başka çıt yoktu.

Evin numarasını unutmamak için sigara paketimin üstüne kaydettim.

***

O gecem uyku değil, bir kâbusla geçti.

Ertesi gün uyanınca rüyanın tesirinden kurtulamıyarak bir otomobile atladım. Rumelihisarı'na gittim. Geceden hatırımda kalan numarayı şoföre söyledim... Bu numaranın bir eveline kadar bulduk. Sonra, akşamın ilk karanlığı içinde büsbütün kararan uzun servilerle çevrilmiş nihayetsiz bir mezarlık başlıyordu.

ANDAÇ

NÖBETÇİ ECZANELER

Pazar : İstanbul eczanesi
Pazartesi : Merkez eczanesi
Salı : Ankara eczanesi
Çarşamba : Yeni ve Cebeci eczaneleri
Perşembe : Halk ve Sakarya eczaneleri
Cuma : Ege ve Çankaya eczaneleri
Cumartesi Sebat ve Yenişehir eczaneleri

ACELE İMDAT

Bir yaralanma, bir kaza, fevkalâde bir hastalık vukuunda acele imdat istemek için belediyeler hastanesine (2257) numara ile telefon edilir.

Lüzumlu Telefon Numaraları

Yangın hibarı: (1521). — Telefon müracaat. şehir: (1023-1024). - Şehirlerarası: (2341-2342). — Elektrik ve Havagazı ârıza memurluğu: (1846). — Mesajeri Şehir anbarı: (3705). — Taksi telefon numaraları: Zincirlicami civarı: (2645-1050-1196). - Samanpazarı civarı: (2806-3259). - Yenişehir. Havuzbaşı Bizim taksi: (2323). - Havuzbaşı. Güven taksi: (3848). Birlik taksi : (2333). - Çankırı caddesi. Ulus taksi: (1291). - İstanbul taksisi: (3997).

Otobüslerin ilk ve son seferleri

Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.00
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.20
Ulus M. dan Dikmen'e	6.30	20.00
Dikmen'den Ulus M. na	7.00	20.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.00	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	6.30	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	21.00
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.30
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	23.00
Cebeci'den Ulus M. na	7.00	23.00
Cebeci'den As. fabl.ra	7.00	—.—
As. fabl. dan Cebeci'ye	—.—	17.00
Yenişehir'den Ulus M. na	7.00	23.00
Ulus M. dan Yenişehir'e	7.10	23.00
S. pazarı'ndan Akköprü'ye	6.15	7.00
Akköprü'den S. pazarı'na	7.30	9.45
Bahçeli Evlerden Ulus M. na	7.45	—.—
U. M. dan Bahçeli Evler'e	—.—	20.00

§ U. Meydanı'yle İstasyon arasında her beş dakikada bir sefer olup tren zamanları seferler daha sıktır.

U. Meydanı'yle Yenişehir. Bakanlıklar. Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8 den 20 ye kadar vasati her beş dakikada; saat 20 den 21 e kadar her on dakikada; saat 7 den ve 8 e ve 21 den 23 e kadar her 15, 20 ve 30 dakikada bir muntazam seferler vardır.

§ Akşamları Ulus Meydanı'ndan saat 23 deki son seferlerle bunların Ulus meydanı'na dönüşleri sinemaların dağılış saatlerine tâbidirler.

Posta Saatleri

Teahhütlü saat (18) e kadardır.
Posta saat (19) a kadar İstanbul cihetine mektup kabul eder.

Tren Saatleri

Haydarpaşa'ya : Her sabah 8.20. Her akşam 19.15 ve 19.50 de (Pazartesi. Perşembe. Cumartesi Toros sürat.)
Samsun hattına : Hergün 9.35 (Kayseri, Sivas, Amasya bu hat üzerindedir.)
Diyarbakır hattı : Her gün 9.35
Zonguldak hattı : Hergün 15.00

ÜÇ AHBAP ÇAVUŞLAR
HAYDUTLAR ARASINDA
filmini görmenize pek az bir zaman kaldı

Muhtelif yiyecek alınacak

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden :

1 — Kurumumuz talebe ve müstahdeminin kânunusani 939 dan 31 mayıs nihayetine kadar aşağıda gösterildiği üzere 7 grupta ayrı, ayrı ve hizalarında gösterilen şekilde bir kısmı kapalı zarfla, bir kısmı da açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhaleler her grup hizasında yazılı gün ve saatlerde Yüksek Ziraat Enstitüsü rektörlük binasında müteşekkil komisyon tarafından yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat % 7,5 dur.

4 — Teminatlar ihale saatından bir saat eveline kadar komisyona teslim edilecektir.

5 — Daha fazla izahat ve parasız şartname almak istiyenlerin Enstitü daire müdürlüğüne müracaatları

CİNSİ	Miktarı	FİYATI		Teminatı	İhale günü ve saati
Ekmek	75000	Kilo 9,75	Kuruş	548,44	9. 1. 939 cuma günü saat 10. kapalı zarf usulü
Sadeyağ	3000	„ 110	„	712,50	9. 1. 939 cuma günü saa 11. kapalı zarf usulü
Tereyağ	1000	„ 140	„		
Zeytinyağı	3000	„ 60	„		
Zeytin tanesi	2000	„ 40	„		
Dana eti	5000	„ 40	„	567,00	9. 1. 939 cuma günü saat 12. kapalı zarf usulü
Koyun eti	10000	„ 37,5	„		
Kuzu eti	1000	„ 100	„		
Beyaz peynir	1500	„ 50	„	221,25	9. 1. 939 cuma günü saat 14. açık eksiltme
Kaşar	1000	„ 70	„		
Süt	2000	„ 20	„		
Yoğurt	2000	„ 25	„		
Yumurta	30000	Adet 2	„		
Uskumru	2000	Kilo 50	„	435,00	9. 1. 939 cuma günü saat 15. kapalı zarf
Lüfer	1000	Kilo 50	„		
Torik	1000	Adet 70	„		
Tavuk	3000	„ 55	„		
Hindi	1500	„ 130	„		
Kesme şeker	3500	Kilo 32	„		
Toz şeker	10000	„ 28	„		
Kuru fasulya	4000	„ 12	„		
Un	2000	„ 15	„		
Makarna	2000	„ 26	„		
Şehriye	500	„ 26	„		
İrmik	500	„ 22	„		
Ararot	100	„ 50	„		
Çay	150	„ 380	„		
Kekik	25	„ 60	„		
Mercimek	1000	„ 15	„		
Bulgur	1000	„ 11	„		
Ceviz içi	400	„ 50	„		
Fındık	500	„ 110	„		
Fıstık	200	„ 220	„		
Sirke	2000	„ 12	„	998,00	9. 1. 939 cuma günü saat 16. kapalı zarf usulü
Limon tuzu	50	„ 110	„		
Darçın	25	„ 150	„		
Kara biber	100	„ 110	„		
Kırmızı biber	100	„ 30	„		
Salça	1500	„ 30	„		
Sabun	2000	„ 42	„		
Tuz	2500	„ 6,5	„		
Buğday	500	„ 15	„		
Nohut	2000	„ 15	„		
Kuru üzüm	1000	„ 30	„		
Tahan	1000	„ 35	„		
Tahan helva	1000	„ 85	„		
Pekmez	1000	„ 15	„		
Reçel	3000	„ 40	„		
Börülce	1000	„ 20	„		
Turşu	1000	„ 30	„		
Barbunya	3000	„ 12	„		
Patates	10000	„ 8	„		
Ebegömeci	1000	„ 15	„		
Yeşil salata ve marı	7000	Adet 5	„		
Balkabağı	2000	Kilo 10	„		
Ispanak	5000	„ 15	„		
Pırasa	5000	„ 10	„		
Lahna	3000	„ 8	„		
Kereviz	2000	„ 17	„		
Havuç	4000	„ 8	„		
Limon	10000	Adet 5	„		
Tereotu	1000	Demet 2	„		
Maydanoz	2000	Demet 2	„		
Ayva	2000	Kilo 15	„		
Elma	2000	„ 25	„	701,00	9. 1. 939 cuma günü saat 17 de kapalı zarfla
Portakal (80) lik	10000	Adet 6	„		
Soğan	6000	Kilo 7	„		
Taze zerdali	1000	„ 25	„		
Taze kaysi	1000	„ 30	„		
Vişne	1000	„ 30	„		
Kiraz	1000	„ 30	„		
Hıyar	1000	Adet 5	„		
Taze bakla	2500	Kilo 15	„		
Bezelya	1000	„ 20	„		
Enginar	5000	Adet 25	„		
Sarımsak	250	Kilo 25	„		
Salamura yaprak	500	„ 25	„		
Taze yaprak	1000	Kilo 20	„		
Turp	2000	Demet 6	„		
Karnıbahar	3000	Kilo 20	„		9449

İngiltere'de nişan ve asalet alanlar

Londra, 2 a.a. — Yeni yıl münasebetiyle neşredilen uzun "Nişan ve asalet" listesi, geçen yılın ve bilhassa eylûl ayının siyasî ve beynelmilel hâdiselerini açık bir surette aksettirmektedir.

Lort Runsiman'a Çekoslovakya'da refakat etmiş olan B. Ashton Watkin ile B. Çemberleyn'e Almanya'da refakat etmiş olan B. Strang yüksek nişanlar almışlardır.

Hariciye müsteşarı Sir Alexander Cadogan'a Saint-Michel nişanı ve Berlin büyük elçisi Neville Henderson'da Saint - Georges nişanı ile taltif edilmişlerdir.

Çekoslovakya'daki ingiliz orta elçisine de yüksek nişan verilmiştir.

Hariciye müsteşarı B. Butler ve ticaret müsteşarı B. Crookshank devlet konseyyesi tayin edilmişlerdir.

Asalet ünvanı alan politikacılar arasında, uzun müddet kabine sekreterliği yapmış olan B. Maurice Hankey, imparatorluk müdafaa komitesi sekreteri Lort Rothermere ile müteveffa Lort Northclife'in kardeşi olan Cecil Warmsworth göze çarpmaktadır.

İnhisarlar varidatı

Müskirat, tütün, tuz ve barut inhisarlarının varidatı bu maddelerin istihlâkiyle mütenasip olarak her sene biraz daha artmaktadır. Aldığımız malûmata göre Gümrük ve İnhisarlar vekâletinin bu maddelerden 1938 malî yılının ilk altı ayında elde ettiği safî varidat tahminen 22 buçuk milyon lirayı bulmuştur.

İstanbul'da nümune sığınak

İstanbul sıhat ve içtimaî muavenet müdürlüğü binasında zehirli gaz ve hava hücûmlarından korunma için nümune bir sığınak yapılmıştır.

Ankara Borsası

2 İkincikânun 1939 fiyatları

ÇEKLER

	Açılış F.	Kapanış F.
Londra	5.85	5.85
Nevyork	126.0975	126.0975
Paris	3.31	3.31
Milâno	6.6375	6.6375
Cenevre	28.4475	28.4475
Amsterdam	68.6325	68.6325
Berlin	50.6275	50.6275
Brüksel	21.245	21.245
Atina	1.0675	1.0675
Sofya	1.54	1.54
Prag	4.3225	4.3225
Madrid	5.85	5.85
Varşova	23.76	23.76
Budapeşte	24.8925	24.8925
Bükreş	0.895	0.895
Belgrad	2.80	2.80
Yokohama	34.1525	34.1525
Stokholm	30.1275	30.1275
Moskova	23.7575	23.7575

ESHAM VE TAHVİLAT

Anadolu Demir Yolları I. ve II.	40.80	40.80

Köyün en ihtiyarı Gülsüm ve gelini temiz döşenmiş odalarında iğ eğiriyorlar.

Göçmenlerle beraber...

Sincanköy'de

Romanya'dan gelen ırkdaşlarımız yeni bir hayat yaratıyorlar

I.

Sevimli ve neşeli Gülsüm öküzlerini evine götürüyor

Sincanköy deyince, bundan sonra aklınıza, harap, çamurlu ve çarpuk çurpuk evli bir köy karikatürü yerine, insanın içine ferahlık, açıklık, sevimlilik veren yeni, güzel ve modern bir köy gelecek...

Bugün için yeni Sincanköy'ünde, badanası daha bitmemiş evlerin iğretiliği hissolunmuyor değil, ancak bu köyün bir haftalık sahipleri teminat veriyorlar:

— Bahara köyümüzü cennete çevireceğiz, o zaman buyurunuz, diye içlerindeki yapmak, yeşertmek ve güzelleştirmek arzularını kendi samimî ifadeleriyle anlatıyorlar. Orada biz, elbirliğiyle çalışmanın ne demek olduğunu, benimsiyerek ve severek akıtılan emeklerin ne kuvetli filizler vermeğe kadir olduğunu öğrendik.

Sincan köprüsünün sağında, ve yolun hemen altında eski köy, senelerdenberi İstanbul - Ankara yolcularının iğne gibi gözlerine batan, yazları tozdan, kışları çamurdan sokakları görünmez olan mahut Sincanköy'ü, üstüne kuma gelen kadınların kıskanç ve hasut donukluğiyle duruyor; biraz arkasında hafif ve tatlı mayiller üstüne serpilmiş yeni yeni evlere gıpta ile bakan bir hali var.

Yazan:
Kemal Zeki GENCOSMAN

Köprünün biraz ilerisinde otomobilden inmeğe mecbur olduk. Biraz daha gitsek saplanacaktık. Önümüzde iki yüz metre kadar yol vardı. Yürümek mümkün fakat güçtü.

Ne güzel, ne sevimli çocuklar; iki kardeş...

Darda kalanların yardımcısı çoktur, derler. Oyle oldu. Karşıdan, yumuşak otların üstünden bize doğru bir araba geliyordu. Yabancı olduğumuzu hisseder etmez, bizden evel o yakınlık gösterdi:

— Hoj geldiniz,

İçimizde Sincanköy'ünün bir haftalık sahiplerini tâ yerlerinden, Romanya'daki köylerinden tanıyan bir mebus vardı.

— Yenilerden ,dedi, arabasından istifade edelim.

Fakat biz teklif etmeden evel, o, Hüseyin Çeken iki camızın gıcırdata gıcırtada sürttüğü ince uzun ve yüksek arabasını hizmete arzetti:

— Eğer küye gitmek isterseniz buyurun, dedi, ben götüreyim sizi..

— Zahmet etme canım, ne lüzum var gideriz biz, demiye vakit kalmadan çevik bir hareketle yere atladı. Ve israr etti.

— Kusura bakmayın, daha kendimizi bulamadık da... Fakat rahattır arabamız, diye ve özür diler bir halle âdeta zorla bizi arabasına yerleştirdi. Arabanın iki divarı boyunca dizildik. Çamurlu yoldan sonra uzun bir çimenlik geçildi. Konuşuyoruz:

— Ne zaman geldiniz?

— Geçen perşembe...

— Rahat mısınız bari ?

Tuhaf tuhaf yüzümüze baktı.

Adetâ:

— Böyle sual mi sorulur, elbette rahatız, der gibi bir hali vardı. Fakat sualimizi cevapsız bırakmadı. Mutmain ve mesut bir yüzü vardı Hüseyin'in...

— Çok iyiyiz, çok rahatız beyim, dedi. Bin şükür...

— Nereye gidiyordun sen?

Küçük, ince sopasiyle köprünün öte yanından bir yer işaret etti;

— Dün avşam, dedi, orada tuğla hazırlayıvedik, şimdi onları taşımağa gidiyordum. Evin arkasındaki ahırın divarlarını örecektim de...

Sincanlılar evlerinin önüne çiçeklik yapıyorlar

Ocaklardan tuğla taşıyorlar, evlerinin eksiklerini tamamlamak için...

İşlerini aralarında öyle güzel taksim etmişler ki...

Aralarında birkaç saat kaldıktan, erkeği, kadını ve çocuklariyle uzun uzadıya konuştuktan dertleştikten sonra daha iyi anladım ki Romanya'dan gelen kardeşlerimiz Ankara'nın bu otuz otuz beş kilometre yakınındaki yeni köyceğizlerinde uzun bir hasretin ateşini dindiriyor ve sızısını unutmaya çalışıyorlar.

Bunlar bizden, bizim kanımızdan insanlar... Neye yalan söyliyeyim. Bir gece vel bana:

— Yarın bir göçmen köyüne gideceksin, denildiği zaman içimde uyanan hisler, onların içinde bulunduğumuz dakikada duyduklarımdan epeyce başka idi.

— Kimbilir, diyordum, biribirimizin dillerimizden anlıyabilecek miyiz? Onlar Romanya'da doğmuş, orada büyümüşler.. Daha geleli birkaç gün olmuş. Orada kendi aralarında türkçe konuşurlarmış ama..

Ve içlerine gidinciye kadar bu hislerle doluydum. Fakat daha ilk temaslarımızda gördüm ve anladım ki çok, ama çok yanılmışım.

Bundan birkaç ay evel Bükreş'te Hamdullah Suphi'yi dinlemiştim. Güzel, tatlı ve heyecanlı konuşuyordu:

— Burada birakç gün kalmalıydınız ve ben sizi türk köylerinde dolaştırmalıydım, diyordu. Hakikatiniz ki türk ırkından olan, türk kanını taşıyan bir insan millî kültürünün zerresini kaybetmiyor.

Hatip, sefarethanede kendi eliyle döşediği şark salonunu gezdirirken ilâve etmişti:

— Yedi senedenberi buradayım, Türklerin oturdukları köyleri teker teker dolaştım. Hemen hepsiyle konuştum diyebilirim. İhtiyaçlarını dinlemiş bir adam sıfatiyle konuşuyorum.

Hamdullah Suphi o gün, dost Romanya'nın Romanya'daki türkler hakkında takip ettiği çok müsamahakâr politikadan da sitayişle bahsetmişti. Aramızda yapılan mübadele mukavelesini de anlatmış:

— Bir gün, demişti, hep Türkiye'ye, kendi vatanlarına kavuşmuş olacaklar. Kuvetli Türkiye, yabancı ülkelerdeki türk ekalliyetlerinin istikballerini değiştirecek, daha doğrusu kurtaracaktır.

O gün, ateşli hatibi dinliyen birkaç türk çocuğu türk elçiliğinden çok samimî intibalarla ayrılmıştık. Ve birkaç gün Romanya'da kalıp da vatandaşlarımızı kendi yuvalarında görmemiş olmanın hüznünü duyduk.

Fakat onlardan bir kısmını bizim dili konuşan, bizim gibi duyan birçok yurttaşlarımızı evlerinde değil fakat işleri başında görmüştük. Nerede biliyor musunuz, Köstence ile Bükreş arasındaki iskele ve istasyonlarda.. Ve ne olarak biliyor musunuz? Hamal olarak..

Eza duymadan diyemiyeceğim. Çünkü bu vatandaşların dedeleri asırlarca buralarda at üstünde dolaşmışlardır.

Onlar, şimdi yavaş yavaş ve azar azar içimize geliyorlar. Topraklarına kavuşuyor, topraklarında işliyorlar. Hakikî vatanlarının efendisi olarak..

Gerek Bükreş elçimizin, tamamen hususî mahiyette ve bir konuşma sırasında bize verdiği malûmattan ve gerekse kısa da olsa Romanya'da kaldığımız günler içinde edindiğimiz bilgilerden şunu anladık ki, Romanya'daki türkler hiç bir tazyika maruz değidirler. Zaman zaman ve başka yerlerin ismiyle müterafik olarak kulaklarımıza kadar akseden sistematik türk düşmanlığı burada yoktur. Yalnız bu kadar da değil.. Romanya'da biz türk dostluğiyle muhattık.

Lâf lâfı açar, derler. Doğru... Bakın Sincanköy'ündeki Hüseyin Çeker'den, tâ Bükreş'e izzim... Çünkü Ankara'mızın yakın komşuları olan 393 vatandaşımız bize dost olan o memleketten kaçarak veya kovularak değil, aramızdaki anlaşma hükümlerine uyarak gelmişlerdir.

Biz, sevdiğimizi sever, gördüğümüz iyiliği unutmayız. Ruhan ve ırkan böyle insanlarız.

Sincanlılar bizi, gönülden karşıladılar. Mübadele komisyonunda mühim bir vazifesi olan ve Sincan'a yerleşen vatandaşların içinde tanıdıkları bulunan mebusumuz:

— Mahmut nerede Mahmut? diye sordu.

14-15 yaşlarında güzel yüzlü, zeki bakışlı bir delikanlı gösterdiler:

— Mahmut'un oğlu bu, efendim, dediler.

Mahmut'un oğlu babasına haykırdı. (Yeni Sincanlılar çağırmağa haykırma diyorlar) Mahmut geldi sil mânasında kullandıkları kelime ile — delegat'ıdır. Köy hakkında bütün öğrenmek istediklerimizi Mahmut'tan alacak, onunla birlikte dolaşacaktık.

Mahmut :

— Buyurun, hele bir kahvemizi için de, dedi, sonra birlikte köyü dolaşırız.

Kapısında 7 numarası bulunan eve girdik. Burası köyün bürosudur.

Bayan Gülsüm gözlerini yumdu, çenelerini biribirine geçirdi

Yüzünden sıhat fışkıran bir türk kızı, öküzünün başında

Güzel, sevimli, zeki iki türk çocuğu evlerinin önünde iş görüyorla

RESMÎ İLÂNLAR

Millî Müdafaa Bakanlığı

İki öğretmen alınacâk

M. M. V. Hava Müsteşarlığından:

1 — Eskişehir hava okulunda öğretmenlik yapmak üzere üniversitenin fizik ve riyaziye kısımlarından iyi derecede mezun iki öğretmen alınacaktır.

Taliplerin: Askerlik ödevlerini yapmış olmaları ve yabancı kadın ile evli olmamaları ve her hangi bir suretle mahkûm olmamış bulunmaları ve sağlık durumlarının öğretmenlik yapmalarına mâni olmıyacak şekilde yerinde olması ve her hangi bir vekâlete karşı mecburî hizmetlerinin mevcut olmaması şarttır.

Verilecek ücret: Yapılacak müsabaka imtihanı neticesine ve şimdiye kadar geçen devlet hizmet müddetlerine ve ellerindeki vesaika göre tespit edilmek üzere (108:165) lira arasındadır.

Taliplerin ellerindeki vesikalariyle İstanbul'da Yeşilköy'de hava aktarma ambarı müdürlüğüne Ankara'da M. M. Vekâleti hava müsteşarlığı zat işleri şubesine, İzmir'de tayyare alayı komutanlığına ve Eskişehir'de hava okulları komutanlığına 12. 1. 939 perşembe günü akşamına kadar müracaat etmeleri ve bu tarihten sonra vaki olacak müracaatların nazarı itibare alınmıyacağı, müsabaka imtihanının gene bu yerlerde 14. 1. 939 cumartesi günü saat onda yapılacağı ilân olunur. (5311) 10001

Gaz idrofil alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Hepsine tahmin edilen fiyatı elli bin beş yüz lira olan bir milyon beş yüz bin metre gaz idrofil 22 şubat 939 çarşamba günü saat 15 de kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır.

2 — İlk teminat 3775 lira olup şartnamesi 253 kuruşa M. M. Vekâleti satınalma Ko. dan alınır.

3 — Teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını eksiltme saatinden behemahal bir saat eveline kadar Ankarada M. M. V. satın alma Ko. na vermeleri (5350) 10028

Erat eğer takımları alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 145.000 yüz kırk beş bin liralık ahşap iskeletli ve 145.000 yüz kırk beş bin liralık çelik iskeletli erat eğer takımları ayrı ayrı kapalı zarfla eksiltmiye konmuştur.

2 — Ahşap iskeletli eğer takımlarının beheri 92 doksan iki lira çelik iskeletli eğer takımlarının beherine 107 yüz yedi lira fiyat tahmin edilmiştir.

3 — Her partinin ilk teminatı 8500 lira olup şartnameler 750 şer kuruş mukabilinde komisyondan alınır.

4 — Ahşap iskeletli eğer takımlarının ihalesi 19-1-939 perşembe günü saat 11 de ve çelik iskeletli eğer takımlarının ihalesi de aynı gün saat 11,30 dadır .

5 — Eksiltmiye gireceklerin kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2, 3 maddelerinde yazılı belgelerle birlikte ihale saatından behemahal bir saat eveline kadar zarflarını M. M. V. satınalma komisyonuna vermeleri.
(5354) 10029

Ankara Levazım Amirliği

13500 Kilo sade yağı alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Elâzığ merkezi ihtiyacı için 13500 kilo sade yağı K. zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Tahmin bedeli lira olup muvakat teminatı 1012 lira 50 kuruştur.

3 — Eksiltmesi 16. 1. 939 pazartesi günü saat 11 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerinde istenilen belgelerle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Elâzığ satın alma komisyonuna vermeleri (5305) 9591

Bir tavla yaptırılacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Müstahkem mevki ihtiyacı için yapılacak bir tavla kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhalesi 16-1-939 pazartesi günü saat 16 da müstahkem mevki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Yaptırılacak tavlanın keşif bedeli 19038 lira 38 kuruş olup muvakkat teminatı 2310 liradır.

4—Bu inşaata ait hususî ve fennî şartnameleri ve plânları Ankara ve İstanbul levazım âmirlikleri satın alma komisyonlariyle Çanakkale müstahkem mevki satın alma komisyonunda görülebilir.

5 — İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla bu bina işini müteahhidin ve mühendisinin muvaffakiyetle yapmış olduklarına dair vesika ve nafıa vekâletinin ehliyet ve müteahhitlik vesikalariyle teminatı muvakkatalarının veya banka mektuplariyle beraber teklif mektuplarının havi kapalı ve mühürlü olan zarflar ihale günü olan 16-1-939 parzartesi günü saat 15 e kadar MST. MV. satın alma komisyonuna makbuz mukabilinde tes lim edilir.
(5318) 9596

Pirinç alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

Kırklareli tümen birliklerinin 938 senesi ihtiyacı için 70,000 kilo pilavlık pirinç talip zuhur etmediğinden ve evelce verilen 22 kuruş 74 santim fiyat makamca pahalı görüldüğünden mezkûr pirinç yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Beher kilosunun muhammen bedeli 25 kuruş olup ilk teminatı 1312 lira 50 kuruştur. İhalesi 23-1-939 pazartesi günü saat 15 tedir. İstekliler şartnamesini her gün tümen satınalma komisyonunda görebilirler.

Taliplerin kanunun 2,3 maddelerindeki vesaik ile teminat mektuplarını havi zarflarını belli gün ve saatten en az bir saat eveline kadar tümen satınalma komisyonuna verme- [illegible] (8) 10024

2 Pavyon yaptırılacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Kilis alayı ihtiyacı için yapılacak olan iki pavyon 15-11-938 ve 19-12-938 günlerinde kapalı zarfla yapılan her iki münakasada talip çıkmadığından pazarlıkla yapılacaktır.

2 — Pazarlık 28-12-938 den 28-1-939 gününe kadardır.

3 — Keşif bedeli 76238 lira 51 kuruştur.

4 — Şartname evsaf ve model plânlarını görmek istiyenler İstanbul ve Ankara levazım âmirlikleriyle Antep, Adana, Islâhiye, Kayseri, Niğde ve Kilis'teki alay Sa. Al. komisyonlarında görebilirler.

5 — Taliplerin mühendis ve mimar olmaları olmadıkları takdirde aynı evsafı haiz bir mütehassısın inşaatın sonuna kadar daimı olarak iş başında bulunmaları ve noterlikten musaddak bir teahhüt kâğıdı ile temin etmeleri ve asgarî 76000 liralık inşaat işlerini yapabilecek vesaikle beraber alay Sa. Al. Ko. na her gün müracaat etmeleri.

6 — Muvakkat teminat 5717 lira 85 kuruştur.

7 — Tediye kor muhasebesince müteahhit veya vekiline yapılacaktır.

8 — Son istihkak muvakkat kabul raporu ile verilecektir. (9) 10035

Tercüman ve Dil öğretmenliği imtihanı

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Hava okullarına alınacak ingilizce tercüman ve dil öğretmenlerinin bu baptaki müracaatlarının 7-1-939 tarihine kadar kabul edileceğini ve imtihanlarının 9-1-939 tarihinde eski ilânda bildirilen yerlerde yapılacağı ilân olunur. (10) 10036

Yulaf alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — Dörtyol askerî birlikler hayvanatı ihtiyacı için 640,000 kilo yulaf K. zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli 29440 lira olup muvakkat teminatı 2208 liradır.

3 — Eksiltmesi 25-1-939 çarşamba günü saat 15 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinde teminat ve teklif mektuplarını komisyona vermeleri. (11) 10037

İç İşler Bakanlığı

Regülâtör kapağı münakasası

Nafıa Vekâletinden :

9 şubat 939 perşembe günü saat 15 de Ankara'da Nafıa Vekâleti binası içinde Malzeme Müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 13.000 lira muhammen bedelli 5 adet regülatör kapağının kapalı zarf usuliyle eksiltmesi yapılacaktır.

Ekisltme şartnamesi ve teferrüatı parasız olarak vekâletler malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat (975) liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını, muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı kanunî vesaik ile birlikte aynı gün saat 14 e kadar mezkûr komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (5221) 9414

Askerî Fabrikalar

2 Ton grafit ihalesi

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli 1300 lira olan 2 ton grafit askerî fabrikalar umum müdürlüğü merkez satın alma komisyonunca 14.2.939 salı günü saat 14 te açık eksiltme ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (97) lira (50) kuruş ve 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (5261) 9550

Ateşçi ustası alınacaktır

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden :

Kırıkkale fabrikalarımızda yevmiye ile istihdam edilmek üzere iki mütehassıs ateşçi ustası alınacaktır. Emekli deniz makina subaylarından veya ticareti bahriye makina mektebinden neşet ve türk donanmasında ihtiyat subaylığını ifa ve ikmal etmiş ve liman dairesinden ehliyet şahadetnamesi almış olanlar tercih edilecektir.

Talip olanların istenilen vesikalarla umum müdürlüğe müracaatları.
(5328) 10025

Demiryolları

Çam kerestesi alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 18551,8 lira olan 403,3 M³ çam kereste kapalı zarf göknar usuliyle 14-1-939 cumartesi günü saat 11 de Sirkecide 9 işletme binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek istiyenlerin % 7,5 teminat ve diğer nizamî vesikalarını ihtiva edecek olan kapalı zarflarını aynı gün saat 10 a kadar komisyona vermeleri lâzımdır. Şartnameler parasız olarak komisyondan dağıtılmaktadır.
(9460-5330) 9616

Petral vinç alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 70.000 lira olan 2 adet petral vinç 17. 2. 1939 cuma günü saat 15,15 de kapalı zarf usuliyle Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 4750 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,15 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 350 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (5336) 10023

Cer müfettişleri alınacak

D. D. Yolları Umum Müdürlüğünden :

İran transit yolunda cer servisine nezaret ve cer müfettişiliği vazifesini ifa etmek üzere motör işlerinde çalışmış tamir ve bakım hususunda tecrübeli ya memleketimizde yahut yabancı bir memlekette mühendislik diploması almış veyahut motör işleri ile alâkalı bir sahada tahsil görmüş kimselerin diploma bonservislerinin şimdilik birer tasdiksiz sureti tercümeihal ve kart postal büyüklüğünde bir boy fotoğraflariyle 20-1-1939 tarihine kadar Develet demiryolları umum müdürlüğü cer reisliğine müracaatları ilân olunur. (5358) 10030

Jandarma

Portatif çadır alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Ankara Satın Alma Komisyonundan:

1 — Bir takımına altı buçuk lira kıymet biçilen vasıf ve örneğine uygun bir portatif çadır 20. 1. 939 cuma günü saat on buçukta kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi parasız komisyonumuzdan alınabilecek bu eksiltmeye girmek istiyenlerin 487 lira elli kuruşluk teminat mektup veya makbuzunu ve şartnamede yazılı belgeleri muhtevi teklif mektuplarını belli gün saat dokuz buçuğa kadar komisyona vermiş olmaları. (5334) 10026

Ekonomi Bakanlığı

Muhtelif âlet vesaire alınacak

İktısat Vekâletinden:

Vekâletimiz için Ticaret Umum Müdürlüğü ihracat kontrolörlükleri için (Louis Schopper) marka (9) adet hektolitre aleti, (6) adet Etüv aleti, (3) adet kalbur makinesi ve (3) adet hassas terazi satın alınacağından 22-12-938 tarihinden itibaren on beş gün müddetle eksiltmeye konulmuştur.

1 — Bu aletlerin muhammen bedeli (3114) üçyüç on dört lira olup muvakkat teminat parası (233) lira (55) kuruştur.

2 — Açık eksiltme 9-1-939 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat onda vekâlet levazım müdürlüğünde yapılacaktır.

3 — Taliplerin şartnameyi görmek ve teminat paralarını yatırmak üzere Ankarada levazım müdürlüğüne ve İstanbulda iktisat vekâleti ihracat kontrolörlüğüne müracaatları ilân olunur.
(5244) 9507

Mahkemeler

Karaman Hukuk Hâkimliğinden:

Karaman'ın Başkışla K. den Durmuş Kaya karısı ve Mehmet kızı Hatice tarafından aynı K. den olup Adana millî mensucat fabrikasında müstahdem Hüseyin oğlu Durmuş Kaya aleyhine Karaman asliye hukuk mahkemesine açılan boşanma dâvasının icra kılınan muhakemesinde:

Müddealeyhin ikametgâhı meçhul bulunması yüzünden namına tebligat yapılamadığı cihetle H. U. M. K. 143 üncü maddesi hükmüne tevfikan ilânen tebliğat icrasına karar verilmiş bermucibi karar müddealeyhin duruşma günü olan 7-2-939 tarihli salı günü Karaman mahkemesinde hazır bulunması tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (1) 10031

C. H. Partisi

İnşaat münakasası

C. H. P. Aydın İlyönkurul Başkanlığından :

Eksiltmeye konulan iş: Aydın park karşısındaki binanın tadilen ikmal inşaatıdır.

Bedeli keşfi: 14164 lira 83 kuruştur.

Bu işe ait evrak: Eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, nafıa işleri genel şartnamesi keşif hulâsası, projesi dosyası.

Bu evraklar belediye fen işleri müdürlüğünde veya parti bürosunda görülebilir.

Bu işin ihalesi 12 ikincikânun 939 perşembe günü saat 17 de kapalı zarf usuliyle Aydın Parti İlyönkurul başkanlığında yapılacaktır.

Eksiltmeye girebilmek için taliplerin % 7,5 muvakkat teminat vermeleri ve müteahhitlik vesikası ibraz eylemeleri şarttır.

Teklif mektupları ihale saatinden bir saat eveline kadar ilyönkurul başkanlığına tevdi edilmiş olmalıdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. 9554

Fakülteler

Elbise yaptırılacak

Ankara Hukuk Fakültesinden:

Leyli talebe için 170-180 ve hademeler için 25 takım elbise yaptırılacaktır. Talebe elbisesinin muhammen bedeli (4950) lira ve muvakkat teminatı (371) lira (25) kuruştur. Hademe elbisesinin muhammen fiyatı (625) lira ve muvakkat teminatı (46) lira (88) kuruştur. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için 13-1-1939 cuma günü saat 11.30 da fakülteye müracaatları. 5316

Ankara Belediyesi

Fotoğraf alât ve edevat alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Mezbaha lâboratuvar odası için alınacak fotoğraf ve âlat ve edevatı on beş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (675) liradır.

3 — Muvakkat teminatı (50,63) liradır.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 17. 1. 939 salı günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları. (5334) 9619

Vilâyetler

27 adet otobüs ve trambüs alınacak

İzmir Belediyesinden :

1 — Satın alınacak 15 adet 4 silindirli ve tam dizel motörlü 26 kişilik oturma yerli ve şehir içi yollarında çalışan tiplerden olmak üzere beheri 8500 lira bedeli muhammenli komple trambüs.

2 — Satın alınacak 10 adet 4 silindirli ve tam dizel motörlü 24 kişilik oturma yerli ve şehir içi yollarında çalışan tiplerden olmak üzere beheri 6250 lira bedeli muhammenli komple otobüs.

3 — Satın alınacak 1 adet 6 silindirli ve tam dizel mtörlü 40 kişilik oturma yerli şehir içi ve dışında çalışacak tipte olmak üzere 13600 lira bedeli muhammenli komple turist trambüsü.

4 — Satın alınacak 1 adet 6 silindirli ve tam dizel motörlü 32 kişilik oturma yerli ve on beş kişilik ayrı sahanlıklı şehir içi yollarında çalışan tipten olmak üzere 12900 lira bedeli muhammenli komple büyük trambüs ki ceman 27 adet otobüs ve trambüs mevcut proje ve şartnamesine göre 1.12.938 tarihinden itibaren 45 gün müddetle kapalı zarflı eksiltme konulmuştur.

5 — Gümrük, muamele, belediye, tahliye, kordon, istihlâk, resim ve ücretleri belediyeye ait olmak üzere ve belediye otobüs garajında teslim edilmek kayıt ve şartiyle heyeti umumiyesinin muhammen bedeli (216500) liradır.

6 — Mali ve fennî şartnameleri, posta bedeli hariç 10 lira 83 kuruş bedel mukabilinde otobüs işletme müdürlüğünden tedarik edilir. Taşradan istiyenler şartname ve posta ücretini peşinen göndermelidirler.

7 — Kapalı zarfla ihalesi 17.1.939 salı günü saat 16 da belediye daimî encümeninde yapılacaktır.

8 — Heyeti umumiyesinin muvakkat teminat mikdarı 12075 liradır.

9 — Nakden verilecek teminat akçesi ihale tarihinden asgarî bir gün evel belediyeden alınacak fiş mukabilinde iş bankasına yatırılacaktır.

10 — Teklif yapacak firmanın otobüsler hakkındaki şartnamede yazılı maddelerle birlikte bilûmum kataloğ ve teknik resimlerle plân ve izahnameleri ve parça kataloğunun ve fiat listelerini vermesi mecburidir.

11 — Eksiltmeye iştirâk edecekler 2490 sayılı kanunun tarifi dairesinde hazırlanmış teklif mektuplarını ihale tarihi olan 17.1.939 salı günü azamî saat 15 e kadar belediye daimî encümen reisliğine vermelidirler.
(4259/4968) 8933

Kiralık binalar

İzmir Belediyesinden :

Basmahane civarında 9 eylül meydanında cephe alan 33,36 sayılı adalar üzerinde inşa edilmekte olan belediye garaj santral binasının mütemmimatından olarak mevcut projesine ve icar şartnamesine merbut listedeki tarifatı veçhile yeniden yaptırılacak binalar (10) sene müddetle icara verilecektir.

Ve 20-12-938 tarihinden itibaren 15 gün müddetle ve kapalı zarfla arttırmaya çıkarılmıştır. Takım halinde icar edilecek bu binaların 10 senelik icarının muhammen bedeli elli bin lira olup bu para peşinen alınacaktır. Müzayedeye iştirak için muvakkat teminat miktarı 3750 liradır. Yaptırılacak binaların projelerini görmek isteyenler belediye baş mühendisliğine, icar şartnamesini görmek isteyenler de belediye başkâtipliğine müracaat ederler. Taşradan isteyenler proje ve icar şartnamesinin 250 kuruş bedelini ve posta ücretini göndermelidirler. Kapalı zarfla ihalesi 6-1-939 cuma günü saat 16 da Belediye encümeninde yapılacaktır. İştirak edecekler 2490 sayılı kanunun tarifi dairesinde hazırlanmış teklif mektuplarını ihale tarihi olan 6-1-939 cuma günü azamî saat 15 e kadar encümen reisliğine vermelidirler. (4437-5213) 9410

Belediye zabıta memuru alınacak

Zonguldak Belediyesinden :

60 lira ücretli münhal belediye zabıta memurluklarına polis kayıt ve kabulü hakkındaki şeraitle memur alınacaktır.

İsteklilerin 15-1-939 tarihine kadar fotoğraflı vesaiki ile Zonguldak belediye riyasetine müracaatları ilân olunur. (2) 10032

Un alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

Erzurum askerî satınalma komisyonunun aşağıda cins, mikdarları, muhammen bedeli, teminatı ve ihale günü yazılı unlar kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İsteklilerin teklif mektupları işbu saatlerden birer saat evel komisyon başkanlığına vermiş veya posta ile göndermiş bulunacaktır. Şartnameler her gün komisyonda görülebilir. (7)

Mahalli	Cinsi	Miktarı Kilo	Muham. B. Lr. Kr.	Temi. Lr. Kr.	İhale T. Günü	Saati
Kars	un	400,000	52000 00	3850	19-1-939 perş.	15
Ardıhan	„	140,000	21000 00	1575	„ „	10
Şahnalar	„	60,000	8400 00	630	„ „	11

10033

Palto alınacak

İnşaat Usta Okulu Direktörlüğünden :

Cinsi	Miktarı	Fiyatı	Tutarı	Muvakkat teminatı
Palto	150	1275	1912,5	143 44

1. — Yukarda adı miktarı, muhammen fiyatı, tutarı ve muvakkat teminatı yazılı bir kalem giyim eşyası açık eksiltme suretiyle taliplerine ihale edilecektir.

2. — İhale ikinci kânun 939 beşinci perşembe günü saat onda, Ankarada okullar sağışmanlığında toplanacak, okullar komisyonu tarafından yapılacaktır.

3. — Taliplerin ihale saatinden evvel teminat akçelerini yatırmış olmaları lâzımdır.

4. — Talipler bu bir kalem giyim eşyasına ait şartname ve nümunesini her gün inşaat usta okuluna baş vurarak görebilirler. (5164) 9319

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 262
Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında Kumbaralı ve ihbarsız Tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	„	500	„	2.000	„
4	„	250	„	1.000	„
40	„	100	„	4.000	„
100	„	50	„	5.000	„
120	„	40	„	4.800	„
160	„	20	„	3.200	„

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Çelik, Krom, mobilya atölyesi

Bilumum nikel krom ve bronz işleri

Almanyadan getirdiğim sipesyal çelik borularla Viyana'da FAN HAVZER. galvano teknik fabrikasından getirttiğim hususî nikel ve krom tesisatiyle en modern KROME ÇELİK mobilye imaline başladım. Hususî kataloglar ve yapılmış nümuneleri atölyemde görülür.

Bankalar caddesi Çiçinyurtsokak No. 11 9299

100 Takım elbise yaptırılacak

Ankara Bölge Sanat Okulu Direktörlüğünden :

Okulumuz talebeleri için mikdar ve fiyatları aşağıda yazılı 100 takım elbise açık eksiltme suretiyle yaptırılacaktır.

Şartname ve nümuneleri görmek istiyenler her gün okul Direktörlüğüne gelmeleri ve eksiltmeye gireceklerin de 154 lira tutan muvakkat teminatlariyle ve kanununun icabettirdiği belgelerle birlikte 11-1-1939 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 15 te Okullar Sağışmanlığında toplanacak olan Alım Satım Komisyonunda hazır bulunmaları. (5262) 9481

Cinsi	Miktarı	Fiyatı	Tutarı
Lâcivert elbise	30 takım	21.50	645 Lira
Gri elbise	70 „	20.00	1400 „

TÜRK HAVA KURUMU

26 cı - Tertip

BÜYÜK PİYANGOSU

Üçüncü keşide 11 Sonkânun 939 dadır

Büyük ikramiye 50.000 liradır.

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirâk etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mesut ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz...

Tacirlerin nazarı dikkatine

Ankara Ticaret ve Sanayi Odası Riyasetinden:

Ticaret ve Sanayi Odasında kayıtlı tacirlerin her sene ücreti kaydiyeyi tesviye ederek tecdidi kayıt yaptırmaları ahkâmı kanuniye iktizasındandır Kayıt muamelesine 1-1-939 tarihinden itibaren başlanmış bulunduğundan alâkadarların kanunî müddet zarfında odaya müracaatla kayıt muamelelerini ifa ettirmeleri lüzumu ilân olunur. 26

VİLLÂ, APARTMAN, MAĞAZA

yaptırmak istiyenler için şimdi Proje, plân mevsimidir

Zamanın her türlü konforunu haiz ve imar kavaidine uygun avan projeleri, inşaat plânları, betonarme hesap ve resimleri, her türlü inşaat detayları, sıhatli keşifler, inşaat kontrolluğu ciddî her keseyi tatmin edecek fiatlar.

Y. Mimar Reşad Akıncılar

Yenişehir Atatürk Bulvarı
Karadeniz Ap. 35

Oska'da arslan avlayın

Mağazamızdaki "Arslan kaçtı„ resimlerinin nerede ve ne kadar olduğunu bilenlere 20 - 100 Kr. luk hediye verilir.

OSKA:
Anafartalar ; 66 - Atatürk Bulvar. 58 - Koyunpazarı 78.

T. İŞ BANKASI 1939

Küçük carî hesaplar ikramiye plânı

32.000 Lira mükâfat

Kuralar: 1 Şubat, 1 Mayıs, 26 Ağustos, 1 Eylül, 1 İkinciteşrin tarihlerinde çekilecektir

İKRAMİYELER:

1	Adet	2000	Liralık	= 2.000	Lira
5	„	1000	„	= 5.000	„
8	„	500	„	= 4.000	„
16	„	250	„	= 4.000	„
60	„	100	„	= 6.000	„
95	„	50	„	= 4.750	„
250	„	25	„	= 6.250	„
435				32.000	„

T. İŞ Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Cebeci hastanesi

Cilt, saç, zührevî hastalıkları mütehassısı

Dr. Kemal Arıcan

Berlin kliniğinden mezun
Belediye sırası Emek Apt.
(3-7) e kadar 9492

PEŞİN ve TAKSİTLE
ODUN - KÖMÜR
İstasyon silo karşısında
Yeni yakacak pazarı
Telefon: 1475 9564

Çıra

Toptan 4 perakende 5 kuruşa
İstasyon silo karşısında
YENİ YAKACAK PAZARINDA
Telefon: 1475 8

Daktilo kursu

54 üncü devresine sonkânunun ilk haftasında başlıyacaktır Mezunlara 2 ayda diploma verilir Dersler kış kurları münasebetiyle sabah 8 den akşam 10 a kadar devam edecektir. Talebenin istediği saat kabul edilir. Memurlar Kooperatifi üzerinde kat I Tl: 3714

ULUS — 19. uncu yıl. — No: 6259
İmtiyaz sahibi
Nurettin Kâmil SUNER
Umumî Neşriyatı İdare Eden Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
ULUS Basımevi **ANKARA**
Matbaa Müdürü: Ali Rıza BASKAN

Dekovil rayı alınacaktır

2000 metre uzunluğunda ray ve 15 - 16 arabası alınacaktır 2791 - 3300 telefona müracaat edilmesi. 9577

İstanbul Haydarpaşa hastanesi sabık göz mütehassısı ve Gülhane hastanesi sabık göz baş muavini

Göz Doktoru
SITKI FIRAT

Muayenehanesini Samsun'dan Ankara'ya nakletmiştir. Muayene: Sabah 9 dan 19 a kadar
Belediye sırası. Talas Ap. kat: 1

KÜÇÜK İLÂNLAR

Kiralık:

Kiralık — Ucuz kalorifer vebolit ve sair tesisatlı apartman dairesi ayrı konforlu odalar Demirtepe Emek apartmanına mracaat Tel: 3295 9391

Bir Bayana kiralık oda — Aile yanında Bakanlıklar karşısı bulvarı görür 1 oda kiralıktır. Müracaat Nuri Tel: 3921 9504

Kiralık — Mobilyalı, mobilyasız, aile içinde, bir oda kiralıkteır. Yenişehir, Karanfil sok. 15 A. 9575

Kiralık oda — Aile içinde güzel rahat bir oda bir bay veya bayan için Işıklar caddesi Meçhul asker sokak Cevat bey apartmanı No: 1 Kat 1 9585

Çok ucuz kiralık ev — Her türlü konforlu kullanışlı 3 oda, banyo, mutbak. Y. Şehir Yiğit koşun sokak No 12 9629

Kiralık — Bay, bayan için möbleli möblesiz. Oda kalorifer, sıcak su, tam konfor. Y. Şehir Menekşe sokak Göknil Ap. No. 3 9641

Kiralık — Kavaklıdere Güven evlerinden asfalt üzerinde yedi odalı müşamba döşeli telefonlu bir numaralı ev 3719 telefona müracaat. 9

Kiralık — Mobilyalı konforlu kaloriferli 1 oda, alman ailesi nezdindedir. Kooperatif arkası Ali Nazmi Ap. 9/2. 32

Kiralık — Ulus meydanı Koçak hanında birinci katta yazıhane için elverişli 2 ve 3 odalı daireler kiralıktır. Kalorifer ve Asansör vardır. 33

Kiralık Oda — Bir bay için, banyolu, möble. Yenişehir, Tuna caddesi, Yiğitkoşun Sokağı No. 15. 37

Satılık:

Satılık — 33 model fort marka kaptıkaçtı. Bankalar Cad. Çiçin yurt sokak No: 9 Ahmet Rafet'e müracaat. 9435

Satılık — Eski Bursa hanı ve altındaki Yeni sinema antresi dahil yarısı olan hissem satılıktır. Müracaat Lonjin. 9602

rafında Yenişehir'de Cebeci'de istasyon arkasiyle jandarma okulu yanlarında ehven fiatlarla Tl: 2406 10

Satılık — — Bahçeli evler yapı kooperatifi hisselerinden satılık hisseler. Tl: 2406 Kınacı han No. 16. 12

Satılık — Bahçeli evlerde B 4 tipi 143 numaralı ev satılıktır. İstanbul pastahanesinde Bay Hamza'ya müracaat. 13

Satılık — Demirli bahçe'de aile bahçesine yakın 3 ve 2 şer katlı kargir iratlı apartıman ve evler. Tl: 2406 Kınacı han 16 14

Ucuz satılık arsalar — Vekâletler karşısında hava ve manzarası fevkalâde. Mürcaat: Bay Tarık, Dikmen caddesi, Yış Sokağı No. 16 15

Satılık — Ankara'nın her tarafında irat getirir beton ahşap ev ve apartımanlar Kınacı han No. 16 Tl: 2406 16

Satılık — Yenişehir Meşrutiyet cad. yevmiye 120 - 130 lira peşin satış yapan bir bakkaliye azimet dolayısiyle devredilecek. Tl: 2538 19

Satılık otomobil — Vaziyeti mükemmel 1931 modeli BUİCK otomobili. Çekoslovakya sefaretine müracaat Tl : 1981 - 1991 22

Satılık iki daireli ev — Yenişehir İsmetpaşa caddesinde 10 numaralı beher dairede, altı oda, bir hol, banyo, mutbak, ve bodrum katta her daireye mahsus çamaşırlık, kömürlük ve ayrıca birer odayı havi hane satılıktır. Telefon: 1938 e müracaat. 25

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan:

Bir defa için	30 Kuruş
İki defa için	50 Kuruş
Üç defa için	70 Kuruş
Dört defa için	80 Kuruş

Devamlı küçük ilânlardan her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ on defa neşredilecek bir ilân için, 140 kuruş alınacaktır. Bir kolaylık olmak üzere her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna, 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.

Dört satırdan fazla her satır için beher seferine ayrıca on kuruş alınır.

Küçük ilânların 120 harfi geçmemesi lâzımdır. Bu miktarı geçen ilânlar ayrıca pul tarifesine tâbidir.

Kelepir Ev — Ankara Başkır mahallesinde Ali İncinin 117 No. evi elektrik su tesisatı mevcut. 5-1-939 perşembe günü saat 14 de 3. cü Sulh mahkemesinde satılacaktır. 27

Satılık — Avrupa yapısı çocuk araba ve bisikletleri. Y. Şehir Okula sokok Andaç Ap. 2. ci kata müracaat. 30

İş verenler:

Muhasebeci aranıyor — Usulu muzaaf üzerine defter tutar tecrübeli bonservisi bulunan bir Türk muhasebeci aranıyor. Tl: 2791 - 3300 9576

Bir radyo satış memuru aranıyor — Radyodan anlar bir satış memuru alınacaktır. Tercümeihal, referans ve bir kıta fotoğrafiyle Ankara posta kutusu 382 ye müracaat. 9601

Aranıyor — Almanca ve fransızca ticarî mubareye bihakkın muktedir, daktilografi bilir, tecrübeli bir bayan veya baya ihtiyaç vardır.. Taliplerin ve saik ve fotograflariyle posta kutusu 196 ya müracaatları. 9642

İş arıyanlar:

İş Arıyor — Lise mezunu daktilo bilir her türlü muameleye âşina bir genç öğleden sonraları iş arıyor. İçhisar Kale. S. No. 4 M. Zeki'ye mektupla müracaat 29

Ortak aranıyor — Bir matbaayı idare edebilecek, matbaacılıktan anlar ortak aranıyor. M. T. A. resimhanesinde Bay Hıfzı'ya müracaat. 24

Aranıyor — Çocuklu bir aile möble 2 oda aramaktadır. Işıklar Cad. semti tercih olunur. Ulus'ta A rumuzuna mektupla müracaat. 36

Dadı aranıyor — Bir aylık çocuğa bakmak üzere liyakatli ve tecrübeli bir dadı aranıyor. Yenişehir, Selânik caddesi Erkut apartımanı No. 4. Tel 3903 38

Almanca dersleri

Bir alman öğretmen tarafından almanca dresleri verilmektedir. Ulus'ta L. M. rumuzuna mektupla müracaat edilmesi. 31

İyi makinistler aranıyor

Dizel motörlerinden, santrifuj ve pistonlu tulumbalardan, kompresörlerden ve elektrik işlerinden anlayıp taşrada çalışmak istiyen makinistlerin Maden Arama Enstitüsü M.A.A. grupuna müracaatları. 9604

Dans dersleri — Bilmiyenlere öğretilir. Bilenlere mükemmelleştirilir. Müsait yer ve fiat temin edilmiştir. Ulusta ilân M. yazı ile müracaat. 9491

SİNEMALAR

Yeni

ORİJİNAL BİR ESER
AŞK BAHÇELERİ
BAŞ ROLLERDE
VİVİANE ROMANCE
Pierre Renoir — Louis Jouvet
Mevzuunun herkesi derin bir alâka ile sürükliyen kuveti ve mümessillerinin muvaffakiyetiyle seyircileri üzerinde çok müessir intibalar bırakan mükemmel bir film
İLAVETEN
EN SON DÜNYA HAVADİSLERİ
SEANSLAR
14.45 — 16.45 — 18.45 — Gece: 21 de

Halk

BU GÜN BU GECE
MACERA ADAMI
BAŞ ROLLERDE
Victor Francen — Blanch Montel
Sergüzeşt ve Macera . . .
Aşk... His.... Heyecan...
Aynı zamanda mükemmel bir salon filmi
İLAVETEN
PARAMUNT JURNAL
SEANSLAR
14.30 — 16.30 — 18.30 — Gece: 21 de
UCUZ HALK MATİNESİ 12.15 de
Harikalar Cambazhanesi

Sus

BU GECE 20.30 DA
DELİ GENÇLİK
BAŞ ROLLERDE
Robert Taylor — Mauren O'Sullivan
Lionel Barrimor
Baştan başa zevk, neşe ve eglence filmi
GÜNDÜZ
13.30 — 16 — 18.15 matinelerinde
Son defa olarak
AŞKIN GÖZ YAŞLARI
Türkçe sözlü arapça şarkılı büyük şark filmini görmiyenlere son bir FIRSAT